

RomanticStory

**CÂU CHUYỆN
CHỨNG KHOÁN**

Cafe nhớ Mina

RomanticStory

Hà Nội 2018

Mua đúng đáy, bán đúng đỉnh, lướt đúng sóng

“Chiên da” chứng khoán là người:

khoác lác về quá khứ,

mập mờ về hiện tại,

õm ờ về tương lai.

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU	5
MỖI CỔ PHIẾU LÀ MỘT CÂU CHUYỆN	7
<i>Những câu chuyện cổ phiếu.....</i>	8
TA	14
<i>“Chém gió” với các “con gà”.....</i>	15
<i>Khúc dạo đầu.....</i>	16
<i>Lưu ý về một số mô hình dự báo tăng giảm giá.....</i>	20
<i>Tiếp chuyện về mô hình TA đang thịnh hành.....</i>	22
<i>Tiếp chuyện “giải ảo” TA.....</i>	24
<i>Dòng tiền.....</i>	26
<i>Lại chuyện dòng tiền trong TA.....</i>	29
<i>Bộ lọc cổ phiếu.....</i>	32
<i>Tiếp chuyện “bộ lọc”.....</i>	34
LÊN ĐỈNH	38
<i>Tản mạn ngày cuối năm.....</i>	39
<i>Chuyện mua bán cổ phiếu.....</i>	41
<i>Tiếp chuyện mua bán cổ phiếu.....</i>	44
<i>Bán khó hơn mua.....</i>	49
<i>Quỹ ETF cơ cấu danh mục.....</i>	52
<i>Học từ những sai lầm, thất bại.....</i>	55
<i>Luôn có sẵn tiền trong tài khoản.....</i>	58
<i>Lỡ kẹp hàng từ đỉnh đến đáy.....</i>	61
<i>Phương pháp đầu tư.....</i>	64
<i>Những dấu hiệu lên đỉnh.....</i>	66
<i>Chọn cổ phiếu tốt.....</i>	70
<i>Ngắn hạn hay dài hạn.....</i>	72
<i>Bán nhằm còn hơn bán chậm.....</i>	76
<i>Tâm lý đầu tư rất quan trọng.....</i>	78
<i>Hứng khởi nào bằng thị trường lên đỉnh.....</i>	80
<i>Tiếp chuyện tâm lý đầu tư.....</i>	82
<i>Bình tĩnh, kiên nhẫn và sáng suốt.....</i>	84

<i>Tiếp chuyện phương pháp đầu tư.....</i>	87
XUỐNG ĐÁY	91
<i>Đừng vội vàng bắt đáy.....</i>	92
<i>Bán vùng đỉnh.....</i>	94
<i>Trym lợn, bìm bịp, gà, và lướt sóng.....</i>	97
<i>Dấu hiệu vùng đáy.....</i>	100
<i>FA và TA đều cần thiết.....</i>	103
<i>Lại chuyện ngắn hạn, dài hạn.....</i>	107
<i>Xu hướng thị trường.....</i>	110
<i>Lan man chuyện đầu tư.....</i>	112
<i>Nhắc lại chuyện đã có hàng vùng đáy.....</i>	115
<i>Lại chuyện TA.....</i>	118
<i>Lại chuyện về phương pháp đầu tư.....</i>	120
<i>TA và lướt sóng.....</i>	124
CƠ HỘI MỚI, THÁCH THỨC MỚI	127
<i>Đầu tư và đầu cơ, đừng sợ chuyện đúng sai.....</i>	128
<i>Giữ tiền mặt, kiên nhẫn chờ đợi.....</i>	131
<i>“Lý thuyết chỉ là màu xám”.....</i>	132
<i>Hồi phục và lạc quan.....</i>	134
<i>Không cần vội vàng.....</i>	137
<i>Nhưng đi trước một bước khi cần.....</i>	138
<i>Đầu tư hiệu quả.....</i>	140
<i>Lý thuyết, thực tiễn, và kinh nghiệm.....</i>	142
<i>Cổ phiếu có thời.....</i>	145
<i>Những kịch bản TA.....</i>	148
<i>Tin tức thời sự: tiếp cận tích cực.....</i>	149
<i>Triển vọng nâng hạng thị trường.....</i>	151
<i>Mua vùng đáy, từ câu chuyện ngành dệt may.....</i>	153
<i>Tầm nhìn dài hạn.....</i>	155
<i>Chọn cổ phiếu đón thời nâng hạng.....</i>	157
<i>Cơ hội “mới nổi”.....</i>	160
<i>Dành cho người mới “khởi nghiệp” với chứng khoán.....</i>	162
CÙNG BẠN ĐỌC	168

Các bạn thân mến

Có lẽ cái duyên chứng khoán khiến chúng ta gặp nhau qua những trang viết này.

Câu chuyện chứng khoán, hay *Cafe nhớ Mina*, chủ yếu dựa trên các bài viết của RomanticStory tại Diễn đàn F319, xoay quanh những trò chuyện giữa RomanticStory và Mina - là nguồn cảm hứng và người gợi mở nhiều ý tưởng xuyên suốt trong quá trình hoàn thành cuốn sách.

Có thể có những chỗ được chỉnh sửa câu chữ cho mạch lạc, phù hợp hơn với nhiều bạn đọc, hoặc cập nhật một số nội dung liên quan... nhưng không làm thay đổi ý chính, nhận định, quan điểm trong những bài viết được lựa chọn đưa vào ebook, để đảm bảo tính khách quan, trung thực¹.

Vì mục đích chính là chia sẻ kinh nghiệm cho những bạn mới tham gia thị trường chứng khoán, có thể chưa rành về phân tích kỹ thuật, nên các bài viết của RomanticStory trên f319 không vẽ đồ thị, hạn chế sử dụng các thuật ngữ chuyên môn, tuy vậy cũng không tránh khỏi đôi chút khó hiểu. Để dễ hình dung, ebook này có chèn thêm một số đồ thị nên ngày để minh họa cho những gì đã nhận định, phân tích hoặc khuyến nghị, cũng là để các bạn dễ theo dõi, nhìn lại và so sánh với thực tiễn.

Đây không phải là cuốn sách dạy về chứng khoán, về phân tích cơ bản, hay phân tích kỹ thuật. Cũng không nhằm mục đích tìm ra một

¹ Ebook cá nhân, không xuất bản chính thức, không qua quy trình phân biện khoa học, nên không quá khắt khe về ngôn ngữ học thuật hàn lâm. Nhiều nội dung mang tính “chém gió” với phong cách riêng, có thể hơi khoa trương, suồng sã... gây khó chịu cho một số bạn đọc. Mong các bạn thông cảm và hình dung bối cảnh diễn đàn gồm những nick đã quen biết nhau, sử dụng ngôn từ bình dân, đời thường... trong trao đổi, nói chuyện hàng ngày, giữa những người ít nhiều đã có kiến thức nhất định về kinh tế, tài chính và kinh nghiệm thực tiễn. Khi hệ thống lại thành ebook này, tác giả cũng đã cân nhắc chỉnh sửa nhiều chỗ, tuy nhiên vẫn giữ lại “giọng văn” đã được nhiều người quen đọc và chấp nhận trên f319.

phương pháp đầu tư duy nhất đúng. Chỉ là những câu chuyện chứng khoán tản mạn nhiều vấn đề, dựa trên thực tiễn hơn 10 năm kinh nghiệm tham gia thị trường chứng khoán Việt Nam, được hệ thống lại theo trình tự thời gian phù hợp với diễn biến thị trường trong giai đoạn vừa qua, hi vọng sẽ có ích cho bạn đọc².

Qua đây, xin được cảm ơn các bạn trên f319 đã tin tưởng và dành những tình cảm tốt đẹp cho chúng tôi thời gian qua, đó là động lực quan trọng để sách sớm hoàn thành.

Ebook này được “phát hành” miễn phí, RomanticStory và Mina giữ bản quyền.

Rất mong nhận được những góp ý chân thành của các bạn, nhằm hoàn thiện cho lần tái bản sau.

Trân trọng.

RomanticStory & Mina

² - Một số bài viết có nội dung liên quan đến nhau, và không phải những nhận định về diễn biến thị trường, đã được sắp xếp thành nhóm để tiện theo dõi, không theo trình tự thời gian.

- Những phân tích, nhận định được chia sẻ là dựa nhiều vào kinh nghiệm bản thân (mặc dù có tham khảo thêm nhiều tác giả/tác phẩm kinh điển) nhưng không phải lúc nào cũng đúng với thực tế diễn biến trên thị trường, bạn đọc nên thận trọng nếu muốn áp dụng.

- Trong quá trình hoàn thành ebook, ngoài những phân tích nhận định thị trường, tác giả đã nhiều lần nói rõ cổ phiếu được lựa chọn đầu tư và thời điểm mua bán trên f319 nhằm kiểm định và chứng minh độ tin cậy của phương pháp đầu tư của mình.

- Ebook cũng không quá quan trọng về bố cục, nên việc chia thành các phần chính theo Mục lục chỉ có ý nghĩa tương đối.

- Do hình thức viết sách là hệ thống lại những câu chuyện tản mạn, dựa trên kinh nghiệm thực tiễn đầu tư, nên một số nội dung được lặp lại, diễn đạt lại trong các bài viết khác nhau, phù hợp với thời điểm, diễn biến thực tế của thị trường.

MỖI CỔ PHIẾU LÀ MỘT CÂU CHUYỆN

Những câu chuyện cổ phiếu

RomanticStory

Ngày thứ bảy bình yên, anh lại ngồi cafe và nhớ em, Mina

Anh hay nói với em rằng, mỗi cổ phiếu là một câu chuyện riêng.

Chỉ số chung VNINDEX (VNI) có thể tác động nhất thời đến xu hướng ngắn hạn của một cổ phiếu, nhưng nếu cổ phiếu đó có nền tảng cơ bản vững mạnh, thì nhiều khi, nó sẽ có cách vận động riêng ít phụ thuộc vào VNI. Còn khi cộng hưởng trong một xu hướng tăng trưởng chung của thị trường, nó sẽ có giai đoạn bứt phá ngoạn mục sau khi đã tích lũy đủ. Thời cổ phiếu lên ngôi.

Phân tích kỹ thuật (TA) với những cổ phiếu đó (và thực ra thì nói chung cả các cổ phiếu khác, và với VNI), chỉ như chiếc la bàn xem hướng, hay đèn soi đường với tầm nhìn “ngắn ngắn” mà thôi. Khó mà dự đoán được cơn “lên đồng” của đám đông sẽ đẩy giá một cổ phiếu (hay một nhóm ngành) tăng đến đâu, và đường giá dịch chuyển ra sao mỗi ngày.

Bởi lẽ, biểu đồ TA đơn giản là sự ghi nhận, phản ánh quá khứ và hiện thực (đang diễn ra) của các biến động giá và khối lượng giao dịch trên thị trường, nó không vẽ chính xác và duy nhất đúng được về tương lai, mà chỉ là những dự báo, có sai số, trúng và trượt, đúng và sai đan xen. Thường thì với số đông ham lướt sóng, phụ thuộc vào TA chỉ giúp “ăn” từng khúc nhỏ trong những con sóng nhỏ, và hạn chế tổng lãi, thay vì tôi đa hoá lợi nhuận trong những con sóng lớn. Những người mới vào thị trường có thể nghi ngờ điều này, cho đến khi hiểu và sử dụng thành thạo TA³.

³ Vấn đề này sẽ còn được trao đổi nhiều ở phần sau.

Vượt qua được tình trạng lệ thuộc vào TA, để kiên trì đi hết câu chuyện riêng của cổ phiếu nào đó từ những ngày đầu, trải qua nhiều “sóng gió” và đến lúc gặt hái mùa màng bội thu là điều không dễ dàng, nhất là với những người quen chơi T+, khá phổ biến ở thị trường chứng khoán Việt Nam. Muốn có lợi nhuận bền vững, nhà đầu tư không chỉ cần tiền vốn ban đầu, họ cần có thời gian, và tìm được những cổ phiếu tăng trưởng “đi cùng năm tháng”.

Lấy ví dụ một số cổ phiếu cụ thể⁴: Đầu tiên, phải kể đến VNM. Khi cổ phiếu VNM tăng trưởng liên tục và mang lại trái ngọt cho những nhà đầu tư dài hạn sau hơn 10 năm, nó luôn có những câu chuyện hấp dẫn xuyên suốt về nâng tầm thương hiệu, về cải thiện năng lực cạnh tranh, dẫn đầu thị phần trong nước và vươn ra quốc tế, về vai trò người đứng đầu, về thoái vốn nhà nước, thất bại rồi thành công...

CTD, VCS cũng là câu chuyện về chàng tí hon biến thành người khổng lồ.

Thế giới di động MWG từ khi lên sàn cũng muốn viết câu chuyện riêng của nó, về sự tăng trưởng thần kỳ và liên tục.

FPT là câu chuyện của thời CMCN 4.0, về nỗ lực tự làm mới, về chuyện người khổng lồ trở lại, về chuyện thoái vốn và những triển vọng tương lai.

HPG đang viết câu chuyện tiên phong về giấc mơ sản xuất thép...

⁴ Dự kiến lần tái bản sau, trong phần này sẽ bổ sung được một số câu chuyện cổ phiếu chi tiết hơn, đầy đủ hơn.

Câu chuyện của SDI, HBC, DXG,... cũng đã, đang viết ra theo nhịp độ tăng trưởng và phát triển của các dự án, phù hợp với sự tăng trưởng của nền kinh tế.

MCH vì câu chuyện “nước mắt” mà giá giảm mạnh khi mới lên sàn, nhưng rồi đã tăng mạnh trở lại khi mọi thứ lắng xuống, và tiềm năng vẫn rộng mở.

Hay, câu chuyện mía đường ngọt lịm BHS, SBT mà dư vị có đôi lúc “đắng lòng”, liệu có “ngọt hậu” với nhà đầu tư.

SAB, BHN, VCG, VGC là câu chuyện thoái vốn thương hiệu đầu ngành, được chú ý nhiều bởi dòng vốn ngoại. Với SAB, đã rất thành công. Chúng ta có cơ sở để chờ đợi câu chuyện BHN.

VIC, VHM, VRE, MSN là câu chuyện của thương hiệu tư nhân hút dòng tiền ngoại, và sau kỳ ngủ đông, đây là thời điểm nó cần phải bùng nổ để chứng tỏ sức ảnh hưởng mạnh mẽ đến chỉ số VNI, vận động theo cách riêng của nó.

Dòng họ dầu khí đã có câu chuyện vui, rồi buồn, và giờ thì niềm vui đang trở lại. GAS, PLX và sắp tới, một loạt họ dầu khí (BSR, POW, OIL, PVD, PVS, DCM, DPM...) sẽ là chuyện thoái vốn, cơ cấu lại đầy hấp dẫn, cùng với diễn biến thuận lợi của giá dầu.

Ngành hàng không cũng có những câu chuyện hấp dẫn như thế, với ACV, HVN và VJC. Thuyết “âm mưu đánh xuống” HVN khi mới lên sàn và sự đối đầu cạnh tranh đầy kịch tính với VJC đã đẩy hai cổ phiếu về hai thái cực khác nhau. VJC đã chứng tỏ được “đẳng cấp” khi bay lên sàn chứng khoán. Trong khi đó, người biết nắm bắt được cơ hội cũng đã thấy HVN là món hời từ giá 2x, và chờ đợi kịch bản chuyển sàn, thoái vốn.

Ngành ngân hàng, tài chính, bảo hiểm được hưởng lợi chính sách vĩ mô và đang ngắm đến từng nhà đầu tư trong hiện tại, rõ nhất là ngân hàng. VCB, CTG, BID... những thương hiệu hàng đầu và kỳ vọng nói room, tăng vốn. ACB trở lại mạnh mẽ, MBB trẻ và khỏe. Giờ cũng là lúc lựa chọn những mã nào còn có chuyện riêng đủ hấp dẫn dài hơi, ví dụ STB đang tái cấu trúc, bước vào giai đoạn mới. BMI, PVI cũng là “món ngon” thoái vốn.

MSR là câu chuyện tài nguyên được khai thác ở mỏ và “khai thác” trên thị trường chứng khoán. Hấp dẫn từ ngày đầu lên sàn, cho đến lúc vươn mình trở lại, sớm hay muộn, sẽ khẳng định vị thế dẫn đầu.

VEF là câu chuyện của tiềm năng thì tương lai, và khó khăn thì hiện tại. Nó đang chờ đến thời điểm bùng nổ, khi mà công trình triển lãm quốc gia dần được hình thành, chứ không chỉ là mô hình triển lãm.

Dệt may là câu chuyện gắn với TPP vài năm qua, lúc bùng cháy và lúc tắt ngấm (TCM, EVE, TNG...). VGG, VGT là đầu ngành và thoái vốn. Nhưng câu chuyện như mới chỉ bắt đầu (CPTPP).

CEO cũng đã và đang viết câu chuyện riêng, chờ đến thời điểm dòng tiền nhớ ra những tiềm năng của nó với những dự án gắn với từ khóa “đặc khu”.

GTN là câu chuyện các tổng công ty đầu ngành, trực thuộc một công ty tư nhân, nhưng nắm trong tay những thương hiệu quốc gia, và làm nghề nông thời hội nhập. Đã có trong tay đủ bột, liệu có gột nên hồ. Vẫn chỉ đang ở những chương dạo đầu, hứa hẹn nhiều bất ngờ phía trước.

KDC cũng có chuyện tương tự, thành công trong quá trình tái cơ cấu và mong muốn thống trị thị trường dầu ăn...

OGC, PVX... là câu chuyện tái cấu trúc và đi lên từ vũng bùn. Nếu con vịt hoá thành thiên nga thì rất đẹp, nhưng không hề dễ dàng.

Cùng với đó, trong quá trình thị trường đi lên phá đỉnh, trước hay sau, dòng cổ phiếu chứng khoán (SSI, HCM, VCI...) cũng thu bộ tiền.

SCR đi lên từ giá 8-9, thực ra năm 2017 là thành công. Một nhịp dài đến 13 là khởi động cho nhịp chạy sớm đón đầu, của dòng tiền thời đầu vội vã. Nhịp điều chỉnh vừa qua là cần thiết để bút phá ngoạn mục trong tương lai, khi đã xây nền vững chắc. Hãy học cách kiên nhẫn để đọc, lắng nghe câu chuyện riêng của nó.

Còn nhiều mã cổ phiếu khác đại diện cho các doanh nghiệp tiêu biểu trong các ngành, lĩnh vực đáng chú ý, như thủy sản, nông nghiệp, tiêu dùng, bất động sản, logistics... cũng đang viết câu chuyện riêng, trong dòng chính sách vĩ mô đã, đang và sẽ được khơi thông; trong sự ảnh hưởng của chính trị, kinh tế thời chuyển đổi, theo lộ trình cổ phần hoá, thoái vốn nhà nước được thúc đẩy rất ráo; những hứa hẹn hấp dẫn từ quyết tâm cải cách cơ chế vận hành, hệ thống pháp luật điều chỉnh thị trường chứng khoán nhằm thu hút dòng vốn đầu tư quốc tế...

Nếu kiên nhẫn để đọc hết một câu chuyện cổ phiếu, em sẽ hiểu được, thấy được, ngẫm và ngẫm được cái hay, cái dở. Không dễ. Em sẽ thấy, TA chỉ như là một công cụ hỗ trợ cách đọc một số nội dung, trong mỗi phần của câu chuyện dài. Có người chỉ lật xem vài trang, có người muốn chọn đọc đoạn hay, có người không may đọc đúng đoạn dở nhất, hay vớ phải những câu chuyện dở từ đầu đến cuối. Cuộc sống là sự lựa chọn mà.

Câu chuyện hay dở trên thị trường chứng khoán không chỉ có TA, mà liên quan mật thiết đến các yếu tố nền tảng cơ bản của doanh nghiệp,

đến chu kỳ kinh tế vĩ mô, chu kỳ sản xuất kinh doanh hay vòng đời phát triển của mỗi doanh nghiệp... Mặc dù nhà đầu tư chứng khoán có thể không (muốn) làm chủ một doanh nghiệp theo đúng nghĩa, nhưng lại cần hiểu rõ các yếu tố trên, nhất là với những nhà đầu tư chọn chứng khoán là điểm khởi nghiệp, hay muốn trở nên chuyên nghiệp.

Câu chuyện chứng khoán là thế, hãy tìm và lựa chọn được những câu chuyện cổ phiếu hay của 2018-2019 và xa hơn nữa, nhiều câu chuyện hấp dẫn vẫn đang được viết, chỉ những chương đầu⁵.

⁵ Bài này viết lần đầu từ ngày 6/1/2018, nội dung đã được cập nhật, bổ sung một chút so với phiên bản cũ. Một số cổ phiếu được nêu trong bài đã có những biến động tăng giảm mạnh trong thời gian qua, không phải tất cả đều thực sự “tốt”. Tuy nhiên, ebook này không có mục đích khuyến nghị riêng, và tác giả không chịu trách nhiệm đối với việc mua bán bất cứ cổ phiếu nào được nêu trong bài viết, cũng như trong sách này.

TA

16/12/2017⁶

“Chém gió” với các “con gà”

1. Hẳn nhiều người đã từng dễ dãi nghe theo ai đó, nhảy bừa vào mua một vài mã cổ phiếu mà chỉ xem qua loa, thậm chí không cần biết gì về doanh nghiệp, cứ nghĩ là tốt vì thấy người ta bảo thế. Và thấy nhiều người khác có vẻ tin thế. Có lần “ăn” được, có lần không. Dù có thua lỗ, nhưng đầu óc vẫn mụ mị nghe và tin theo...

Những con gà chắc đều ít nhiều từng ăn thua đủ với hàng “cờ bạc”, “giấy lộn”, hàng “bơm thổi”, có “lái”⁷. Trên thực tế, ít người “cháy” tài khoản khi kiên trì nắm giữ những mã cơ bản tốt, VN30 hay những hàng đầu ngành... Ít nhất thì đại đa số những mã này cũng đã được tuyển chọn theo một quy trình chặt chẽ với nhiều tiêu chí rõ ràng, chi tiết, để có thể yên tâm hơn về chất lượng cổ phiếu. Mặc dù với nhiều người, dù đã chọn danh mục toàn cổ phiếu Blue chips, nếu ra vào không đúng sóng thì cũng lãnh đủ - mua VN30 đúng đỉnh, xét một khía cạnh nào đó thì cũng khác gì đánh bạc.

Nhắc đến “lái”, nói gì thì nói, muốn “lái”, phải biết TA đã. “Lái” mà không có cơ bản TA, hoặc có các đại đệ tử rành TA, là vớt.

- Để làm gì? Cổ phiếu “lỡm” thì TA cái gì mà TA.

⁶ Đây chính là ngày mà nội dung bài viết lần đầu tiên được đưa lên diễn đàn f319.com. Những bài tiếp sau sẽ đều có ghi rõ ngày đăng tải trên f319, nếu cần thiết.

- Bài viết riêng lẻ trong ebook này nếu có những nhận định về diễn biến ngắn hạn của thị trường (thời điểm khi viết) thì đều được viết trước hoặc trong phiên giao dịch, và đã được đăng trên f319.

⁷ “Lái” là từ dùng phổ biến trên các diễn đàn chứng khoán, chỉ những người, nhóm người mà việc mua bán của họ có thể “thao túng”, gây ảnh hưởng mạnh đến biến động giá của một cổ phiếu riêng lẻ nào đó. Trong ebook này cũng không khẳng định, hay tranh luận việc có tồn tại “lái” trên thực tế hay không.

- Đúng thế, ở thị trường này, đâu phải các cổ phiếu đều thoả mãn các yêu cầu cơ bản để chơi theo TA đúng nghĩa. Nhưng biết TA, thì mới dễ “lùa gà”. Vì thế, đã mang thân phận gà, càng phải biết và sớm học TA căn bản.

Để làm gì? Để tránh bị TA lừa lừa chứ sao.

Sao lại dùng TA lừa nhau? Từ từ khác biết.

Khúc dạo đầu

2. Những người mới “chơi” chứng khoán, thường băn khoăn nên lựa chọn cổ phiếu theo phương pháp FA (phân tích cơ bản) hay TA. Cũng lờ mờ như phân biệt giữa đầu cơ và đầu tư vậy. Có những cái phân biệt rõ ràng được, có những yếu tố thì không.

Nhưng những con gà đang muốn thành nhà đầu tư thông minh, hãy cố gắng để đừng sớm hình thành kiểu đầu cơ hám bạc. Muốn vậy, ngoài FA, nên biết chút TA. Nên chọn cả hai, tại sao không! Mặc dù, chẳng cần TA và FA, vẫn có những người may mắn thu lãi cao và cười vào mũi những con gà.

Trong TA thì cũng chẳng có gì mới mẻ, khi tranh luận rằng TA là khoa học, hay nghệ thuật? Cho có vẻ cao siêu thôi (rất nhiều chuyên ngành hẹp trong khoa học chính trị và kinh tế, xã hội đều có những tranh luận như vậy). Đơn giản là vì, liên quan đến phân tích các số liệu thống kê có vẻ rất rối rắm và rất khoa học, thì các phán đoán, suy luận và khuyến nghị được rút ra từ đó, trong các lĩnh vực này, lại đã không thể nào loại bỏ được yếu tố chủ quan rồi, dù có ra vẻ khách quan lắm. Vậy nên mới lòng thêm chữ nghệ thuật và dấu hỏi tu từ, để che đậy cái gọi là: cảm tính. Từ khi TA

du nhập về nước ta, xuất hiện nhiều “chiên da” nhận định thị trường chứng khoán, dày đặc mỗi ngày trên các trang mạng. Nhiều.

Như đã nói, TA có đủ các chỉ báo khác nhau, nhưng chung quy cũng đề ra từ khối lượng và giá cả⁸. Lượng đổi thì chất đổi - cái này hình như quy luật triết học, “đếch” phải TA.

Các chỉ báo mà hội tụ, thì độ tin cậy cao hơn. Và ngược lại. “Lái cuộc gia”⁹ chỉ nhìn có 5 chỉ báo là cùng, liếc mắt biết ngay đáy hay đỉnh. Đừng hỏi vì sao. Đơn giản là muốn biết đỉnh hay đáy, chờ nó đi qua, là biết¹⁰.

Gần đây, ở nhiều diễn đàn chứng khoán chuộng các mô hình TA dơi, bướm, cua cá, xABCD¹¹... để nhận định chém gió. Mô hình nào cũng vẫn cần kết hợp với các chỉ báo kinh điển, kiểu như MACD, RSI thôi, để tăng độ tin cậy. Chẳng qua mô hình thì trông trực quan hơn chút. Nhưng VNI vừa rồi, vượt hết các mốc 500, 600, 700, 800... thì trên f319 chẳng hạn, không có “cao thủ” TA nào với mô hình nào có thể biết rõ đỉnh hay rành rẽ đường đi của VNI qua từng giai đoạn ngắn hạn cả đâu. Chỉ là ném đá dò đường, sai đâu sửa đó mà thôi.

Một cái hơi sai sai, là lẽ ra cần đợi xác lập xong mô hình mới phán, thì cao thủ TA trên f319, vẽ sẵn trước vài tháng với cả năm rồi phán, trúng thì trúng, mà trượt thì trượt (chỉ cần thông một câu: đọc kỹ hướng dẫn

⁸ Trong ebook này, rất nhiều phần được viết dựa vào kinh nghiệm đã kiểm nghiệm trong thực tiễn thị trường, nhưng có tham khảo nhiều lý thuyết khác nhau, đặc biệt là lý thuyết Dow.

⁹ “Lái cuộc gia” là RomanticStory tự nhận vui khi nói chuyện phiếm về “lái” trên diễn đàn. Ban đầu có ý tự châm biếm, sau nhiều người gọi quen thành danh xưng, theo nghĩa thân mật mà không có dụng ý gì khác, không nhằm mưu lợi cá nhân hay lừa gạt “lừa gà”.

¹⁰ Thực tế thì bạn có thể dựa vào kinh nghiệm nhận biết các dấu hiệu vùng đỉnh hay vùng đáy để dự đoán cho mỗi cổ phiếu riêng lẻ hoặc chỉ số chung.

¹¹ Có thể google các từ khóa như: harmonic trading pattern, Gartley, Bullish Bat... để tìm hiểu thêm.

trước khi sử dụng). Đó chính là lỗi phổ biến của những người quá đề cao, lạm dụng TA mà quên rằng, không được ép thị trường phải đi theo ý nghĩ chủ quan của mình; không được áp đặt cho thị trường một mô hình sẵn có nào đó. Khổ mấy đàn gà con không rõ, lao theo kiếm mồi. Sớm quá, hay muộn quá, đều là mồi ngon cho cáo. Nếu cứ xét về dài hạn, lái cuộc gia dự đoán từ 5 năm trước, kiểu gì VNI cũng vượt 900. Kết quả đúng 100%, cảm cái.

Các thánh TA¹² mở mồm ra là bốc mùi xu hướng, kênh, “chen” loạn xì ngậu như sông Tô lịch. Nhưng mấy cái dễ chém gió, như là nói chung chung về xu hướng dài hạn, thì cũng đừng xem nhẹ. Xu hướng 2016-2018 là lên, TA mà cứ dọa VNI giảm về 500 là không thức thời. Phải như lái cuộc gia, biết trước xu hướng tăng phá 1000 là ko cưỡng lại được¹³.

Mấy ngưỡng kháng cự với hỗ trợ cũng kinh. Nhất là những ông ngộ chữ, mà hễ mở mồm ra là hỗ trợ cứng với kháng cự mạnh. Từ giá 10 đi lên 500, thì cái nào là hỗ trợ với kháng cự? Lái đánh từ 1 lên 20 thì cái nào cứng cái nào mềm. Mấy con lỏm cứ sáng sắn chiều trần, giữa ngày tham chiếu, biên độ dao động rộng như “lỗ nẻ” thì nghĩa làm sao.

Mà sẵn liên quan, tất cả TA có thể thu gọn trong một chữ: Giá. Rồi từ đó đẻ ra đủ thứ đường giá (trung bình) ngắn dài, cắt nhau... Chung quy tất cả hàng lỏm hay ngon, đều quy thành giá tăng hay giảm bao nhiêu %. Lái hay không lái, kỳ vọng hiện tại và tương lai, cung và cầu gì cũng thế

¹² “Thánh TA” (cũng như một số lần khác nhắc đến những danh từ chung chỉ nghề nghiệp liên quan đến lĩnh vực chứng khoán), trong sách này, chỉ là cách gọi thông dụng trên mạng, ám chỉ một số người quá đề cao như thể “cuồng” TA, hoặc lợi dụng sự không hiểu biết về TA của người khác để “khoác lác”, thậm chí trục lợi.

Tác giả không hề có ý “vơ đũa cả nắm” hay xem thường những người làm nghề chân chính, đứng tiêu chuẩn đạo đức nghề nghiệp trong lĩnh vực chứng khoán...

¹³ Thời điểm viết bài này, điểm số VNI đang ở ngưỡng dưới 950. Nói vui, nhưng VNI không vượt 1000 mới lạ, không cần TA gì để đoán được điều này.

hiện trên giá. Và vì tâm lý thị trường, kỳ vọng khác nhau dẫn đến các mức giá khác nhau để ra quyết định mua bán khác nhau. Như vậy, chỉ biết giá đóng cửa, mở cửa, tham chiếu, trần sàn, là coi như biết TA rồi. Các con gà tha hồ tự hào, nhá.

Nói thế thì gà qué với chuyên gia bằng nhau hết à. Sao có bao nhiêu thánh TA đã đạt đến thập thành bạch định công lực, trăm trận trăm thắng. Phét. Ở đâu trên thế giới này không biết, chứ ở xứ này, chỉ chém gió. Lái cuộc gia hồi VNI rơi chơi vơi từ đỉnh 1170 về gần 200, cũng còn đoán sai bét tè lè nè ra. TA cái cóc gì, còn cái quần là may.

Giờ chẳng qua là xu hướng lên, nói phét kiểu gì chẳng trúng. Thị trường con bò, giá lên, cổ phiếu nào rồi chẳng tới lượt “cởi trần”. Chỉ là chọn hàng chất và biết kiên nhẫn chờ thời. Kiên nhẫn. Hiểu chưa các con gà. Còn như ai mà vẫn lỗ trong xu hướng lên thì cần xem lại phương pháp đầu tư của mình, đừng suốt ngày đi nghe mấy thánh TA lừa gà. Nhảy đi nhảy lại toàn nhảy vào đỉnh sóng ngắn, rồi toàn ôm đúng hàng rác. Không lỗ mới lạ.

Cũng nói thêm, giá khớp lệnh phản ánh tâm lý nhà đầu tư khi ra quyết định mua hay bán. Dù cái giới hạn T+ có vớ vẩn thế nào, nó vẫn phản ánh tâm lý T+ vào các mức giá kỳ vọng và khớp lệnh. Đồ thị giá, cũng có thể xem như một hình ảnh trực quan phản ánh tâm lý thị trường chung và riêng lẻ đối với từng cổ phiếu. Vì thế, muốn giỏi TA, hãy tìm hiểu môn tâm lý học. Nhớ chưa các con gà...

F319 cũng không hẳn chỉ là lừa gà cả đâu nhé. Vẫn nên có chút niềm tin. Chứ có nhiều người, lại rất không hay thường là biết chút TA hay mới có chút kinh nghiệm, mở mồm ra toàn nói kiểu như, trên mạng ảo hay “trong chứng khoán, chẳng tin bố con thằng nào ngoài bảng giá,

ngoài chính bản thân mình”. Nghe tưởng hay. Nhưng chính họ có khi không hiểu được họ nói gì đâu. Vẽ bằng nhịt cái đồ thị với lập loè mấy chục cái chỉ báo, mô hình rối rắm. Để loè gà. Chứ họ còn không biết rõ thị trường hôm nay, ngày mai sẽ tăng hay giảm, nên mua hay bán, thì khuyên được ai.

F319 là nơi giao lưu chém gió. Nhưng nó cũng là một tập đủ lớn để lấy dữ liệu thống kê, phân tích, hay đơn giản hơn là để tìm hiểu tâm lý một bộ phận nhà đầu tư. Hãy biết khai thác một cách hiệu quả. Dù độ tin cậy có thấp, dù nhiều người hay nói ngược. Nói loạn nhiều, rồi tâm lý cũng bị loạn, đầu tư kém hiệu quả, thiếu vắng niềm tin và sự chia sẻ thành thật.

18/12/2017

Lưu ý về một số mô hình dự báo tăng giảm giá

3. Có lẽ một trong những điều hấp dẫn nhất giới TA, là những biểu đồ, mô hình trực quan hứa hẹn sự tăng hay giảm giá.

Những tam giác vàng mà đường giá vẽ ra luôn mang lại kỳ vọng sự dè nén để rồi bứt phá. Những vai đầu vai gọng liên tưởng như thiếu nữ ở trần, dù ngược hay xuôi đều hấp dẫn. Những chén thánh luôn mang lại những bất ngờ, chứa rượu độc hoặc sự trường sinh...

Và mọi thứ trở nên lung linh huyền ảo, qua lời “khoác lác về quá khứ” của những thánh cuồng TA. Đồ thị (biểu đồ), chỉ số, mô hình TA trở thành chiếc đĩa thần kỳ, mà các “ông tiên, bà tiên” TA chỉ cần chạm nhẹ, diễn biến giá của một mã cổ phiếu bất kỳ, có khi chưa hề không biết tới, không hề đầu tư, bỗng trở nên trần trụi, phơi bày trước mắt, cả quá khứ,

hiện tại, và (ảo tưởng) về tương lai, “phán” vanh vách như trong lòng bàn tay vậy.

Dĩ nhiên, sai hay đúng không phải khi nói về quá khứ, mà là vấn đề hiện tại và tương lai gần. Chỉ là 50-50 thôi, hỏi các con gà. Các con gà hay các “chiên da” vẽ được đồ thị giá và các chỉ báo kỹ thuật, tưởng tượng, suy luận được, thì “lái” của những con hàng cờ bạc, cũng biết cách vẽ ra được đường giá, và chủ động nắm theo ý muốn được.

Ngoài ra thì giới TA cũng luôn nghi ngờ và tranh cãi về cái gọi là sự lặp lại của những gì đã xảy ra trong quá khứ, đã được phản ánh vào giá qua mỗi thời kỳ. Một số người khẳng định chắc chắn nhìn vào quá khứ, sẽ đoán được tương lai của biến động giá. Nhưng thực tế, nó không giống như khung hoảng kinh tế có tính chu kỳ. Qua lăng kính nhiều thánh TA, thì giá cổ phiếu lên xuống, tăng giảm và lặp lại theo từng bước sóng, có thể đo đếm độ dài ngắn được. Đâu có dễ như thế khi đi vào chi tiết. Nên mới có chuyện đoán đỉnh mãi không trúng như hiện nay.

Rồi nữa, mô hình hài hoà tăng/giảm giá hình bướm, cua và dơi, dạng tìm các đỉnh XABCD, ABCD,... được ưa chuộng những năm 2000 trên thế giới, giờ nở rộ ứng dụng chém gió trên f319. Mặc dù nhiều tác giả¹⁴ đã cố chứng minh đây là những nghiên cứu và phát triển độc lập, nhưng rõ ràng, nó vẫn dựa rất nhiều vào việc tính các bước sóng, đặt trong các kênh xu hướng, và, rất quan trọng, những tỷ lệ vàng fibonacci.

Dù sao, nó đã chứng minh trên thực tế độ tin cậy khá cao, ở nhiều thị trường chứng khoán trên thế giới. Nhưng không phải không có những hạn chế cần chi rõ khi sử dụng, chớ nên mập mờ và ỡm ờ.

¹⁴ Có thể đọc các sách của tác giả Scott M. Carney, hoặc tìm hiểu thêm về harmonic patterns.

19/12/2017

Tiếp chuyện về mô hình TA đang thịnh hành

4. Hỡi các con gà lười biếng đang chờ đến ngày bị luộc, nghe cho kỹ:

Một nửa sự thật chưa phải sự thật. Một nửa con bướm chưa phải con bướm. Một nửa con cua, con dơi, hay con củ khoai cũng vậy. Đừng vội vàng tin ngay, hiểu chưa các con gà. Một nửa bờ vai e áp nhìn thấy, biết đâu của một gã đàn ông.

Cũng như một nửa cái cốc chưa có quai hay tay cầm, đừng cố ép nó phải là chén thánh. Các thánh TA có thể tha hồ tưởng tượng, nhưng không nên khẳng định chắc chắn khi mô hình chưa được hình thành. Hãy vẽ ra để ngắm, và tự sướng, mà thôi. Tất nhiên, chẳng ai cấm ai không được kỳ vọng hay mơ mộng, suy đoán cả. Nhưng cũng không ai bắt ai phải vội tin theo được. Đừng ngây thơ. Đừng áp đặt ý nghĩ chủ quan lên thị trường.

Dơi, cua hay bướm chỉ có thể bước đầu khẳng định khi đường giá đã đi đủ lâu để xác lập mô hình, để vẽ xong một con gì đó, rồi mới dự đoán cho biến động tiếp sau. Và ngay cả khi đó, nó vẫn chưa chắc chắn. Vẫn có những thay đổi, bởi nhiều yếu tố khác, hoặc đơn giản nếu lao vào chiếu bạc, thì TA có thể vẽ ra để lừa nhau.

Tác giả các mô hình này khi hiệu đính các cuốn sách cho lần xuất bản sau, luôn thông một câu về lo ngại sự đổ gãy của các mô hình trên những thị trường minh bạch nhất nhì thế giới. Và luôn khuyến nghị tham khảo chéo các chỉ báo kinh điển khác.

Trong khi đó, ở xứ ta, các con gà nhẹ dạ tin vào một bức tranh, vẽ “bậy” mà để đường giá, giả sử có ăn may mà đúng, cũng phải mất hàng

quý, hàng năm để diễn ra na ná, hoặc cố gượng ép cho giống giống như dự đoán¹⁵. Chưa kể, khi mô hình đã trở nên phổ biến và nhiều người hứng thú áp dụng theo, thì những “cái bẫy” tăng giá, giảm giá lại có thể được giăng sẵn, khai thác sâu vào những điểm yếu của mô hình.

Nhưng nói thế, cũng không phải là sự phủ nhận sạch trơn. Đây vẫn là những mô hình đẹp, có độ tin cậy để kiếm tiền nếu biết đúng cách. Và nếu biết ứng dụng để “đánh bạc” thì cửa thắng cũng cao hơn nhiều, dựa vào cơ sở suy đoán sớm những khả năng diễn biến tiếp theo của đường giá, sau khi mô hình dự báo đã hình thành, kết hợp với các chỉ báo có độ tin cậy cao khác.

5. Nói đến TA, thì khái niệm dòng tiền cũng được lạm dụng loạn xì ngầu. Nhiều thánh biết hoặc không biết, cứ thích phân tách nó khỏi TA, cũng như FA. Dòng tiền thông minh vận động trên thị trường chứng khoán nhé, không nói mấy khái niệm khác.

Dòng tiền này, dù thông minh, đầu tư hay đầu cơ... đều được phản ánh qua lăng kính TA, từ thị trường chung, đến nhóm ngành, và từng cổ phiếu riêng lẻ. Nhưng để nhìn từ những hình vẽ lằng nhằng mà nhận biết đúng, thì không dễ¹⁶. Muốn tập làm nhà đầu tư thông minh, hãy đi theo dòng tiền thông minh, luôn thường trực, sôi động, vào ra thay mới ở các mã cổ phiếu cơ bản kinh điển và dẫn đầu các ngành, lĩnh vực mà doanh nghiệp ngự trị, hay những công ty có nền tảng vững mạnh, tiềm năng lớn, thương hiệu uy tín... Hãy tạm chấp nhận thế khi còn là gà cho an toàn. Vì

¹⁵ Xác suất để dự đoán giá sẽ tăng, hoặc giảm trong khoảng 3-6 tháng và càng lâu hơn, càng không có thời điểm cụ thể thì càng dễ “đúng” hơn. Ai chẳng nói vu vơ được, nhất là kiểu nói nước đôi.

¹⁶ Sẽ bàn tiếp ở những phần sau.

dòng tiền ở đó đủ thông minh, đủ lớn để vào ra thanh khoản dễ dàng, có thể lúc đầu làm đau, nhưng càng về sau càng thích.

6. Thế thì TA chẳng ích gì? Không phải.

Chỉ nói “châm biếm” thế cho mấy bạn cuồng TA, cũng như những người chưa biết gì về TA hoặc nghĩ rằng TA quá khó để áp dụng, hiểu rằng, TA chỉ là công cụ hữu hiệu, khi biết sử dụng nó một cách chừng mực, trong hàng chục, hàng trăm các yếu tố khác liên quan đến hành vi mua và bán. Trong thế giới bất định và thông tin bất đối xứng, trong khi các hành vi mua bán không phải lúc nào cũng tuân theo mấy cái lý thuyết kinh tế kinh điển, thì TA, như một cái la bàn chỉ hướng đi¹⁷. Nhưng, rất nhiều người cầm la bàn trên tay mà vẫn đi lạc như thường.

TA cốt chuộng sự đơn giản. Chỉ nhìn đồ thị VNI trong tương tượng, chắc chắn sẽ phá vỡ 1000 trong tương lai¹⁸. Gần hay xa, sáng hay chiều, thì nó vẫn đúng ở thì tương lai thôi.

18/3/2018

Tiếp chuyện “giải ảo” TA

7. Các con gà hãy cảm ơn các cao thủ, thấp thủ TA ngày đêm miệt mài chia sẻ phân tích đồ thị trên f319 và các trang mạng xã hội. Không ít trong số đó, chủ động hoặc ngộ nhận, góp phần nâng tầm TA lên đến mức

¹⁷ Tác giả không tranh luận việc có hay không những trường hợp cá biệt giỏi hoặc may mắn sử dụng TA để ra vào luôn đúng thời điểm, luôn giành phần thắng trong lướt sóng ngắn T+.

¹⁸ Cho đến ngày 3/1/2018, VNI chính thức quay lại ngưỡng đóng cửa trên 1000 điểm, kể từ ngày 15/11/2007.

huyền bí, phức tạp quá thể đáng, và làm cho những con gà, tự ám thị cam phận là gà vì nổi ám ảnh không hiểu được TA.

Trước hết, có nhiều phần mềm phân tích kỹ thuật, như MetaStock, AmiBroker, MetaTrader hay là Tradingview... Thực sự là với những nhà đầu tư cá nhân, chỉ cần loanh quanh vài mã cổ phiếu, thì chẳng cần quá phức tạp, cứ MetaStock hoặc AmiBroker mà dùng tạm cho lành. Rồi vào mấy trang web tiếng Việt, hoặc tiếng Anh, sẵn có hỗ trợ vẽ biểu đồ miễn phí mà loay hoay tập tành, vì đã tích hợp sẵn rất nhiều chỉ báo phổ biến. Rành hơn rồi thì tìm hiểu tiếp, hoặc trả tiền bản quyền mua AmiBroker mới nhất, hoặc trả phí cho investing.com, tradingview, metatrader 4, 5... để sử dụng cho sang chảnh.

Chỉ cần dành 2 ngày cuối tuần tìm hiểu, cài đặt và mò mẫm, bạn sẽ thấy hữu ích hơn là bỏ vài chục, vài trăm triệu hay vài tỷ mua khôn trên thị trường. Thử đi và đừng tự ti vì ko biết TA nữa. Đừng để các thánh TA huyền hoặc, ảo tưởng và dọa gà.

Nhắc lại, là TA thể hiện diễn biến giá và khối lượng giao dịch trên thị trường. Nó phản ánh lại các quyết định mua bán của nhà đầu tư. Quyết định mua hay bán thể hiện ý chí cá nhân mỗi nhà đầu tư tại một mức giá trong mỗi phiên giao dịch. Tập hợp lại sẽ cho thấy phần nào tâm lý của số đông, nhớ cho, số đông nhà đầu tư trên thị trường.

Nên nói TA vẽ biểu đồ tâm lý thị trường là có lý của nó. Nhưng không phải và không nên là tâm lý chủ quan, áp đặt của chỉ một vài nhà đầu tư, mà là một tập hợp đủ lớn các nhà đầu tư trong một thị trường, hoặc ít nhất đối với những cổ phiếu mà giao dịch của nó là minh bạch, khách quan.

Vì thế, đừng tranh cãi TA đối với cổ phiếu có “đội lái”. Họ vẽ đồ thị, không hẳn là “thị trường” vẽ.

Hoặc nói khách quan hơn, sau cùng thì chính ý chí/tâm lý/kỳ vọng của đội lái (nếu có) vẫn vẽ ra đồ thị một cổ phiếu cho chúng ta nhìn thấy. Và nó vẫn ghi nhận lại trên diễn biến giá và khối lượng. Không sai, nhưng thiếu khách quan, bị thao túng. Nên đừng cố lấy cái chủ quan của mình, để phân tích cái chủ quan của “đội lái”, theo những khuôn mẫu cứng nhắc của TA.

Cái cần lúc này, là dùng TA để tham khảo và đọc vị đội lái. Đọc vị, chứ không phải áp đặt suy nghĩ của bạn khi dựa vào đồ thị - cái mà bạn đang nhìn thấy, lại là thứ mà người ta đang muốn dùng nó để rắc thóc dụ gà. Bẫy trong bẫy.

Không dễ để thắng trong mọi “trận đánh”, nhưng thú vị. Vì chúng ta may mắn được đầu tư trong một thị trường còn “cận biên”, đang muốn cải cách, nâng cao tín nhiệm, sự minh bạch để chuyển mình sang thị trường “mới nổi”.

20/12/2017

Dòng tiền

8. Trong kinh tế nói chung, khái niệm dòng tiền liên quan đến rất nhiều lĩnh vực, cấp độ... Dưới đây chỉ diễn nôm phân nhỏ liên quan đến chứng khoán.

Trong chứng khoán, khái niệm dòng tiền cũng mơ hồ không kém. Cứ nôm na là, nước từ những mạch nước ngầm, những khe nước nhỏ chảy dần vào dòng suối, những dòng suối sẽ đổ ra sông. Và những dòng sông

chảy vào lòng biển cả. Tiền trên thị trường, thông minh hay không, thật hay ảo, cũng vận động liên tục và chảy theo dòng như thế. Có những lúc lãn tãn, yên ả, và có nhiều khi dữ dội, ào ào như thác lũ.

Dòng tiền thông minh cũng có rất nhiều định nghĩa khái niệm khác nhau. Dẫn đến có nhiều chỉ báo khác nhau liên quan đến dòng tiền và dòng tiền thông minh.

Nói thêm một chút cho các con gà đọc chơi thể này, dòng tiền thông minh thường gắn với dòng tiền lớn của các nhà đầu tư lớn, có tổ chức, của những nhà đầu tư cá nhân đầu tư bài bản, chuyên nghiệp (nên chắc thông minh - tạm xét một vài tiêu chí như biết FA, TA, có nhiều kinh nghiệm chẳng hạn), cũng chịu ảnh hưởng bởi cảm xúc và thông tin, nhưng thường đi trước, tiên phong vào một/một nhóm mã cổ phiếu nào đó (gom hàng) ở mức thấp và sẽ bán ra (phân phối) ở giá cao cho đám đông quần chúng và gà què, khi đó mới đang hồ hởi ném những đồng tiền thật vào để đổi sang giấy.

Chỉ báo dòng tiền thông minh, được xây dựng ở Mỹ, thậm chí còn chỉ ra những nhà đầu tư “kém thông minh”, do chịu nhiều ảnh hưởng của thông tin thị trường và cảm xúc lẩn át, thường vội vàng mua bán giao dịch lúc đầu giờ, còn nhóm thông minh hơn thì thích giao dịch lúc cuối ngày để hạn chế rủi ro và giảm chênh lệch mức giá...

Thường thì khi nói dòng tiền hay dòng tiền thông minh, hãy cố mà có cái nhìn bao quát, toàn cảnh từ xu hướng chung của thị trường rồi thu hẹp dần đến mỗi ngành, mỗi mã cổ phiếu để dự báo hướng đi. Đừng bỏ qua, hoặc đi ngược lại, hỏi các con gà.

TA, hẹp hơn nhưng cũng có ý nghĩa nếu biết khai thác, phân tích dòng tiền dựa vào các biến động trong ngày/kỳ theo dõi về giá và khối

lượng. Những cái này giờ các phần mềm tính toán miễn phí đầy ra, kéo chuột phát là xong. Muỗi.

Nói lan man thế, để nhắc những con gà, hãy nhớ, khi người “cuồng” TA khoác lác về dòng tiền, hãy hỏi lại họ đang dựa trên cách tiếp cận nào, có cơ sở thực sự tin cậy để nắm bắt, biết trước được sự luân chuyển của dòng tiền không. Bị động đi sau dòng tiền lớn, lúc leo dốc thì thấy chậm chân và dễ hụt hơi, mà lên đến đỉnh chưa kịp vui mừng đã bị nó cuốn xuống đáy nhanh như thác đổ.

TA, ngoài chỉ số dòng tiền MFI, các chỉ báo khác, CMF, OBV chẳng hạn, cũng có thể chém gió về dòng tiền, với độ tin cậy tốt. Nhìn qua đồ thị, hoặc dùng bộ lọc lọc cổ phiếu cũng có thể chém gió chung chung về cái gọi là dòng tiền âm, dòng tiền dương, quá mua, quá bán, phân kỳ hay dấu hiệu đảo chiều xu hướng... Nhưng nếu đơn giản thế, thì chỉ cần biết TA là vơ được hết tiền thiên hạ rồi à.

Bản thân một chỉ số MFI hay MA hay OBV riêng rẽ... là không đủ để kết luận, mà thông thường, TA đều tham khảo thêm các chỉ báo khác như RSI, MACD... để cân nhắc kỹ hơn, đầy đủ hơn. Cũng như phải xem xét cả xu hướng, kênh giao động chi tiết của MFI để chém gió.

Nhiều người thấy cây mà không thấy rừng, hay nói chỉ cần đánh chứng theo dòng tiền, sẽ nhiều lúc phán bậy vì độ trễ, độ lệch pha, và độ tinh khôn của “lái” khi dùng giá và khối lượng “quay tay” tác động đến các chỉ báo TA - chẳng riêng gì dòng tiền cả, để lái các cổ phiếu không hề xứng đáng được vẽ ra đồ thị.

Các con gà, đó là lý do nếu vẫn tiếp tục làm gà, thì sẽ bị thịt. Nhiều con gà từng mắc sai lầm, khi nhìn/nghe người ta nói chỉ báo TA cho thấy dòng tiền vào mạnh và những con gà lao theo. “Bọn thông minh”, nó úp

bô cho phát, cướp hết cả tiền “bạn kém thông minh”. Ai bảo đã kém thông minh, còn tham.

Nhắc lại và hãy nhớ, xu hướng thị trường, vốn dĩ sẽ bị ảnh hưởng mạnh bởi chu kỳ kinh tế lớn, và những biến động chính trị, chính sách quốc gia... tác động tới kinh tế vĩ mô và vi mô, đến lượt nó, sẽ tác động tới hướng đi của dòng tiền. Sự luân chuyển dòng tiền giữa các nhóm ngành khác nhau để tìm kiếm lợi nhuận lúc nào cũng có. Nó trở nên sôi động hơn trong sự hồi phục và tăng trưởng của nền kinh tế. Cứ việc đi cùng, hoặc đón đầu một vài mã cổ phiếu cơ bản tốt, đầu ngành, có những câu chuyện hay... là đến lượt. TA ư, nhiều khi, nó chẳng là cái gì cả, hãy nghĩ thế cho nhẹ đầu. Thị trường chung đang lên là cơ hội cho những người thích chém gió.

Hỡi những con gà, hãy tự tin đứng vững trên đôi chân của mình, khôn dần lên và nghe cho rõ: Dòng tiền thông minh được dẫn dắt bởi những nhà đầu tư thông minh, không phải đàn gà.

Đừng kiếm ăn cùng bầy gà con, hãy tìm cách ăn những con gà đó.

14/5/2018

Lại chuyện dòng tiền trong TA

9. Nhiều bạn chưa rành TA thường khó hiểu khi nghe khái niệm dòng tiền và các khái niệm liên quan như dòng tiền âm, dòng tiền dương...

Nhiều người sẽ nhầm lẫn giữa chỉ báo dòng tiền trong TA, với cách gọi trừu tượng dòng tiền (thông minh) dịch chuyển trên thị trường tài chính nói chung và thị trường chứng khoán nói riêng, hoặc đồng nhất dòng tiền

khi phân tích kỹ thuật một cổ phiếu riêng lẻ với dòng tiền chung vận động trên thị trường chứng khoán.

Mặc dù thực tế có thể ngoại suy ra sự luân chuyển này qua phân tích kỹ thuật chỉ số nhóm, ngành, hoặc VN30, VN100... Tuy nhiên, cảm quan nhìn bảng giá điện tử và cổ phiếu theo từng nhóm ngành cũng có thể nhận thấy sự luân chuyển dòng tiền trên thị trường chứng khoán, mà ko cần TA, hoặc trả học phí quá đắt cho mấy lớp TA căn bản khi bạn có thể dễ dàng học qua Google.

Một số người lại quá lạm dụng khái niệm dòng tiền, mập mờ không phân biệt rõ giữa việc sử dụng khái niệm dòng tiền với vai trò và phạm vi ứng dụng, ưu nhược điểm của một vài chỉ báo có liên quan tới dòng tiền trong phân tích kỹ thuật.

Các chỉ báo kỹ thuật có liên quan trực tiếp hoặc gián tiếp đến dòng tiền trong TA thì có nhiều, và cách (công thức) tính toán có thể (phức tạp hay đơn giản) khác nhau. Tuy nhiên, tựu chung lại đều xuất phát từ: hoặc là giá, hoặc là khối lượng, hoặc cả giá và khối lượng. Các chỉ số, mô hình phân tích, hệ thống trading mà không biểu diễn các dao động xung lượng thị trường dựa trên giá, khối lượng thì không bàn đến ở đây.

Một cách đơn giản nhất (lưu ý là ở đây đã giản lược công thức tính, vì trên thực tế máy tính làm giúp rồi, chỉ cần nhìn biểu đồ mà phán thôi) là:

- Nếu so sánh giá trị của ngày hôm nay so với hôm qua (lưu ý với các thánh TA là nói đơn giản cho nhanh, bỏ qua công thức tính toán chi tiết của từng chỉ báo, thường liên quan đến giá cao nhất, giá thấp nhất, giá đóng cửa, ví dụ: Giá trung bình = (giá cao nhất + giá thấp nhất + giá đóng cửa)/3), thì:

+ khi giá (trị tính toán) hôm nay nhỏ hơn giá (trị tính toán) hôm qua thì ghi nhận giá trị (dòng tiền) âm;

+ nếu giá (trị tính toán) lớn hơn 0 (hay nói nôm na giá hôm nay cao hơn giá hôm qua, cho đơn giản) thì dòng tiền là dương.

- Hoặc tương tự cách so sánh với khối lượng. Và cũng tương tự với giá và khối lượng, vì giá x khối lượng = tiền (theo khối lượng) mà thôi.

Tập hợp các giá trị âm thì được biểu đồ giá trị âm và các giá trị dương thì được biểu đồ có đoạn biểu diễn nằm trên đường ranh giới 0 (và thường biểu diễn cùng với màu sắc khác nhau). Nhiều người sẽ căn cứ vào các giá trị > 0 hay < 0 này để nói là dòng tiền âm hay dòng tiền dương. Nói thế cũng được, nhưng quả là gây khó cho người nghe không hiểu rõ phân tích kỹ thuật, mà cũng không đúng bản chất vấn đề lắm. Lại dễ nhầm lẫn với dòng tiền (thông minh - phạm vi rất rộng) luân chuyển trên thị trường.

Có thể thấy, khái niệm dòng tiền ở đây là khá “mơ hồ”, được suy luận từ biến động giá/khối lượng. Và âm hay dương là hiểu một cách tương đối là tiền đang có xu hướng vào hay ra trong một giai đoạn. Áp lực bán (cung) hay sức mua (cầu) đang tương quan ra sao. Giá trị âm không phải là tiền rút ra hết sạch, mà chỉ có nghĩa nó đang nhỏ hơn so với giai đoạn liền trước (hoặc sau): hoặc giao dịch ảm đạm vùng đáy...

Thông thường thì các chỉ báo này biểu diễn áp lực bán và sức mua trên thị trường, hoặc là những biến động khối lượng, xung lượng giá của cổ phiếu. Và đa số những chỉ báo TA thì chưa dừng lại ở đó, các giá trị âm dương này còn được tính toán theo một công thức nhất định để cho giá trị sau cùng, rồi mới lấy đó để biểu diễn thành các đường chỉ báo trên đồ thị.

Đến lúc này, khi nhìn những đường RSI, MFI, MACD, CCI, CFM, OBV... trên biểu đồ thì đã đơn giản hơn nhiều. Cũng không cần thiết phải gọi là dòng tiền âm hay dương làm gì. Những người theo TA chỉ cần biết thực chất MACD cắt lên, hay cắt xuống đường tín hiệu. RSI, MFI đang quá mua hay quá bán... đã là tạm ổn rồi.

Cộng thêm một vài chỉ báo xu hướng thị trường nữa, và điều quan trọng, cần đào sâu vào phân tích các mối tương quan giữa giá và lượng, đối với từng cổ phiếu cụ thể, từng giai đoạn cụ thể, thậm chí diễn biến giá trong từng phiên, để nâng cao tay nghề.

Cũng lưu ý là các chỉ báo đều có những hạn chế khi áp dụng: có những cổ phiếu giá tăng, khối lượng giảm, tiết cung thì TA có thể phản ánh không chính xác ngay được. Hoặc có chỉ báo chỉ căn cứ vào giá sẽ nhầm lẫn nếu giá đóng cửa quá chênh so với giá cao nhất (hoặc thấp nhất).

Hoặc có những chỉ số chỉ hoạt động tốt khi thị trường có biến động lớn, hoặc trong xu hướng tăng thì rõ nét hơn là xu hướng đi ngang, hoặc có độ trễ, hoặc không nhạy với vùng đáy, vùng đỉnh...

Hãy kết hợp vài chỉ báo lại với nhau, không cần quá 5 chỉ báo, là ổn.

9/4/2018

Bộ lọc cổ phiếu

10. Chỉ cần dùng một vài bộ lọc cổ phiếu trong TA thì có thể tìm ra ngay 10 - 20 mã cổ phiếu có vẻ thú vị để tham khảo mỗi ngày. Tuy nhiên, kỳ vọng lãi bao nhiêu, diễn biến tăng giảm từng phiên, từng tuần sau đó thế nào, chi tiết cho từng cổ phiếu thì giới TA cũng chịu. Không ai có thể

biết được chắc chắn giá của cổ phiếu này hôm nay, ngày mai hay tuần sau sẽ là bao nhiêu cả, đừng vội tin.

Còn nếu cổ phiếu nào mà ai đó rỉ tai cho bạn biết ngày mai sẽ chốt phiên giá bao nhiêu, ngày kia chốt phiên giá bao nhiêu một cách chính xác tài tình, hãy tránh xa hoặc liệu liệu mà ăn non rồi về, kéo có ngày khóc hận vì đó là điều bất thường. Bởi lẽ đơn giản, giá của cổ phiếu đó không còn được quyết định bởi cung cầu thị trường một cách khách quan nữa mà có sự “can thiệp thô bạo”. Và những người chủ đích tạo ra, họ không cùng chung lợi ích với phần còn lại của cuộc chơi.

Với những người biết chút TA, thì việc lọc cổ phiếu theo các dấu hiệu tăng giảm của dòng tiền vào, ra; các điểm mua bán bằng việc đặt các điều kiện cụ thể để lọc cổ phiếu theo các dấu hiệu của đường MA, EMA, MACD, RSI, ADX, BB, sự tăng giảm đáng kể của khối lượng... là không khó.

Mỗi ngày, tùy thuộc diễn biến giá và khối lượng giao dịch thì lại có kết quả lọc có thể khác nhau. Muốn có dấu hiệu báo mua sớm, thì đặt điều kiện thấp, lỏng lẻo hơn và sai số đương nhiên sẽ nhiều hơn. Muốn có dấu hiệu rõ ràng thì các điều kiện lọc chặt chẽ hơn, cần thoả mãn nhiều điều kiện hơn, và sẽ chậm hơn.

Việc lọc cổ phiếu là hữu ích, nhưng chỉ để giúp các bạn phát hiện nhanh hơn, thuận tụy về TA, thay vì tìm kiếm thủ công, và cũng giúp các bạn dễ đoán xu hướng tích lũy, tăng, hay giảm, hay chuẩn bị đảo chiều... Còn việc đảm bảo chắc ăn, đánh đâu trúng đó thì cũng mơ hồ như nhìn vào đồ thị để đoán già đoán non như chuyện sờ chân voi, mà thôi.

Vì thế, nếu muốn có thêm những cơ sở để tự tin mua bán, hãy học thêm chút về TA, về cách lọc cổ phiếu (code rất đơn giản và được chia sẻ

miễn phí trên nhiều diễn đàn). Nhưng để thành công trong đầu tư chứng khoán, thì bao nhiêu đó chưa đủ đâu. Hãy tìm đến FA sau khi lọc bằng TA, hoặc lọc theo FA rồi thì dùng TA để tìm hiểu thêm, làm điểm tựa cho việc ra quyết định. Thêm vào đó, cần hiểu tâm lý đầu tư là một chìa khóa quan trọng mở cánh cửa thành công. Không có yếu tố này, bộ lọc đúng chỉ như là một cái máy. Mà ngay cả lạnh lùng như robot chứng khoán, cũng đừng tin là dễ chiến thắng được ở một thị trường “tâm lý chiến”.

Có thể dễ dàng mỗi ngày tìm ra 10 mã cổ phiếu..., nhưng thực tế không có gì đảm bảo chắc chắn sẽ lãi thật khi chọn mua bán một vài mã trong số đó, nếu ko tìm hiểu thêm rất nhiều thông tin liên quan. Cộng với tâm lý T+ đã thấm nhuần, thì cũng khó mà đợi đến lúc ăn trọn một con sóng lớn nếu “chẳng may” lọc đúng. Mặc dù rất nhiều người trong cả con sóng dài tưởng như vô tận vừa qua, đều đã từng vài lần có cổ phiếu ngân hàng hay chứng khoán trong tài khoản, nhưng lại vội vàng bán đi ăn vài %, đâu được hưởng vài chục %, hay vài trăm % đâu.

Lọc. Loè nhau chút cho vui, mà thôi.

Tiếp chuyện “bộ lọc”

11. Người chưa biết, hoặc mới tập chơi theo TA, chắc ít nhất 1 lần tò mò tìm hiểu, hoặc kiếm cho được một bộ lọc cổ phiếu thần thánh, mà ở đó chỉ sẵn ra những cổ phiếu “ngon ăn” nhất. Cứ hình dung, chỉ cần bấm chuột, máy chạy, mã cổ phiếu hiện ra, chọn lấy, xuống lệnh, đợi hàng về, và có tiền. Nhẹ nhàng thì 5-7%, kha khá thì 15-20%, tốt thì 50-100%. Quá ngon. Chứng khoán quá dễ. Kiếm tiền không khó.

Bộ lọc, hay gọi là gì đi nữa, cuối cùng cũng là việc đặt ra một số điều kiện đầu vào, dựa trên các chỉ báo phân tích kỹ thuật mà cho tín hiệu

mua bán sớm, hay vừa, hay muộn chút. Các chỉ báo đó thì cũng là xây dựng vài công thức đơn giản hoặc phức tạp hơn chút, dựa trên hoặc giá, hoặc khối lượng, hoặc cả giá và khối lượng. Không có gì khác để mà tỏ ra nguy hiểm hơn, như thể chỉ có bạn mới phát hiện được dòng tiền thông minh đang gom hàng, hay vừa phát tín hiệu, chờ bạn cùng lên tàu khởi hành về đích.

Điều kiện, thuật toán càng đơn giản thì càng dễ tìm, ví dụ như tìm cổ phiếu thỏa mãn điều kiện giá đóng cửa cao hơn giá cao nhất của 10 phiên trước đó, hoặc giá trung bình của 20 phiên trước đó, hoặc có đường MA 20 cắt lên (>) đường MA50, hoặc có khối lượng giao dịch trong ngày cao gấp 2 lần khối lượng trung bình của 10 phiên liền trước đó chẳng hạn.

Muốn khát khe hơn nữa thì đặt điều kiện như đường MA5 cắt lên MA20, MA20 cắt lên MA50, MA50 cắt lên MA100, MA100 cắt cắt cắt...

Muốn phức tạp hơn nữa thì kết hợp với dấu hiệu báo mua (bán) của MACD, ROC, RSI, ADX, T3..., phối hợp với EMA, WMA..., giá phải so sánh với cả mức giá trung bình của 3 tháng, 6 tháng trước đó chẳng hạn (thời kỳ tích lũy lâu).

Nói thế để thấy, việc này đơn giản chỉ là máy tính giúp tìm (nhanh chóng) các mã cổ phiếu thỏa mãn điều kiện do chính bạn đặt ra. Hãy nghĩ thêm chút chỗ này, rằng có ai đã có công thức, bí quyết gì để luôn biết giá cổ phiếu chắc chắn sẽ tăng hay giảm ngày mai không? Nếu chưa có ai, thì có nghĩa là cũng chưa có bộ lọc nào làm được việc đó cả. Chẳng có gì là ghê gớm cả. Bộ lọc thường chỉ là tìm các dấu hiệu đột biến trong giao dịch, mà ở đây thường là sự bùng nổ về giá và khối lượng. Bởi vì người ta thường kỳ vọng sự bùng nổ về khối lượng, về mức giá sẽ báo hiệu thời kỳ tăng giá mạnh của một cổ phiếu nào đó, nhất là sau một thời kỳ dài

giao dịch ảm đảm¹⁹. Hoặc là thống kê nhanh bao nhiêu mã thỏa mãn các dấu hiệu mua bán của các chỉ báo kỹ thuật quen thuộc, hoặc chỉ để lướt sóng T+ cho đúng nhịp...

Người không cần biết gì về TA, không cần bộ lọc nào, chỉ cần nhìn bảng điện tử quen thuộc sau nhiều năm kinh nghiệm, cũng dễ dàng nhận thấy những dấu hiệu bùng nổ về khối lượng giao dịch và mức giá ở vùng đáy hay vùng đỉnh. Chỉ “lọc” bằng mắt thường và chút nhạy cảm mua bán cũng biết.

Lọc cổ phiếu trong TA giúp bạn tìm kiếm nhanh, nhưng không giúp bạn chọn luôn đúng. Bởi vì việc một cổ phiếu tăng giá trong dài hạn, hay trung hạn đòi hỏi nhiều yếu tố hơn nữa, chứ không phải chỉ thỏa mãn điều kiện lọc cổ phiếu trong một phiên hay vài phiên. Bạn có dám “chơi” ngay một mã lọt vào kết quả tìm kiếm, mà bạn không hề hiểu về mã đó chút nào không? Đừng nói là TA thì chỉ cần biết TA thôi nhé. Có bao nhiêu mã thỏa mãn điều kiện đầu vào để dùng TA mà không hề bị “thao túng”?

Nếu may mắn, bộ lọc có thể giúp bạn kiếm được chút tiền sau T+2, +3, nhưng không có gì hứa hẹn về triển vọng lâu dài, cũng như việc bạn có nắm giữ được nó đi tiếp đến đích hay không. Nhiều khi lọc ra đáy, thấy rồi đấy, nhưng đi hết chu kỳ tăng giá của một cổ phiếu thì luôn cần bạn kiên nhẫn hơn rất nhiều, và chịu đựng được các đợt lên xuống bất thường sau những phiên tăng nóng.

Chỉ cần sau 1 tuần, số cổ phiếu bạn lọc ra mỗi ngày, cộng dồn lại, có thể là vài chục đến hàng trăm cổ phiếu tùy vào các bộ lọc. TA thần thánh, và các tín đồ T+, hãy cố mà mua lướt cho đủ 20 mã mỗi tuần nhé.

¹⁹ Dấu hiệu nhận biết vùng đáy sẽ được bàn thêm ở phần sau.

Bộ lọc cổ phiếu có ích cho bạn tiết kiệm thời gian tìm kiếm, giúp cho bạn có thể thi thoảng “đánh quả” với cổ phiếu nào đó, đang có dấu hiệu đi vào một chu kỳ tăng mới, hoặc củng cố thêm cơ sở và độ tin cậy để bạn đầu tư, nắm giữ cổ phiếu đã quen thuộc nào đó, khi kết hợp với việc phân tích biểu đồ và các chỉ báo khác.

Trong chu kỳ lên của thị trường, việc lọc cổ phiếu thường đơn giản hơn. Trong khi thị trường điều chỉnh như hiện nay, có lọc, cũng để cho vui, còn phải tham khảo đủ thứ khác nữa mới có thể ra quyết định mua bán được. Đừng ngây thơ tin rằng ai đó có bộ lọc thần thánh để bách chiến bách thắng được ngài thị trường.

12. Mỗi cổ phiếu có một câu chuyện riêng, một đời sống riêng, và cần một sự hiểu biết sâu sắc vượt lên trên, và ra xa hơn chỉ là một cái biểu đồ giá cả. Cho dù bạn chưa biết, hoặc chưa thực sự hiểu sâu TA, hãy làm việc đơn giản mà bạn có thể, đó là gắn bó lâu dài với mã cổ phiếu mình chọn, để chính bạn sẽ trở thành chuyên gia am hiểu về những cổ phiếu bạn đã lựa chọn.

TA chỉ là một công cụ hỗ trợ đầu tư, nhưng cần khẳng định lại là có ích và nên biết. TA không khó, tìm hiểu từ từ từng bước rồi bạn cũng sẽ sử dụng thành thạo, nhất là với những bạn trẻ thời công nghệ. Tự tin vào bản thân mình, chủ động khai thác thế mạnh, hạn chế điểm yếu của TA, bạn sẽ không còn bị lệ thuộc hay bị “sập bẫy” bởi TA.

LÊN ĐỈNH

31/12/2017

*Tản mạn ngày cuối năm. Anh lại ngồi cafe và nhớ em, Mina**RomanticStory*

Nhớ hồi “ở bên”, giờ đang cảm lều đợi ngắm trình diễn pháo hoa rồi. Lại nhớ hơn 10 năm trước, khi VNI trên đỉnh 1170. Tất cả hồ hởi, hào hứng nghĩ đến 1500, 2000. Không ai đủ mộng mơ để nghĩ VNI sẽ thủng ngưỡng 300, chỉ 2 năm sau đó.

Nhắc thế để nói, các con gà vào thị trường sau năm 2007, đã bao giờ trải nghiệm một uptrend lớn đâu. Kể như lái cuộc gia, thì hồi VNI trèo lên đến đỉnh, cũng chỉ biết đến vài mã cổ phiếu, đã hiểu gì sâu sắc đâu. Chém gió tào lao là chính. Quy mô thị trường lúc đó, nào có là gì so với hiện nay. Nên kinh nghiệm có được, cũng chỉ bé như con kiến mà thôi.

Trên đường xuống đến chân con gấu, VNI đã trang bị cho nhà đầu tư và rất nhiều chuyên gia kinh nghiệm bắt dao rơi, để rồi rơi vào vòng xoáy cắt lỗ, rồi lại cắt lỗ. Nổi tiếng trên f319 thời đó, là những con trym lợn chúa. Giàng ơi, cứ trym lợn, kiểu gì rồi cũng đúng. Vì xu hướng lớn chủ đạo, thế giới chứ không riêng gì xứ ta, là cảm đầu đi xuống.

Nhưng những kinh nghiệm đó giờ cũng là điểm yếu, khi thị trường, thế giới chứ có riêng gì ta đâu, bước vào xu hướng tăng trưởng là chủ đạo như hiện nay (2017). Những con “chim nhỏ sợ cành cong”, quen mồm hô giảm và sợ bị úp bô, chưa bao giờ biết đến thị trường con bò to lớn cụ thể ra làm sao, thì chỉ biết đu bám vào đuôi bò là chính. Hễ tàu rung lắc là vẫn quen thói dẫm đạp nhau mà nhảy và tháo chạy. Nghi ngờ, điều chỉnh, giảm điểm, và khủng hoảng. Tâm thức chỉ có vậy. Tâm lý ăn sồi bao năm ngấm vào máu. Kinh nghiệm xuống đáy là chính, biết lên đỉnh là gì đâu. Bảo sao không hơi tí là bán tháo. Nên lỗ, hoặc ít lãi khi VNI cứ làm lũi đi lên, là thường.

Và thời này, dần dần thì trym bìm bịp bay rợp trời. Giàng ơi, cứ bìm bịp là kiểu gì rồi cũng đúng.

Có điểm này lưu ý, nhiều người chân ướt chân ráo vào thị trường đúng 2016-2017, lại lọ mọ ôm blue chip trong VN30 thì nhiều khả năng là ăn đủ và ăn đậm, nếu họ kiên trì, hoặc lười nhác, hoặc ngây thơ, hoặc bận rộn không lướt sóng, hoặc là họ rất thông minh không bán sớm. Xu hướng này chắc vẫn tiếp tục sang 2018.

10/2/2018

Chuyện mua bán cổ phiếu

Đương nhiên, mua được ở đáy hay vùng đáy thì ai chẳng muốn.

Nhưng sao biết được là đáy. Đáy, hay rộng hơn là giá của một cổ phiếu có thể không phụ thuộc nhiều vào VNI, nhưng cũng có thể đồng pha với những xu hướng tăng/giảm mạnh, sớm hơn, hoặc trễ hơn chút, hoặc cùng thời điểm. Còn phải xem xu hướng chủ đạo (xu hướng chính) của thị trường đang là tăng, hay giảm.

Giả sử chỉ là sóng điều chỉnh trong một chu kỳ tăng giá (để xác lập một vùng đáy ngắn hạn), thì tham khảo dưới đây, và dành cho nhỏ lẻ²⁰. Còn như đã vào chu kỳ giảm giá là chủ đạo (xu hướng chính), thì quên luôn đi, tiền mặt là vua.

Nếu biết TA thì dựa vào các ngưỡng hỗ trợ, vào các mốc giá chẵn, giá tại các mức giảm theo Fibonacci thông thường tại các tỷ lệ 38.2%, 50% và 61.8% chẳng hạn...

Quen rồi thì cũng không cần lệ thuộc vào TA lắm, dù vẫn nên tham khảo một số chỉ báo nhanh, kết hợp với chỉ báo chậm để làm cơ sở. Thêm vào đó, cứ cảm giác giảm đủ đủ rồi (không thể tránh khỏi cảm tính trong các quyết định mua bán) thì chia tiền ra, mua vào từng phần, không trúng đáy cũng lợi T+, sẵn hàng vì vùng đáy rồi. Giảm mạnh vài phiên mà cổ ngon, chưa phải thời điểm gì tệ hại lắm, thì cứ làm phát bắt đáy thường có ăn ngay T3.

²⁰ Thời điểm viết bài này, ngày 10/2/2018, VNI đang ở quanh mức 1000 điểm, sau khi đã giảm một mạch từ ngưỡng 1115.64 ngày 26/1/2018.

Nói chung thế, vì còn căn cứ vào có phải hàng đu bám như quân nguyên không, có dính call margin kiểu như PVD đợt vừa qua không, thì phải canh cho chuẩn, đến thời điểm đủ sâu để quét sàn vét lưới thì đưa vào ngay và luôn, có kẹp, cũng chỉ kẹp quanh vùng đáy thôi, khỏi lo.

Lưu ý, những người non tay, mua được ở đáy hay vùng đáy, thường chỉ được vài phiên, thậm chí sẵn hàng thì chỉ T0, T1 đã bán non rồi. Thật là đáng tiếc vì nếu giữ lâu lâu, số hàng đó còn cho lãi nhiều hơn, thậm chí nếu giữ đúng sóng, thì lãi đậm. Nhưng do “non gan”, non trình độ, rung lắc chút là sợ, lại tính chuyện an toàn..., nên có mua được ở vùng đáy, vẫn giữ tâm lý sợ hãi vùng đỉnh, hay lo ngại bẫy tăng giá, mà bán non, bán hớ đi món hời.

Những người không mua được vùng đáy, thường canh những phiên giao dịch khối lượng lớn, giá từ chỗ giảm sâu thành tăng mạnh, có khi trần, thì đưa theo giá xanh hoặc trần, hoặc trần của trần. Họ canh hàng của những người bắt đáy chột lòi, hay cả chột lỗ, bán ra. Mua kiểu này giá cao hơn chút, nếu ăn may cổ phiếu đi lên thì lãi, có lúc lãi to hơn người bắt đáy. Còn ko, lại kẹp cao hơn chút, thì hoặc chờ đợi, hoặc cắt lỗ. Nếu kiên trì, rồi cũng có lãi cả thôi.

Những người chơi thường rí tai nhau, giá lên thì mua trước bán sau, mua đầu phiên, bán cuối phiên. Là vì đầu phiên thường có xanh nhẹ hoặc đỏ, tranh thủ mua lúc đó, đến giữa hoặc cuối phiên thì giá tăng mạnh, thích thì bán luôn chột lòi, lại có cổ phiếu gỏi đầu. Cái này cũng an toàn nếu thị trường còn tăng dài dài, và sẵn có tiền mặt cùng cổ phiếu để xoay vòng liên tục. Nhưng không dễ ăn đâu vì cái khó của giới hạn T+. Lợi về giá thì thiệt về tính sẵn có của cổ phiếu trong tài khoản để giữ thế chủ động trong

các phiên sau. Khi say máu, lướt liên tục thì lỡ ngớ kẹt hàng ở đỉnh vì vướng cái T+ khi hàng chưa kịp về tài khoản, lại phải cắt lỗ hoặc hết lãi.

Khi ở vùng đáy thì giao dịch kém sôi động, khối lượng thấp, tiền ít. Bỗng thấy tiền vào như thác lũ, quét sạch sẽ với khối lượng lớn thì có vẻ yên tâm lập đáy. Nhưng nhiều khi, cổ phiếu tốt mà giá giảm sâu, thì tăng giá trở lại một đoạn rồi mới thấy nó sôi động dần, tiền cứ vào dần và giá đi lên thôi (giống như đun nước vậy).

Trong khi đó, gặp phải mấy con hàng lỏm, diễn như thật, khối lượng lớn trao tay vùng đáy giả, sau khi đã giảm rất sâu từ đỉnh. Để rồi lại lao xuống tìm đáy mới, sâu hun hút.

(Biểu đồ 1: VNI ngày 10/2/2018)

10/2/2018

Tiếp chuyện mua bán cổ phiếu

Trước khi mua bán, hãy chọn cổ phiếu cho kỹ đã. Nên tránh xa mấy hàng cò bạc. Ăn non ngon hơn ăn già.

Hãy bắt đầu bằng việc mua. Có nhiều người hay nói mua thấp bán thấp, mua cao bán cao, giá nào cũng lãi. Không đơn giản như thế, nhưng rõ ràng để có lợi nhuận, ngoài việc được chia cổ tức, thì cần mua thấp, bán cao.

Thế nào là thấp hay cao, giá chỉ là một khái niệm. Vẫn cổ phiếu đó, vẫn doanh nghiệp đó, lúc thị trường lên, 100 vẫn thấy thấp, lúc thị trường xuống, 50 vẫn thấy đắt.

Vậy nên, mua cổ phiếu giá 2, 3 có phải rẻ. Mua 20, 30 đã cao chưa? Tuỳ từng cổ phiếu. Tìm hiểu kỹ, đừng lao đầu vào mấy cổ giá dưới mệnh chỉ vì nghĩ nó rẻ, có thể dễ dàng ăn bằng lần. Dễ thế, thì xã hội sao nhiều người nghèo vậy.

Hãy quy mọi thứ giá ra tỷ lệ %. Mua giá 2 mà nó sàn, cũng chẳng khác mấy giá 20 đâu - nói tương đối nhé. Ngược lại, từ 2 lên đến 4, cũng khó ngang ngửa từ 20 lên 40 thôi. Mà nhiều khi, đất xất ra miếng. Tuỳ thời, tuỳ cổ, tuỳ người. Đừng nhầm lẫn với hàng mà khối lượng giao dịch quá thấp, cổ phiếu trôi nổi quá ít, dễ bị thao túng, đẩy giá lên đến đâu cũng được, vì cầu thật có đáng là bao.

Tốt nhất: Mua ở đáy.

Nếu thấy khó, và rủi ro, thì đợi mua ở vùng đáy. Vùng sau đáy khi giá bắt đầu quay lại đảo chiều đi lên thì cảm giác an toàn hơn.

Nếu muốn đỡ rủi ro hơn nữa, đợi khi nào qua đáy, giá tăng mạnh vài phiên (có trần càng tốt, khối lượng đầy cao vùng ngay sau đáy với thời kỳ tích lũy có thể khá dài), thì cũng tranh mua. Lúc này giá đã tăng khoảng 10-20% so với đáy rồi. Các chỉ báo TA bắt đầu nhạy tín hiệu, nhìn đồ thị bắt đẹp có dấu hiệu đẹp miên man. Đây là thời điểm mà số đông bắt đầu lạc quan và yên tâm mua vào nhiều. Hoặc cẩn thận hơn nữa, đợi sau đó giá điều chỉnh giảm chút để kiểm tra lại ngưỡng hỗ trợ, thì nhảy vào ăn theo một đoạn, vì theo quán tính, một cổ đã chạy thì nó sẽ chạy thêm đoạn nữa.

Nhiều người thích ví von mua thời điểm này là bắt đầu vào phần thân, giai đoạn tăng mạnh²¹. Chỉ cần ăn phần ngon nhất, nhường phần đầu xương xấu khó nhai cho người khác. Thế nhưng nhiều khi phần đầu mới là phần ngon nhất, vì thực tế có thể khác xa lý thuyết, cũng không hề tồn tại một ranh giới nào rõ ràng hay đương nhiên giữa các phần, và cái bẫy lại hay sập xuống ngay khi tưởng dễ ăn. Vì khi đám đông đều nhìn thấy, TA báo mua, thì bạn bắt đầu phải cẩn trọng hơn. Thêm vào đó, nếu đã có hàng ngay từ giai đoạn đầu, giá có thể đã tăng 10%, 20%, thậm chí 30% từ đáy, thì với lợi thế đó, có gì không thể chủ động giữ tiếp đến hết sóng lớn (nếu có). Khi bạn mua được ở vùng giá đáy và giữ lâu lâu, giá càng đi lên cao thì tỷ lệ tăng lợi nhuận so với giá vốn càng nhanh. Bằng không, vẫn có thể lãi khá vì “nơi hầm tối là nơi sáng nhất”, phần thưởng nhiều khi không thuộc về số đông.

Tương tự, một cổ trên đà giảm mạnh, thường thì nó sẽ còn giảm nữa theo quán tính. Cũng vì tâm lý đám đông, ai cũng muốn thắng người khác,

²¹ Tham khảo thêm lý thuyết Dow.

nên âm thầm tranh bán, tranh mua, rồi lại chốt lãi, chốt lỗ, nên quá trình tăng giảm cứ phải giật giật vài cái trước khi dừng lại và đảo chiều thực sự.

Quay lại chuyện mua, nếu muốn tự làm khó mình hơn nữa, hãy đợi giá tăng thật mạnh, khối lượng thật lớn, trần liên miên càng tốt, vượt đỉnh cũ càng tốt, thấy tiền vào ầm ầm, khối lượng giao dịch thật lớn, thì đua lệnh. Mua cao bán cao hơn là đây. Đa số gà mới rất thích món này, vì thị trường nóng hừng hực như nồi nước sôi. Lúc lạc quan nhất lại là lúc rủi ro nhất. Thường mua đúng đỉnh - xin chúc mừng bạn vì đã mua được khôn.

Lưu ý, một cổ phiếu mà trước đó đã được đa số đánh giá là tốt. Thực sự mọi thứ với doanh nghiệp vẫn đang tốt, cơ bản tốt, ngành nghề tốt, thị phần tốt, lợi nhuận tốt... mà bị điều chỉnh mạnh theo thị trường chung, thì đó là cơ hội để mua vào. Có mua sớm chút, kẹp hàng giá cao chút, đó vẫn là kẹp sung sướng thôi.

Khách quan mà nói, quyết định mua mà tham khảo TA được thì hay. Chỉ cần mấy chỉ báo chung phổ biến, nhìn đường MACD, mấy cái RSI, MFI, Stochastics loằng ngoằng, thấy mấy chỉ báo ấy hội tụ, đều cho những dấu hiệu ở vùng đáy, nếu thêm đường giá cổ phiếu nào đang thiết lập mô hình tăng giá, lại có mấy cây nến đảo chiều điển hình, khối lượng tăng, thì cứ yên tâm mà mua. Nhiều người hay nói quan trọng là cách đi tiền. Nghe có vẻ bí hiểm. Chỉ là mua làm nhiều lần, theo tỷ lệ nào đó mình thấy phù hợp thôi, và hoặc là trung bình giá lên, hoặc trung bình giá xuống. Mua sao để thấy yên tâm, có thể phòng ngừa rủi ro biến động giá, và nhớ đừng mua hết sạch tiền là được.

Mua sớm thì đợi lâu, nhưng vẫn có thể ăn dày dù có rủi ro hơn chút, vì đôi khi, biến số bất định làm cho đường giá còn giảm thêm một đoạn. Khi đã tin tưởng, thì đây lại là lúc nên trung bình giá xuống nếu giá giảm

thêm. Đây là chuyện hết sức bình thường ở vùng đáy. Rủi ro, có thể lại cho lợi nhuận lớn. Đừng nghe mấy chuyên gia học mót nói không nên bình quân giá xuống lúc đó, mà có thể lại phí mất một cơ hội tốt.

Mua khi mọi thứ đã rõ ràng, dấu hiệu tăng giá ai cũng nhìn thấy, thì đó là cách mang lại cảm giác an toàn hơn. Nhiều người (nhất là môi giới) sẽ nói với bạn rằng việc mua đúng điểm mua này sẽ giúp không phải chờ đợi lâu trong thời gian cổ phiếu tích lũy, chỉ mua vào khi giá bắt đầu tăng thì sẽ giúp quay vòng vốn nhanh, có nhiều hơn cơ hội tối đa hóa lợi nhuận, sử dụng vốn hiệu quả. Nghe thật dễ dàng. Nếu lấy đồ thị một vài cổ phiếu ra để “khoác lác” hay “vuốt đuôi” thì tưởng như quá đúng, quá thuyết phục. Cứ mua cổ phiếu này, giá tăng ngay; ăn xong lại mua cổ phiếu khác; giá lại tăng, lại ăn ngay. Thị trường không đơn giản như vậy. Thông thường, một cổ phiếu khi vào xu hướng tăng thì cũng luôn có những phiên điều chỉnh, sóng tăng dài thì sóng điều chỉnh cũng dài và có thể bất ngờ. Cách tăng điểm của các cổ phiếu cũng khác nhau, nhưng để lên vững thì giá thường điều chỉnh kiểu “đổ móng” liên tục trên quãng đường đi lên. Cứ theo cặp đôi hoàn hảo TA và T+, thì bạn sẽ mua bán liên tục và chốt lãi, cắt lỗ liên tục²². Tính bù trừ lãi lỗ và chi phí giao dịch, thì tài khoản có lãi cũng không đáng là bao. Xu hướng lên thì các cổ phiếu tốt cũng thường cùng nhịp đi lên. Đừng nghĩ đơn giản cổ phiếu cứ lần lượt xếp hàng đợi tăng giá để cho bạn ăn xong cổ phiếu này rồi lại ăn sang cổ phiếu khác như ăn lẩu băng chuyền. Và như đã nói, tùy cổ phiếu, nếu đã là hàng rác, đừng đánh cược với TA kéo mất cả chì lẫn chài.

²² Những trường hợp lướt sóng, T+ liên tục, được nhắc đến trong ebook là giả định có những nhóm người đầu tư kiểu như vậy để minh họa cho ý tưởng bài viết. Trên thực tế, có thể đa số sẽ không cứng nhắc mà dần trở nên linh hoạt hơn và đa dạng hóa phương pháp đầu tư.

Tuỳ bạn, khi “thực chiến”, lái cuộc gia thường không chơi theo số đông. *Không đua mua xanh, không tranh bán đỏ. Dễ bán thì bán, dễ mua thì mua.* Cứ giữ đúng nguyên tắc, nhưng biết vận dụng cho linh hoạt, tùy biến tùy thời. Đã trong xu hướng lên thì ưu tiên nắm giữ chứ đừng nhảy nhót nhiều, trúng khôn hơn vịt mà đánh mất cơ hội. Hiểu TA là để biết số đông sẽ hành động theo TA ra sao, để mình “liệu cơm gắp mắm”, chứ không phải cũng chạy theo đám đông.

Vài lần vấp ngã là biết điểm mạnh yếu của bản thân. Hãy thiết lập những nguyên tắc cơ bản cho mình, đừng cảm tính quá. Những người nói không cần theo phương pháp, nguyên tắc đầu tư nào hết, chỉ cần nhìn bảng điện hàng ngày thôi cũng ra quyết định chuẩn được, thì hoặc là rất siêu, hoặc là rất điêu. Dòng tiền vào ra nhất thời trên bảng điện ko nói lên nhiều điều trong ngắn hạn, và thường làm cho cho những con gà hung phấn đu đỉnh.

Nói gì thì nói, vẫn nên tham khảo TA, kết hợp với kinh nghiệm, sẽ giúp cho bảng điện “tử tế” hơn.

12/2/2018

Bán khó hơn mua

Những “con gà” mới đi kiếm mồi, nghĩ đang có sẵn tiền trong tài khoản, thích mua là mua, bất kể thời điểm: Chăm chăm mua ngay, mua bằng mọi giá, mua lấy được, mua vì sợ người khác mua mất, mua tranh lấy phần, mua ở đỉnh cũng mua...

Có người nói mua là khó hơn bán, phải cân nhắc điểm mua rất cẩn trọng, khó khăn... vì khi mua đã quyết định sẽ lãi hay lỗ ngay rồi. Tùy, cũng chỉ là tranh luận cho sang mồm. Đồng ý là khó khi cân nhắc chọn thời điểm tốt để mua cổ phiếu tốt. Nhất là tìm mua những cổ phiếu có giá cả thấp hơn giá trị, như những lời khuyên khuôn mẫu. Nhưng đó là vấn đề *chọn* cổ phiếu.

Còn với đa số, không phải lúc nào bạn cũng có thể lựa chọn hay chờ đợi thời điểm mua được mức giá thấp nhất mà bạn muốn. Khi thị trường giá lên mà bạn chê đắt, thì cứ đợi dài cổ vài tháng, thậm chí vài năm giá cổ phiếu cũng không quay lại cái thời khủng hoảng, suy thoái kinh tế được, kể cả lúc thị trường đã điều chỉnh. Giá chỉ là một khái niệm, đừng bảo thủ mang giá đáy này so sánh với giá đáy kia, đỉnh cũ với đỉnh mới... để nói chuyện đắt rẻ. Khi đã muốn mua, lăn tăn vài mức giá là có thể mất cơ hội, và lại tiếc dài dài sau đó. Còn nếu nhảy ngay vào đỉnh, thì mua xong có thể không bao giờ có lãi. Nhưng đó là chuyện của những con gà.

Trong khi đó, bán cổ phiếu, nhất là bán cắt lỗ, thì quả là khó.

Bạn sẽ thấy rằng, nhiều khi đã mua được cổ phiếu tốt rồi, có lãi khá rồi, mà lúc cần bán, nên bán thì bạn lại không biết bán, không dám bán, không muốn bán, không thèm bán, và rồi bán đúng đáy.

Bán khi nào là quyết định không hề đơn giản, ngay cả với người giỏi TA, có nhiều năm kinh nghiệm, cũng vẫn có thể sai lầm mà thôi²³.

Đương nhiên, ai cũng muốn bán đúng đỉnh, bán đúng giá cao nhất.

“Chiên da” thường hay nói, đợi đi qua đỉnh, giảm 5-7% rồi bán là chuẩn nhất. Nhưng biết khi nào thì nó đi qua đỉnh đây. Nhỡ chỉ là điều chỉnh, rồi lại tăng thì sao, bán vội là mất hàng giá thấp à. Nhiều khi đỉnh còn chẳng biết, làm sao biết qua đỉnh hay chỉ điều chỉnh. Mà khi đi qua đỉnh thật, ở xứ ta, thường thì trắng bên mua 3 phiên chứ giảm 7-10% đã nhằm nhò gì. Mua đúng đỉnh mà đợi hàng về thì còn khổ nữa.

Nên khuyên chuẩn nhất phải thế này: Bán đúng đỉnh (nói cho vui, ăn may).

Nếu không bán được đúng đỉnh, thì bán vùng đỉnh, khi thấy các dấu hiệu tạo đỉnh. Qua đỉnh, hãy đợi phiên hồi đầu tiên. Nếu chỉ là đỉnh giả thì cũng đành chấp nhận, đổi lấy sự an toàn.

Nếu không bán được vùng đỉnh, thì canh những phiên hồi sau đó nữa để mà bán được giá cao hơn chút so với những phiên giảm trước đó.

Nếu không được, thì bán bất cứ giá nào khi chưa thấy dấu hiệu tạo đáy.

Nếu không được nữa, thì tính chuyện mua là vừa.

Lưu ý là, nếu như bạn đã mua được hàng vùng đáy trước đó, và giữ được hàng qua những cơn sóng nhỏ. Trong quá trình đi lên của thị trường, hãy chia nhỏ số cổ phiếu đang có và thực hiện những lần chủ động bán thu hồi vốn và hiện thực hóa lợi nhuận từng phần, nhất là vào những thời

²³ Đây là vấn đề bán sao cho có lợi nhuận tốt nhất có thể, không phải sự tùy hứng, thích bán lúc nào thì bán.

điểm bạn cảm thấy nghi ngờ về khả năng tăng tiếp của thị trường. Tỷ lệ tùy bạn thấy sao cho hợp lý. Sau khi bán một phần cổ phiếu, có thể giá vẫn tăng (bạn đã dự liệu trước khả năng này) thì cũng đừng tiếc nuối, hãy coi đó khoản tiền lẽ ra có thêm đó, là mua bảo hiểm cho tài khoản. Đừng quá tham phải bán đúng đỉnh tất cả số cổ phiếu bạn có, vì có thể có những thông tin bất ngờ gây giảm giá chung, hoặc đối với riêng cổ phiếu đó. Sẽ có lúc bạn thấy tiếc nuối vì không chốt lãi sớm để hiện thực hóa lợi nhuận. Chỉ chậm một phiên hay một vài phút, cơ hội bán sẽ đi qua và lãi ảo đúng chỉ là lãi ảo. Vì thế, chủ động đưa tài khoản về ngưỡng an toàn, cân đối giữa tiền mặt và cổ phiếu, lại trong khi bạn có lãi thật, là điều nên làm để quản trị rủi ro. Phần cổ phiếu còn lại, kiên nhẫn chờ cho hết con sóng lớn. Và cổ mà bán được đúng đỉnh ít nhất một lần.

5/3/2018

Quỹ ETF cơ cấu danh mục

Nhiều bạn mới chơi sẽ ngỡ ngàng với những ngày giao dịch, thường vào giữa hay cuối các tháng 3-6-9-12 (vào ngày thứ sáu), mà giao dịch phiên ATC tăng đột biến, số lượng bán ra hay mua vào một số cổ phiếu có thể lên đến vài triệu/chục triệu trong chốc lát. Giá biến động sàn lên trần hoặc ngược lại, hoặc cân bằng, đầy cảm xúc.

Khi VNI còn ở ngưỡng thấp, vốn hóa đa phần nhỏ, thì các quỹ ETF cứ làm mưa làm gió cuối mỗi quý. Gây ra hiệu ứng tâm lý lo sợ/e ngại bao trùm toàn thị trường trong khoảng nửa tháng.

Nhưng người xứ ta, chẳng mấy mà thể hiện sự thích ứng đầy khôn (lỏi). Không chỉ vật gà, các “đội lái” còn muốn vật luôn cả quỹ ngoại. Và xuất hiện một xu hướng “lái” cổ phiếu vào/ra khỏi quỹ²⁴.

Một số điều kiện tối thiểu để một cổ phiếu được xét vào quỹ, là cần có số lượng cổ phiếu lưu hành cỡ khoảng > 100 triệu, vốn hóa cần khoảng > 3000 tỷ, giao dịch trung bình trong quý cũng phải đảm bảo đủ nhiều... (những điều kiện cụ thể của từng quỹ thì các bạn tự tìm hiểu nhé, các quỹ có điều kiện khác nhau).

HBC từng chỉ có hơn trăm triệu cổ phiếu vẫn vào quỹ, vì thị giá cao làm cho vốn hóa đủ lớn.

Hiện nay thì phải loanh quanh trên dưới 300 triệu (số lượng ít hơn thì giá cổ phiếu phải cao hơn), vốn hóa 5-7000 tỷ trở lên là ít²⁵. Khi mà

²⁴ Nhiều người thường tự đặt câu hỏi, chẳng nhẽ các quỹ này không biết có thể có cả chuyện “lái” cổ phiếu vào ETF? Có người giải thích đây là các quỹ đầu tư theo chỉ số, thụ động, chỉ cần thỏa mãn các tiêu chí định lượng là có cơ hội được mua.

²⁵ Những tiêu chí này là dựa vào kinh nghiệm những kỳ cơ cấu danh mục ETF gần đây, có thể khác nhau giữa FTSE và VNM ETF, bạn đọc nên tự kiểm tra và cập nhật thường xuyên.

nhieu ông bà lớn như: ROS, PLX, VJC, VRE... lên sàn thì cuộc chơi đã thay đổi chóng mặt. NVL được mua khi chưa thỏa mãn điều kiện thời gian là ví dụ bất ngờ mà các công ty chứng khoán trong nước dự báo trước ETF bị ngã ngựa. Về sau là những cổ phiếu vốn hóa lớn, ngoại lệ như VRE, VHM cũng được mua vào, dù chỉ mới lên sàn trong thời gian ngắn. Ngoài ra, có vẻ như các quỹ ETF đã có thêm những tiêu chí định tính nào đó.

Một khi một cổ phiếu được “nhắm” sẽ chơi theo quỹ ETF, nó sẽ giao dịch với khối lượng trung bình ngày/tháng/quý tương đối lớn. Điều đặn như “quay tay”. Nếu muốn thử chơi hàng ETF, hãy quan sát khối lượng giao dịch trung bình mỗi phiên, để lọc từ dấu hiệu ban đầu này.

Một số cổ phiếu vốn có thị giá nhỏ, nhưng được nghiên cứu kỹ lưỡng về tiềm năng bứt phá trong tương lai, sau khi được nhắm, thì sẽ “ngẫu nhiên” có đợt bứt phá tăng giá mạnh (GTN, DXG, HBC, TCH, CII...), và thậm chí là kết hợp chia cổ tức bằng cổ phiếu, phát hành thêm để tăng vốn, làm tăng vốn hóa cho đủ/thừa tiêu chuẩn. Dĩ nhiên là ở mức hợp lý, cao quá thì ngã đau (như GTN, HBC...).

Trước đây, biến động giá trong những cuộc đua nước rút sắp đến kỳ chốt sổ thì giá thường tăng nhiều phiên, biên độ biến động mỗi phiên thường rộng, đủ để loại bớt đu bám T+, và thường được kéo lên vào cuối phiên ATC. Muốn vậy, trước đó, hàng phải được gom mạnh vùng giá thấp về “một môi”, sau đó mới đến lộ trình lên giá để thỏa mãn điều kiện vốn hóa, quỹ ETF có thể xem xét mua vào trong kỳ cơ cấu.

Nếu rủi ro quỹ không mua, thì khi thông tin tốt về doanh nghiệp liên tục bung ra, nhiều nhà đầu tư mới có thể bị hút vào và sẽ thấy giao dịch lớn ở vùng đỉnh để dòng tiền lớn thoát ra dần...

Nhỏ lẻ muốn chơi những cổ phiếu này đòi hỏi phải có sự nhạy bén. Gần đây, các cổ phiếu được vào quỹ ETF cũng có những kiểu giao dịch khó bị bắt bài hơn. Và có cả hiện tượng “giả vờ” đua theo ETF, nhưng kỳ thực chỉ để phân phối được hàng giá cao.

Trước đây, thường là sau phiên công bố thông tin vào quỹ, giá mới tăng mạnh. Còn bây giờ, không khéo, thì từng cái bẫy đã được bày sẵn. Thông tin được quỹ mua vào bung ra thì giá lại giảm triền miên. Vào quỹ hay không vào quỹ, thì mức độ chơi cũng khốc liệt lắm, không hẳn ngọt ngào.

Vì thế, nếu muốn đua lệnh, ít nhất hãy có đủ T3 để sẵn sàng nhảy tào. Khôn ra, phải phát hiện cổ phiếu đó từ sớm, lảng lảng mà đu theo những đợt tăng giá dần lên thì an toàn hơn.

Lợi nhuận lớn, thì rủi ro cao. Và cảm xúc thì luôn mạnh mẽ dù thắng hay thua cho đến tận cuối phiên ATC, dù chỉ còn mang tính “trình diễn” và hợp thức hóa mỗi kỳ ETF cơ cấu.

1/3/2018

Học từ những sai lầm, thất bại

Chơi chứng mà bảo chưa bao giờ lỗ, là nói phét. Hoặc ăn may, vừa mới vào thị trường chưa qua nổi một con sóng lớn.

Nói thì dễ mà làm thì khó. Hẳn nhiều bạn sẽ thấy rơi vào tình trạng, cứ mua cổ phiếu nào là giảm, vừa bán đi thì nó lại tăng, thậm chí vừa bán xong thì cổ phiếu tăng trần. Đau lắm.

Mua sang cổ phiếu khác tưởng ngon ăn, lại đúng lúc nó điều chỉnh. Hàng chưa về tài khoản đã lỗ, trong khi hàng cũ đã lỗ bán rồi thì giá lại tăng âm ảm, sẽ cho lãi cao - nếu giữ lại. Thế là thiệt đơn thiệt kép. Thị trường tăng cả trăm điểm, tài khoản lỗ cả chục %. Các bạn đã bị say sóng, và không hiểu cơ chế vận động chung của thị trường, của mỗi cổ phiếu, và tham.

Để điều chỉnh/khắc phục/sửa sai thì nên nghiên cứu chút về TA, đủ để nhìn mấy đường cơ bản, kiểu như học chút võ căn bản để tự vệ. Hoặc, thuê vệ sĩ (môi giới, ủy thác, quỹ đầu tư...). Nhưng mà, hãy chọn lựa, vì nhiều bạn môi giới ở các công ty chứng khoán chưa chắc đã khá hơn các bạn. Cho nên bạn cần tự tin vào chính mình trước đã, và, tránh hai sai lầm dưới đây:

Thứ nhất: Chọn sai cổ phiếu, như cổ bị làm giá tiêu cực, cổ lỏm, thiếu minh bạch, cổ giấy, cổ cờ bạc... có thời. Từ 2017 đến giờ, chắc nhiều bạn quá quen với việc lái cuộc gia khản cổ bảo bà con tránh xa hàng cờ bạc, vì đơn giản, thời của nó sắp qua rồi.

Giờ đã và đang là thời của cổ phiếu vốn hóa lớn, hàng chất lượng cao, hàng thoái vốn, những cổ phiếu ưa thích của dòng tiền ngoại...

Nếu chọn sai, tình ra, cần nhanh chóng rút vốn, cắt lỗ, chuyển sang hàng chất lượng cao, hoặc ít ra cũng là nhóm ngành hot như ngân hàng, bất động sản hiện nay... Hàng giá thấp ko hẳn là hàng lỏm, cần phân biệt. Nhiều cổ phiếu giá thấp này mà điên lên, thì ăn bằng lần trong tuần. Nhưng còn lỏm thật thì tiền thật không vào, đợi chờ càng lâu, càng mất dần cơ hội. Đã chọn sai cổ phiếu, thì đừng nói chuyện kiên nhẫn, mà là bảo thủ.

Thứ hai: Hàng tốt, nhưng sai thời điểm. Đau nhất, là nhảy vào hàng tốt, nhưng đúng đỉnh, thì cũng khác gì “cờ bạc”.

Cổ phiếu tốt nhưng cũng cần tích lũy đủ. Lượng đổi chất đổi. Đúng đấy. Vào sai thời điểm - quá muộn hoặc quá sớm. Mua đúng đỉnh thì dễ thấy rồi, nếu không cắt lỗ kịp thời thì hậu quả nhìn thấy rõ. Cái gọi là đầu tư dài hạn lúc này là rất vô duyên. Mua quá sớm thì có thể lỗ ngắn hạn khi giá tiếp tục giảm, và đợi lâu, nhưng nếu kiên trì thì vẫn lãi. Tuy nhiên, với nhiều người thì thấy tốn thời gian và sợ mất cơ hội với cổ phiếu khác. Họ có xu hướng quay sang mua cổ phiếu khác đang tăng giá để kiếm lời ngay, tăng vòng quay của tiền, và nghĩ sẽ quay lại sau, lúc cổ phiếu rục rịch tăng giá. Đâu có dễ vậy.

VIC cả năm không nhúc nhích, nhưng nó không phải hàng lỏm. Ai kiên trì, vẫn cho lãi khi nó tăng mạnh hàng 100%. Nếu kiên định, chẳng phải lướt lát gì, bỏ đó đi chém gió vẫn lãi to đến giờ.

PLX lên sàn bị hất hủi. Ai mua lúc đó cũng có khi đau đầu. Đến giờ, ai còn nắm giữ đã lãi gấp đôi.

BID khi được ETF mua nhầm rồi bán ra, giá rẻ như bèo tấm. Ai cầm lúc đó hoảng loạn. Đến giờ, cũng chỉ sau hơn 1 năm, ăn bằng mấy những người lao đầu vào hàng rác.

HVN, CTG, VCB... hàng Việt Nam chất lượng cao, đều đã có những lúc người mua cảm thấy chọn sai thời điểm vì nó chưa chạy, đang tích lũy. Nhưng kiên trì thì rồi cũng lãi to.

Trên thực tế, có mấy ai đợi được đến đúng thời điểm giá bắt đầu tăng mới vào mua đâu. Thường khi mọi chuyện rõ ràng, thì giá đã tăng được một đoạn, lại đau đầu sợ bị úp bô. Và vì tâm lý quen lướt sóng ngắn, có mua rồi cũng chẳng ăn được mấy, so với việc mua từ đáy và nắm giữ đến khi đạt mục tiêu chốt lãi vùng đỉnh thì thôi. Không hề đơn giản đâu. Giữ được cổ phiếu qua các phiên rung lắc chóng mặt là cả một vấn đề khó khăn. Các bạn hãy tích lũy kinh nghiệm và sớm rút ra bài học cho mình từ những thất bại. Trong chứng khoán, kinh nghiệm được mua bằng rất nhiều tiền.

Lưu ý, chọn hàng tốt, đúng thời điểm, nhưng không đủ kiên nhẫn, nôn nóng bán sớm ngay khi giá mới chớm tăng, rồi không dám quay lại, trong khi cổ phiếu còn tăng trưởng dài - cũng là một cái “nhục”.

Vì thế, hãy luyện tập cho mình phải có niềm tin dài hạn. Khi đã chọn được cổ phiếu tốt, hội đủ các yếu tố dòng tiền thông minh, tâm lý thị trường, hỗ trợ FA, TA thì hãy theo trọn sóng lớn. Không nên ham lợi nhỏ, lướt sóng ngắn. Giá cổ phiếu vừa mới tăng từ đáy đã vội vàng chốt lời. Trong quá trình đi lên, thường thì ngắn hạn sẽ có nhiều rung lắc trong phiên, hay sau vài phiên tăng điểm, làm cho những người mua được ở đáy lo sợ vội bán ra, và không còn hàng khi cổ phiếu tiếp tục tăng cao.

6/3/2018

Luôn có sẵn tiền trong tài khoản

Mấy phiên giảm sâu trước Tết, hoặc phiên ngày hôm qua²⁶, bỗng nhiên những cổ phiếu "ngon", giá đang cao ngất ngưỡng, chuyển sang giảm sâu, giảm sàn la liệt. Hiệu ứng "dìm nhau xuống đáy bùn" do những tin tức xấu trong nước hoặc quốc tế, dẫn đến tâm lý hoảng loạn và ban đầu là bán tháo mạnh ở những mã đu bám đòn bẩy nhiều. Một số cổ phiếu khác thì giảm chậm hơn, nhưng sẽ trở nên đắt tương đối so với những cổ phiếu đã, đang giảm sàn. Nhiều người vì thế sẽ bán ra mạnh để mua hoặc đỡ giá những cổ phiếu đã giảm sàn, hoặc để tránh bị giải chấp. Rồi sau cùng thì tạo thành vòng xoáy dẫn tới đa số đều tìm đến mức giá sàn.

Mới chỉ hôm trước còn mong có giá thấp hơn chút để mua vào, thậm chí đua xanh, chấp nhận giá cao để mua. Nhưng khi nhìn thấy giá sàn, mức giá mà nếu bình thường, sẽ là "quá hợp lý", "quá hấp dẫn" để mua vào... thì lại không dám mua, hoặc không còn tiền để mua nữa. Đến khi biết rằng cơ hội đã đi qua, tiếc.

Hầu như năm nào cũng thế, luôn có những sự kiện bất ngờ, ngoài tầm suy đoán của đa số những cái đầu T+ cũng như các chiên da TA, làm VNI và toàn sàn đổ lửa, hay nhiều lần điều chỉnh giảm rất sâu sau đợt tăng dài tưởng chưa thấy đỉnh đâu. Đó không phải lúc tranh bán, mà ngược lại, nên cân nhắc theo dõi, chọn cổ phiếu tốt để mua vào đúng thời điểm. Vì kinh nghiệm cho thấy, thường sau đó là quả ngọt.

²⁶ Bài này đăng trên f319 lúc 9:41 ngày 6/3/2018. Trước đó, ngày 5/3/2018 VNI giảm -2.5%. Ngày 5/2/2018 VNI giảm -5.1%, ngày 6/2/2018 giảm -3.5%, sau đó lại nhanh chóng hồi phục và tăng điểm liên tục. Gần đây, phiên ngày 11/10/2018 VNI cũng bất ngờ giảm gần 50 điểm, -4.8%.

Nhiều lần đã nhắc các bạn mới chơi, đừng vội theo những người thường hay khoe “full” cổ, “all in”, 100% cổ, 200% cổ... Nhiều người thua lỗ không phải do kém TA, không phải do trình độ hay kiến thức kém, không phải do không biết xu hướng thị trường... mà do không trở tay kịp với những sự kiện bất ngờ, hoảng loạn tâm lý, bán tháo cổ phiếu đúng đáy hay bị giải chấp.

Muốn tồn tại lâu dài trên thị trường, điều đơn giản là luôn phải có một tỷ lệ hợp lý tiền mặt trong tài khoản²⁷, dù tài khoản to hay nhỏ.

Điều đó giúp các bạn chủ động, linh hoạt hơn trong việc ra quyết định mua bán, giúp thực hành việc chế ngự lòng tham, tránh tâm lý luôn phải có cổ phiếu trong tài khoản mới là nhà đầu tư chứng khoán... Nhiều bạn hay có tâm lý muốn cướp tiền thiên hạ, lúc nào tài khoản cũng phải đầy cổ phiếu, cũng chỉ muốn giá tăng. Hôm nay tăng thì cười, mai giảm thì méo máo... Và thường là lỗ.

Giữ được tiền trong chu kỳ giảm giá, hay khi gặp phiên điều chỉnh sâu do sự biến bất ngờ thì có sẵn tiền để chờ mua vào... thì cũng mang lại cơ hội không khác gì việc bạn có sẵn nhiều cổ phiếu trong chu kỳ tăng giá cả. Vấn đề chỉ là, với cùng một số tiền, bạn mua được bao nhiêu cổ phiếu, hay với một số lượng cổ phiếu nhất định, bạn phải trả bao nhiêu tiền.

Chỉ sử dụng khoản tiền này khi có các cơ hội rõ ràng như bất ngờ điều chỉnh giảm sâu một vài phiên, hoặc cơ hội tăng giá với độ chắc chắn cao thì mua lướt sóng rồi phải bán ra chốt lời ngay, để tiếp tục duy trì lượng tiền mặt này theo đúng nguyên tắc.

²⁷ Không khuyến khích đánh đòn bẩy (margin).

Trong một thị trường có nhiều yếu tố bất định, trong những giai đoạn tranh tối tranh sáng, bạn không thể chắc chắn 100% điều gì; có tiền mặt thì sẽ không bị nao núng, giúp giảm thiểu rủi ro và chủ động nắm bắt được cơ hội khi xuất hiện...

(Biểu đồ 2: VNI ngày 6/3/2018, nến màu xanh, bên cạnh nến đỏ dài phiên ngày 5/3/2018, một phần do tác động từ kế hoạch tăng thuế nhập khẩu thép và nhôm của Tổng thống Mỹ, gây quan ngại về một cuộc chiến thương mại làm thị trường châu Á đồng loạt giảm điểm)

8/3/2018

Lỡ kẹp hàng từ đỉnh đến đáy

Nếu bạn mua mới, và mua được cổ phiếu vùng đáy, hay ngay đáy thì quá tốt. Dưới đây chỉ nói kỹ hơn về trường hợp nhà đầu tư đã bảo thủ/sai lầm (tưởng như kiên trì) khi giữ cổ phiếu giảm (không bán cắt lỗ) về đến tận vùng đáy (thường là đáy ngắn hạn hoặc trung hạn), lập đáy và bắt đầu đi lên.

Trước tiên cần khẳng định, bán cắt lỗ là một việc rất khó, nhưng cần phải làm để có thể tồn tại lâu dài trên thị trường.

Mặc dù vậy, không ít bạn đã, đang và sẽ tiếp tục bị ảnh hưởng tiêu cực từ những lời tư vấn đầy sách vở và thiếu kinh nghiệm thực tế, rằng cổ phiếu mua về nếu giảm 3-5% là phải cân nhắc cắt lỗ, 7-10% là cắt lỗ ngay lập tức, rằng cắt lỗ không bao giờ sai, cắt lỗ lấy tiền về vì còn tiền là còn cơ hội... Và cứ máy móc, rập khuôn như thế, bạn rơi vào vòng xoáy luân quần, cắt lỗ, mua vào, cắt lỗ...

Cắt lỗ càng sớm càng tốt - là những kinh nghiệm đúc kết từ một thị trường đã có bề dày phát triển, đã đạt đến trình độ "thị trường cao cấp...", không phải lúc nào cũng hợp lý ở "cái chợ" này, khi vẫn đang bị giới hạn bởi T+. Thế nên, nếu không phân tích kỹ hơn và am hiểu nhiều về cổ phiếu, bạn thường có xu hướng cắt lỗ đúng đáy, hoặc khi hàng về bán ra đúng ngưỡng cắt lỗ xong thì giá lại tăng, như thế chỉ chờ cho bạn bán cắt lỗ thì giá sẽ được đẩy lên cao. Bạn sẽ hình thành tâm lý chỉ muốn mua vào là cổ phiếu tăng giá và có lãi, sẽ hoảng sợ /hoang mang khi mua về mà giá giảm, rồi quay ra sợ cắt lỗ (lại nhầm lẫn).

Cắt lỗ không sai, khi mà bạn mắc sai lầm trong việc chọn mua một cổ phiếu mà bạn không hiểu sâu về nó, bạn không có được những dữ liệu

đánh giá chính xác, khách quan, bạn mua chỉ vì tin đồn, thị trường có những dấu hiệu biến động tiêu cực kéo dài... Nếu thực sự đã sai, hãy bán không hối tiếc, và rút ra bài học mua khôn.

Nếu đã chọn đúng cổ phiếu, hãy nhớ mặt tích cực của việc cắt lỗ sớm, là để hạn chế rủi ro, và còn là để sẽ quay lại, mua lại cổ phiếu đó khi giá đã về vùng hợp lý. Nhưng phải tránh bán bừa trong những phiên chỉ là nhịp chỉnh thông thường theo tâm lý T+ và lướt sóng ngắn. Bán cổ phiếu cần có lý do, phải xem xét xu hướng thị trường, phân tích các thông tin liên quan đến doanh nghiệp... Không nên gọi là “cắt lỗ” trong những phiên điều chỉnh lành mạnh của một xu hướng tăng, hoặc trong vùng giá tích lũy chờ bứt phá...

Còn nếu bạn đã lỡ giữ đến đáy không bán, sau khi mua đúng vùng đỉnh và khi mới đi qua đỉnh, thì cần có những chuỗi hành động đúng tiếp sau để đi đến đích.

Lúc này, các bạn cần phải coi như/giả vờ là chính các bạn đã mua được số cổ phiếu đó ở đáy. Điều này có lý của nó. Không nên bị ám ảnh/lo sợ là các bạn đang lỗ (có thể rất nhiều, trên giấy) với số cổ phiếu này, và luôn chỉ mong chờ đến khi hoà vốn để thoát ra. Giữ suy nghĩ đó trong đầu, gần như ít khi bạn có thể nắm giữ dài hạn một cổ phiếu. Bạn chỉ luôn ở tâm thế canh bán, hễ có biến động nhỏ, các bạn đã nhanh tay đặt lệnh bán. Sai lầm nối tiếp sai lầm. Bạn có thể bán đúng đáy, hoặc ngay khi vừa lập đáy, chính thức biến khoản “lỗ ảo” thành lỗ thật.

Hãy coi số phiếu có sẵn/keep trong tài khoản là mua được từ đáy. Các bạn sẽ lấy giá từ đáy làm cơ sở để tính toán giá bán ra, kỳ vọng giá sẽ đạt được, đồng thời dựa vào phân tích kỹ thuật để quyết định thời điểm bán hợp lý với nghĩa chốt lời theo từng đợt sóng. Khi giữ cổ phiếu giảm

đến vùng đáy và đi lên, nhiều người thường có tâm lý ít nhất phải đợi bằng giá mình mua vào rồi mới xem xét bán ra, hoặc sẽ tiếp tục giữ thêm với kỳ vọng giá còn tăng thêm nữa để không chỉ hòa vốn, mà còn có lãi.

Không nên máy móc cố chờ về giá mua cũ mới bán. Vì giá mua của bạn có thể cao. Để quay trở lại được vùng đỉnh cũ không hề nhanh chóng. Trong khi với những người mua được từ đáy thực sự, họ thường có tâm lý chốt lời T+, hoặc khi đã đạt kỳ vọng 5-10% lãi.

Giá có khi vượt mức mua ban đầu của bạn (bạn rất may mắn), hoặc sẽ chỉ tăng đến mức độ nào đó thấp hơn và lại giảm trở lại, trước khi thực sự có những phiên rũ bỏ và giao dịch đột biến để đi lên. Làm sao biết được, cần tích lũy kinh nghiệm tiếp thôi. Chỉ khi nào cơ hội vượt đỉnh rõ ràng nhất, các yếu tố thuận lợi cùng xuất hiện, các chỉ báo phân tích kỹ thuật đều cho thấy khả năng vượt đỉnh giá cũ, thì khi đó, không phải lúc bán, mà nên giữ và mua thêm nếu còn tiền.

Nếu bạn ko cần quan tâm đến việc chốt lời ngắn hạn và chờ mua lại để giảm giá vốn, mà bạn chỉ cần giữ dài hạn và kỳ vọng cao hơn nữa, thì chỉ cần tham khảo cho vui.

09/3/2018

Phương pháp đầu tư

Các bạn không nên tuyệt đối hóa một phương pháp đầu tư nào²⁸, hãy linh hoạt vì giá cổ phiếu biến động từng phút.

Nhưng, ít nhất là với cái chợ xứ ta hiện nay²⁹, thì không nên mua bán từng phút, từng ngày, mà hãy quan sát để nắm được xu hướng biến động chính của giá trong từng giai đoạn (sóng), nên nhìn trung hạn, và đương nhiên, dài hạn với bức tranh tổng thể về thị trường, để mua bán (không phải thường xuyên hàng ngày) hợp lý và hiệu quả. Cần mua thì mua, phải bán thì bán, nên rút (khỏi thị trường) là rút³⁰.

Để chọn lựa được trong hàng nghìn mã, lấy ra khoảng 10 mã ưa thích, nhặt lấy 3-5 mã đưa vào danh mục thường xuyên, và luân phiên, trong đó có 2-3 mã dài hạn, quả là không hề đơn giản.

Có nhiều bạn, thấy nay hỏi mã này mua được không, mai kia lại hỏi nên vào mã khác không, cứ vài hôm lại thấy có mã mới mà không nhắc gì về mã cũ nữa. Hoặc là nói đang giữ một mã nhưng giảm giá nên chán nản, có nên bán để mua mã khác không. Chắc là dân quen lướt sóng ngắn ngày.

Có thể chỉ cần nhìn đồ thị, trả lời các bạn dựa trên các dấu hiệu chỉ báo kỹ thuật, chém gió đúng ngay 51% là ít, về 1 mã ngẫu nhiên nào đó trong 1, 2 ngày hoặc xa hơn chút. Nhưng nói thật, không có gì đảm bảo chắc chắn rằng khi hàng về tài khoản là lãi chứ chưa nói lãi nhiều, hoặc

²⁸ Chuyện về phương pháp đầu tư còn nhắc đến nhiều trong sách này. Có thể bao hàm đầu tư ngắn hạn, đầu tư dài hạn, đầu tư và đầu cơ. Tác giả không đi vào tranh luận trên thực tế nhà đầu tư cần phải/nên thuộc về nhóm nào trong các khái niệm nặng tính lý thuyết này.

²⁹ Không bàn đến, cũng không khuyến khích các bạn bám sàn chơi phái sinh hàng ngày, nếu không phải nghề.

³⁰ Rất khó đồng ý với quan điểm của những người không bán cổ phiếu ở vùng đỉnh sóng lớn, và bảo đó là đầu tư dài hạn...

khi các bạn bán cổ phiếu đi rồi thì giá lại ko tăng thêm rất nhiều nữa. Càng chơi T+, bạn càng dễ gặp chuyện bán đi rồi cổ phiếu mới tăng. Nó góp phần tạo ra tâm trạng tiếc nuối, tự trách bản thân, và lại lao vào những cuộc săn tìm mới, rồi thất vọng mới.

Đầu tư chứng khoán là một lao động nghiêm túc, không thể hời hợt thế. Những bạn có thói quen giao dịch nhiều, ngày nào cũng phải mua đi bán lại, có thể các bạn thắng được nhiều những trận nhỏ nhỏ. T+ vài ngày, mua với tỷ trọng thấp trong tổng số tiền bạn có, và thấy vui vì điều đó. Nhưng sự thật thì phần lớn tài khoản bạn không tăng nhiều, không lỗ là may.

Mỗi cổ phiếu là một câu chuyện riêng, hãy cố gắng hiểu cổ phiếu bạn đã lựa chọn, đọc nhiều nhất có thể, những phần hay nhất đã, đang và sẽ được viết ra. Điều đó tốt hơn, giá trị hơn là chỉ nhằm nhằm tìm đọc một vài đoạn có vẻ hay hay, rồi tự huyễn hoặc, tưởng như là ta đã đọc hiểu hết sách trong thiên hạ.

Hãy đặt lại câu hỏi đơn giản. Tại sao thị trường chung tăng 500 điểm, có người lãi, và rất nhiều người lỗ.

12/3/2018

Những dấu hiệu lên đỉnh

Tuần giao dịch trầm lắng, nhưng hứa hẹn bất ngờ. 10 năm trước, 1170 chỉ là một con số bình thường như bao số bình thường khác, cho đến khi, nó trở thành niềm vui, hay nỗi buồn với bao người trên thị trường chứng khoán Việt Nam. Đỉnh của đỉnh.

Cũng như khi mà mốc 1130 chưa xuất hiện³¹, chẳng ai thềm nhớ nó. Những người đạo này hay nói về 1130 như thể nó là kháng cự mạnh, trước đó, chắc chẳng đoán được đâu³². Ai bảo đã vẽ, đã tiên đoán trước, đã đo bước sóng bằng thước Lỗ Ban ra được lâu rồi..., là nói phét. Thường thì đa số công nhận, chỉ khi đã qua đỉnh, nhìn lại, mới biết đó là đỉnh³³. Nhưng vẫn đầy người ăn may, bán đúng đỉnh.

Lâu ngày, kinh nghiệm chứng trường cũng có thể giúp nhận biết được những dấu hiệu ở đỉnh, không phải luôn đúng, có khi ném trái đắng, nhưng cũng đáng để tham khảo. Lưu ý, đoán đỉnh ngắn hạn trong một uptrend dài hạn, không hẳn là thông minh. Những người đoán 600, 700, 800, 900 là đỉnh VNI năm 2017 đâu rồi, giờ tay lên xem nào.

Trước hết, đỉnh, thì không thể có giá thấp lè tè, giao dịch đi ngang sau bao ngày. Vùng giá đó là vùng tích lũy, để bứt phá thì đúng nhiều hơn là để rơi xuống đáy mới. Tích lũy lâu vùng giá thấp, sau đó giá nhích lên

³¹ 1130.10 là mức điểm số VNI đạt được trong ngày 29/1/2018 và sau đó VNI giảm xuống mức thấp nhất 973.78 ngày 9/2/2018 trước khi tăng điểm trở lại.

³² Bài viết đăng trên f319 trong phiên ngày 12/3/2018, và thị trường có những lúc vượt 1130 nhưng đóng phiên ở ngưỡng 1126.29 điểm. Ngày 13/3/2018, VNI vượt 1130 và đóng phiên ở ngưỡng 1133.31 điểm.

³³ Vùng đỉnh và vùng đáy có thể ứng dụng cho thị trường chung VNI hoặc đối với từng cổ phiếu riêng lẻ.

chút rồi đi ngang, tăng giảm đan xen, rồi lại tăng thêm một chút mà khối lượng không tăng đột biến, khó có thể là đỉnh.

Có thể trong xu hướng lên giá, vài lần xuất hiện “đỉnh giá”, giá chạm một ngưỡng kháng cự nào đó, và giảm về ngưỡng hỗ trợ nào đó, để lấy đà tiếp, rồi lại bứt phá, phá vỡ cái đỉnh giá đó nhanh chóng, và lên tầm cao mới³⁴. Khối lượng giao dịch tại vùng “đỉnh giá” này cũng tăng đột biến gây ra những nghi ngờ, lo ngại điều chỉnh sâu. Mặc dù có thể sau phiên đột biến khối lượng này thị trường sẽ điều chỉnh giảm rồi sớm tăng trở lại, hoặc vẫn tăng tiếp ngay vài phiên sau, thì phiên khối lượng cao đột biến luôn cần xem xét khả năng “phân phối” hàng lần đầu ở lưng chừng dốc, và tiềm ẩn “nguy cơ” lập đỉnh sau đó không quá xa, với khối lượng không quá đột biến so với trung bình trước đó nữa, nhưng vẫn ở mức cao. Những người ham lướt sóng nhỏ thì thường bán mất hàng, và không dám mua lại ở những giai đoạn này, rồi tiếc nuối, ân hận, khóc thầm giá như..., và sau đó dễ lao vào mua lại đúng “đỉnh thật”.

Trong quá trình đi lên, đường giá luôn gặp những mốc giá chặn, tròn số chặn đường, và biết đâu một trong số đó là đỉnh. Lúc này, người ta thường sẽ tham khảo thêm diễn biến giá trong lịch sử giao dịch của một cổ phiếu, hoặc của chỉ số chung để tham khảo các đỉnh cũ, giờ được coi như là một ngưỡng cản, có thể lại là đỉnh ngắn hạn. Kiểu như 1170 giờ có thể lại là đỉnh, hoặc ít nhất, nó đang là ngưỡng cản tâm lý rất mạnh, trong quá trình VNI đi lên.

Muốn biết đỉnh, thì hãy xem lại vùng tích lũy ở đáy, lượng cổ phiếu được mua bán là bao nhiêu, tính qua qua xem trong các phiên đi ngang, phiên phá vỡ xu hướng, đảo ngược xu hướng và những phiên lực mua dồn

³⁴ Những người thích đếm sóng Elliot thì có thể tính đây là một sóng điều chỉnh 2, hay 4.

dập, giao dịch bỗng nhiên sôi động trở lại ở vùng đáy và qua đáy... để ước chừng tổng lượng cổ phiếu đã giao dịch. Con số này cũng quan trọng, vì quá trình đi lên gần đến đỉnh, và những phiên ở vùng đỉnh, số cổ phiếu giao dịch sẽ ít nhất là ngang ngang nhau, hoặc nhiều hơn rất nhiều so với ở vùng đáy trước đó.

Thông thường, những phiên ở đỉnh, giá co giạt liên hồi, lên lên xuống xuống, số lượng giao dịch rất lớn. Giá biến động rộng trong phiên mới dễ gây nghi ngờ và kích thích lòng tham, tạo thanh khoản lớn. Mức giá lúc đó đương nhiên phải cao hơn rất nhiều so với đáy rồi. Nhiều người dùng TA tính theo sóng, tính theo các con số vàng Fibonacci cũng có thể ra được giá gần đúng (10 là đúng được 5 lần đã là cao lắm rồi, đừng có mơ 90% hay 100%) của một cổ phiếu, hay của VNI nói chung, và chờ đợi sự may mắn.

Người ít kinh nghiệm, đơn giản là hãy luôn dựa vào khối lượng giao dịch để phán đoán. Nếu thấy giao dịch vừa phải, không có tăng đột biến về khối lượng thì nhiều khả năng chưa phải đỉnh, chỉ là một quãng nghỉ mà thôi. Nhưng nếu sau vài phiên tăng liên tục mà khối lượng tăng mạnh cùng với biến động giá trong phiên rộng, thì nghi ngờ là phiên chốt lời và phân phối. Lúc đó ra hàng cũng hợp lý, ko quá quan trọng lắm bao nhiêu %. Khối lượng tăng đột biến nhưng phải nhớ loại trừ đi những giao dịch thỏa thuận quy mô thi thoảng xuất hiện ở một vài cổ phiếu vốn hóa lớn nào đó.

Có những cổ phiếu giao dịch không đột biến khối lượng mà tăng dần đều, giá đã tăng cao so với đáy cũ, duy trì số lượng giao dịch cao liên tục nhiều phiên nhưng giá ko tăng mấy nữa hoặc tăng giảm xen kẽ, biên độ hẹp, đi ngang. Lực mua thua lực bán. Chốt.

Nhưng lại cần lưu ý, có nhiều cổ phiếu mà có thông tin hỗ trợ tốt, dòng tiền chờ điều chỉnh luôn sẵn sàng nhảy vào, lực mua gom vẫn rất mạnh, thì sau phiên giao dịch đột biến đó giá vẫn không giảm mà tiếp tục tăng, tiết cung và đi lên mặt bằng giá cao hơn nữa. Điều này thường xảy ra sau giai đoạn tích lũy vùng đáy và tiếp tục tích lũy hoặc “thay máu” cổ đông trong quá trình đi lên dài hạn.

Bên cạnh đó, nên quan sát bảng điện, quan sát lệnh mua bán, quy mô lệnh để nhận biết, phân biệt các trường hợp khác nhau, để gây nhầm lẫn. Ví dụ 1 trường hợp (cho vui, có thể ít gặp trong thực tế), rung cho nhỏ lẻ chạy sau vài phiên tăng giá, tiết cung (mục tiêu là mua gom nhiều nhất tại vùng đáy). Lệnh đặt mua giá trần khối lượng tương đối lớn, rồi đặt một lượng bán ATO trung bình để “mồi”. Nhỏ lẻ thì đã đặt bán hết giá trần. Cuối phiên ATO, lại thấy vào lệnh mua ATO lớn để khớp gần hết giá trần nhỏ lẻ treo bán. Đến phiên khớp lệnh liên tục, để rung những người còn ngoan cố, “lái” bán thẳng lệnh to vào lệnh chờ mua trần, cũng của lái đặt sẵn từ trước, bay trần luôn và đè bán tiếp mức giá dưới trần. Gà què thấy thế thì lại vác hàng ra bán, lực bán mà mạnh thì giá lùi về tham chiếu, thậm chí đỏ. Khi nhỏ lẻ bán cho bằng sạch, lái lại gom hết, đẩy trần và sẵn sàng mua lại giá trần của những người vẫn còn ngoan cố hoặc lướt trong phiên. Nhưng cung thì đã cạn. Nên việc tiết cung những phiên sau đó lại là dễ hiểu. Và chưa phải là phiên phân phối trên đỉnh mà tiếp tục là những phiên tăng điểm sau đó. Điều này cũng chỉ xảy ra gần đáy, không phải khi giá đã tăng nhiều từ đáy. Như thế, khoảng cách giá đỉnh và giá đáy cũng là một dấu hiệu cần tham khảo.

Mặc dù mới chỉ là dấu hiệu bước đầu, nhưng luôn tỏ ra hiệu quả để nhận biết vùng đỉnh, và cần phân tích diễn biến tiếp sau. Cũng chính là TA đây, nhưng đã được đơn giản đi nhiều, chỉ giá và lượng là đủ.

15/3/2018

Chọn cổ phiếu tốt

Đầu tư chứng khoán năm 2018-2019 không còn dễ chơi như 2016-2017 nữa. Nhưng cơ hội thì vẫn rất nhiều, bởi chúng ta đang ở ngưỡng chờ vượt đỉnh để đi tìm đỉnh mới.

Sự thực thì hầu như không mấy ai có kinh nghiệm trong chuyện này cả. Trong một bài viết trước đã nói, lứa nhà đầu tư sau 2007 chỉ có kinh nghiệm đi xuống đáy là chính, còn lứa trước 2007, dù có được “lên đỉnh” 1170 thì quy mô thị trường khi đó cũng quá nhỏ, đủ để choáng ngợp với hiện tại và tương lai.

2016-2017 chứng kiến một giai đoạn đầu của sự tăng trưởng, là lúc mọi thứ bỗng thấy trở nên quá rẻ, và hầu như mua mã nào cũng thấy lãi cả. Ai nhảy nhót nhiều, hoài nghi nhiều thì lãi ít. Ai nắm giữ lâu dài, nhảy nhót ít thì lãi nhiều.

Sự ngang bằng nhau (tương đối) về cơ hội rộng mở, đã làm cho nhiều người, nhất là gà mới, tưởng chứng khoán chỉ cần có tiền, có tin nội bộ và có chút may mắn là đủ. Dễ tự phụ hay huyênh hoặc về một vài thành công bước đầu, khi mà hàng rác, thượng vàng hạ cám, đều lần lượt đi lên một mặt bằng giá mới. Ai cũng có cơ hội thành chuyên gia, tán mã nào chuẩn mã đó. Đám đông bỗng nghĩ rằng không cần am hiểu sâu về doanh nghiệp, không cần biết về nhóm ngành, sản phẩm và vị thế, doanh thu, lợi nhuận... mà chỉ cần qua TA để phát hiện tiền đang vào cổ phiếu nào và mua theo là thắng.

Nhưng dần dà, một trật tự mới đã dần được thiết lập, hàng rác trở lại đúng thành rác. Hàng chất lượng cao giá ngày một cao. Những người đi đúng hướng đã thành công lại càng thành công. Những người nhâm xu

thế, trở thành những kẻ chiến bại. Họ không kém, chỉ vì họ lao vào cỏi xay gió.

Trong không khí hội hè đó, TA lúc đầu giúp cho các thánh cuồng phán bậy cũng đúng. Nhưng càng về sau càng khó, và đến 2018 trở đi còn khó hơn.

Thời bát nháo đánh hàng giấy lộn có vẻ càng lùi xa. Muốn “lái” cũng phải chọn cỏ chất. Hãy điểm danh lại những con hàng kinh điển mà được khuyến nghị mua từ đáy thời gian qua, như HVN, MSR... thì thấy.

FA hay những thứ đại loại như nền tảng cơ bản và căn bản của doanh nghiệp, tiềm năng tăng trưởng, lợi thế ngành nghề, hưởng lợi chính sách... mới là những thứ cần được xem xét đầu tiên.

Chẳng cần là chuyên gia để đi tìm những cổ phiếu có giá thị trường thấp hơn giá trị thực, bạn hãy nhìn xem ngành nào mạnh nhất, như ngân hàng, chứng khoán, bất động sản,... và luân phiên đón đầu dòng tiền khi vận động theo những ngành được hưởng lợi từ chính sách vĩ mô, từ các bất ổn địa chính trị, từ việc thiếu hụt nguồn cung hàng hóa, nguyên liệu đầu vào...; nhìn xem doanh nghiệp nào dẫn đầu, hay cũng có tiềm năng cạnh tranh những vị trí dẫn đầu, mua cổ phiếu lúc thấp và đợi bán lúc cao. Là khoẻ.

Trên cơ sở đó rồi mới kết hợp với quan sát đón đầu dòng tiền, sẽ hứng được tiền. Khi nhiều người thấy, chạy theo dòng tiền thì vẫn có cơ hội, nhưng rủi ro tăng dần. Còn khi thấy cả nước buôn chứng, thì là lúc dòng tiền thông minh thoát ra từ từ, liệu mà rời đi, trước khi nước rút.

20/3/2018

Ngắn hạn hay dài hạn

Quan điểm, phương pháp đầu tư dài hạn thì có nhiều, lại khác nhau với mỗi thị trường, mỗi tổ chức hay mỗi cá nhân. Không có duy nhất một đáp số đúng, một khuôn mẫu nhất định.

Hiểu nôm na, đầu tư dài hạn là mua và nắm giữ một khoảng thời gian đủ dài (bao lâu cũng tùy, có nhiều người, dài lắm cũng chỉ là 5 ngày/1 tuần giao dịch), mà không cần quan tâm nhiều đến các biến động giá trong ngắn hạn (mua bán theo từng phiên).

Nói nghe đơn giản vậy, thực tế, dù nhận là nhà đầu tư dài hạn thì bạn cũng rất khó để yên tâm nắm giữ, nếu suốt ngày xem bảng giá và muốn mua mua bán bán.

Bên cạnh đó, dù có kiên định đầu tư dài hạn, không mua bán gì, thậm chí khóa tài khoản, vứt đó đợi nắm mốc làm việc, (giả vờ) quên mật khẩu truy cập tài khoản... thì nhiều khi, người ta vẫn thấy đậm chất may rủi, không mấy hiệu quả. Cứ nghĩ để lâu dài, không cần ngó ngang là tốt, đến khi mở tài khoản ra thì giá cổ phiếu mình nắm giữ đã đi qua vùng đỉnh, cơ hội bán tốt không còn. Có khi lúc đó cổ phiếu trên đường lập đáy ngắn hạn. Lại phải chờ đợi trong thất vọng, hoặc quyết định bán đi. Đầu tư dài hạn mà không theo dõi thị trường trong dài hạn, lại ném trái đắng thay cho trái ngọt. Có người, kể cả đã theo dõi thị trường, nhưng không tính chuyện chốt lãi, mà còn kỳ vọng quá cao, phi thực tế thì cũng thành ra thất bại.

Tâm lý chỉ mong cổ phiếu tăng mãi không giảm, hay đứng núi này trông núi nọ cũng tác động tiêu cực. Nhìn thấy cổ phiếu mình mua vào mãi không tăng, thậm chí còn giảm đi mỗi ngày một ít, trong khi các cổ

phiếu khác cứ thấy tăng âm ầm. Lúc mình mua hoặc định mua cổ phiếu A thì nó không tăng, lúc quyết định mua cổ phiếu B, bán A đi thì lại thấy A tăng không có đỉnh. Rồi cứ thấy cổ phiếu mình mua vào giảm chút là sợ lỗ, chỉ chăm chăm bán đi. Những suy nghĩ này ám ảnh trong đầu, và sau cùng, nhà đầu tư dài hạn chỉ là một khái niệm trang trí cho đẹp với nhiều người thích chém gió.

Vì thế mà, nhiều chuyên gia thường khoác lác, rằng họ sẽ luôn chờ đợi đến khi nào giá cổ phiếu bắt đầu chạy, bộ lọc TA phát hiện thấy dòng tiền lớn đang vào thì mua. Thà mua chậm vài phiên khi xu hướng tăng giá đã rõ ràng cũng được. Chờ giá vượt đỉnh rồi mua càng tốt. An toàn và hiệu quả, quay vòng vốn nhanh. Nếu bạn luôn làm được vậy thì chúc mừng bạn đã chiến thắng thị trường. Bạn thuộc về giới tinh hoa và kiệt xuất.

Tuy nhiên, thực tế thì không phải ai, không phải lúc nào cũng biết được, hiểu được hết diễn biến giao dịch, thông tin nội tại về sức khỏe các doanh nghiệp, cũng như các yếu tố kinh tế vĩ mô, vi mô ảnh hưởng đến mỗi ngành nghề khác nhau... để hiểu rõ "tính cách" của từng cổ phiếu, để phán như đúng rồi về bất kỳ mã cổ phiếu nào. Hãy nhớ điều đó.

Với đa số người chơi, nếu ko nắm đủ lâu, tìm hiểu đủ kỹ, và đủ bầm dập trải nghiệm với một cổ phiếu nào đó, thì bạn khó có thể biết chính xác nó sẽ "chạy" khi nào, và có chắc chắn tăng liên tục không...

Nhìn các chỉ báo TA, thông qua bộ lọc nào đó với những công thức máy móc, ai biết cơ bản TA cũng làm được, mà coi như hiểu hết cả thị trường, thì cũng chỉ là thầy bói xem voi, mà thôi. Dù có TA để hỗ trợ, thì trên thực tế, để diễn ra đúng và đủ một chu kỳ, một giai đoạn, một con sóng... thời gian phải tính bằng tháng, bằng năm, đặc biệt là những cổ phiếu tích lũy dài, quá trình tăng giá chắc chắn, sẽ liên tục có những phiên

điều chỉnh xen kẽ với phiên tăng giá mạnh. Luôn có những cổ phiếu đi ngược xu hướng chung của thị trường, nhưng tìm được nó cũng khó như đào vàng.

Hỡi những con gà đang miệt mài xin quẻ đánh chúng hàng ngày. Hãy tự tin vào bản thân mình trước.

Tất nhiên, có những người thật may mắn, họ chỉ vào theo tuần mà đúng vào tuần tăng ấn tượng nhất, thì cũng đủ để sung sướng. Hãy mừng cho họ, vì họ đã may mắn hơn người khác. Nhưng đừng chỉ thụ động xếp hàng chờ đến lượt mình. Thường thì những người chơi mới vào cũng sẽ ko đủ kiên nhẫn đi hết sóng, và ảnh hưởng bởi tâm lý T+ nên hay chột lãi non. Ngay cả nhiều người đã kiên định giữ dài hạn, như đã nói nhiều lần, có khi cũng vội bán ra chỉ sau vài phiên tăng giá. T+ mà thôi. Nói dễ hơn làm.

Vì thế, trước hết, hãy chọn những doanh nghiệp tốt nhất có thể, tiềm năng nhất có thể. Có niềm tin và sự kiên nhẫn.

Chỉ bán ra khi đánh giá hoặc nhận thấy thị trường chung đạt đỉnh, hoặc giá cổ phiếu mình nắm giữ dài hạn đã tăng mạnh và có thể đi vào vùng đỉnh (có thể cân nhắc cả ngắn hạn và dài hạn), thiếu các động lực tăng giá bền vững, xuất hiện các yếu tố bất lợi.

Nếu trong quá trình đầu tư có giá thấp, hãy mua vào để đầu tư và giảm giá vốn. Nếu nhìn theo T+, bạn có thể lãi 5-10% là chột lòi. Nhưng nếu để dài hơi, qua các biến động ngắn hạn, với số cổ phiếu mua thêm giá thấp đó, bạn có thể lãi lên 30-50% hay hơn nữa.

Để hạn chế rủi ro khi cổ phiếu nắm giữ đã qua vùng đỉnh mà không bán chột lãi, bạn hãy đừng nghĩ đơn giản dài hạn là không theo dõi diễn biến giá, không quan tâm đến thị trường, hay không được mua bán cổ

phiếu đó. Nói cách khác, bạn vẫn lướt sóng, nhưng là tập trung cho những con sóng lớn, với niềm tin dài hạn.

Nếu thực sự đã tìm được một cổ phiếu tiềm năng tăng trưởng trong tương lai, là một nhà đầu tư cá nhân, hãy tính toán khối lượng bạn dự định nắm giữ lâu dài, mua dần cho đủ, chọn vùng giá thấp hoặc những phiên điều chỉnh sâu để gia tăng khối lượng.

Trong quá trình đó, hãy linh hoạt dùng một phần tiền mặt và một phần cổ phiếu đó để lướt khi có sóng ngắn, vừa giúp hiểu "tính cách" cổ phiếu, vừa có thể hạ giá vốn cho đầu tư dài hạn, vừa có cảm giác là dân chơi, lướt sóng ngắn hạn trên chính danh mục đầu tư dài hạn.

P/s: Lần trước đã nói: tháng 3 phá đỉnh, đúng hay sai ko quan trọng, vì gần đỉnh lắm rồi³⁵. Tuần này gọi nhớ hơn 10 năm trước, lái cuộc gia vốn lãng mạn và yêu màu tím, nên không muốn nhìn bảng điện tử những lúc thế này.

(Biểu đồ 3: VNI ngày 22/3/2018)

³⁵ Ngày 21/3/2018, VNI có lúc vượt 1170 điểm, và ngày 22/3/2018, VNI chính thức vượt đỉnh cũ 1170, đóng phiên ở ngưỡng 1172.36.

26/3/2018

Bán nhâm còn hơn bán chậm

Tháng 3 phá đỉnh. Chém gió, cơ mà đúng.

Kinh nghiệm cho thấy trong chứng khoán, không dễ gì để số đông có thể kiếm tiền vùng đỉnh; số đông, thường lao vào cắn nhau thì nhanh, mà thôi.

Mặc dù tin tức quốc tế có thể khá bất ngờ với đa số, tuy nhiên, đó là một phần tất yếu của cuộc chơi³⁶. Chứng khoán mà chỉ dựa vào TA, chỉ nhìn vào xu hướng tăng đang mạnh, đồ thị đang đẹp để mà mua bán, nhất là vùng đỉnh, mà không cân nhắc biên độ rủi ro có thể chấp nhận, thì không bao giờ là đủ. TA giúp bạn khái lược diễn biến giá trong quá khứ. Còn dự báo tương lai ư? Đừng ảo tưởng sức mạnh.

Những tin tức đủ sức nặng sẽ lái giá cổ phiếu trong ngắn hạn, bất kể TA trước đó đẹp hay xấu đến thế nào. Và thường thì cái nhìn thấy rõ nhất, ngấm nhất, là tác động tiêu cực đến giá của hầu hết cổ phiếu, từ những thông tin tiêu cực.

Vì thế, khi thấy có một tin xấu nào đó về doanh nghiệp, hay là những tin tức vĩ mô nói chung, những tin tức quốc tế mà khả năng ảnh hưởng là khá mạnh với phạm vi rộng, hoặc đơn giản là chứng khoán Mỹ hay Nhật có phiên giảm điểm kinh hoàng... thì điều cần thiết, ít nhất với dân chuyên lướt sóng ngắn ngày, là phải phản ứng nhanh, bán ngay 1/3 - 1/2, thậm chí bán hết danh mục ngay trong phiên.

³⁶ Thời điểm đó có một số tin không tích cực liên quan đến việc thăm dò khai thác dầu khí của PVS. Trên thực tế, sau đó giá cổ phiếu PVS vào xu hướng giảm sâu, từ mức đỉnh 26.800 ngày 23/3/2018 xuống 14.200 ngày 29/5/2018.

Nhưng không phải là cố bán sàn, bán bằng mọi giá, mà chọn bán thời điểm giá hồi lại, hoặc giá xanh. Tốt nhất là bán ngay khi bạn biết tin, hoặc tin mới chỉ bắt đầu lan ra và diễn biến giá trên thị trường còn lưỡng lự chưa rõ xu hướng vì có vẻ như nhà đầu tư đang nghe ngóng.

Hãy nhớ, thà bán nhầm còn hơn bán chậm. Bán nhầm rồi bạn vẫn có cơ hội mua lại dù giá cao hơn chút, hoặc đợi lúc điều chỉnh có thể mua lại giá tốt hơn. Ngược lại, đợi đến khi thị trường ngấm tin xấu, thì mình cũng ngấm đòn.

Lưu ý, đối với truyền thông ngày nay, tin tức lan rộng rất nhanh, mức độ ảnh hưởng mạnh, nhưng cũng thường qua đi nhanh, vừa bị quan đấỵ nhưng lại sớm lạc quan ngay đượç. Và báo chí, truyền thông và đấմ đông sẽ lại sớm tìm ra những câu chuyện mới để chú ý, luận bàn.

Vì thế, như đã nói nhiều, hãy luôn nhớ một điều song hành: Giảm mạnh là cơ hội. Bởi vì chúng ta luôn có thể kiếm đượç tiền khi xuất hiện các cơ hội đảo chiều xu hướng, cả ngắn hạn lẫn dài hạn. Khi bạn đã bán đượç giá cao tương đốì, hoặc nếu bạn không giữ nhiều cổ phiếu, thì hãy chọn cổ phiếu tốt, mua vào ở những thời điểm giảm sàn, hoặc đã giảm sâu 2, 3 phiên tiếp theo. Chỉ mua ở mức giá mà bạn “cảm thấy”³⁷ tương đốì hời và chấp nhận đượç nếu kẹt hàng. Bạn sẽ có thể hái quả ngọt sau đó.

Cũng có một số trường hợp, chỉ từ một tin tức nào đó, rồi dần dần hé lộ những tác độnց tồi tệ, kéo dài hơn bạn nghĩ, và làm cho giá cổ phiếu thực sự giảm sút rất nhiều. Bạn phải sớm nhận ra sai lầm và thoát khỏi thị trường. Nếu ngoan cố nắm giữ cổ phiếu với hy vọng sớm tăng trở lại, bạn sẽ thấy buồn bực, nuối tiếc một thời gian đủ dài.

³⁷ Cần phân biệt với việc vội vàng mua cổ phiếu vùng đỉnh. Và “cảm thấy” không phải là mua bán cảm tính không có cơ sở gì, mà là dựa trên trực giác, kinh nghiệm thực tế tích lũy đượç.

26/3/2018

Tâm lý đầu tư rất quan trọng

Các con gà, đa phần các bạn đã thua lỗ và sẽ còn tiếp tục thua lỗ, nếu các bạn vẫn cầm tinh con gà. Bất kể các bạn đầu tư bao lâu, cắt lỗ bao lần. Đích đến của các con gà, chỉ là nồi nước sôi, mà thôi.

Các bạn cần tự tin vào chính bản thân mình. Chính các bạn chứ không phải dựa dẫm vào ai khác.

Thị trường đầy rẫy thông tin và cạm bẫy, các yếu tố bất định hàng ngày chi phối giá cả của trăm nghìn loại hàng hóa, các sự kiện kinh tế chính trị quốc tế gây bất ngờ... Bạn không thể ôm đồm hiểu biết hết được, và không phải lúc nào cũng cần thiết lắm đâu. Lan man nhiều thứ mà đầu tư không hiệu quả, thì cần phải xem lại cho có trọng tâm, trọng điểm.

Những con gà đang miệt mài chém gió và tìm kiếm thông tin nội gián, tìm kế hoạch đánh lên đánh xuống ai đó rí tai cho, tìm những mã hàng ăn bằng lần, tìm lời khuyên vô thưởng vô phạt từ một ai đó, mà bạn chẳng rõ họ là ai, họ đầu tư có hiệu quả không, họ hiểu biết gì về mã cổ phiếu bạn đang có kế hoạch đầu tư, họ có điểm mạnh điểm yếu gì, họ có thực sự “giỏi” hơn bạn không...

Tóm lại, nếu bạn thấy mình giống như vậy, thì có lẽ các bạn là những người sợ trách nhiệm, ko dám đầu tư theo những tiêu chuẩn niềm tin của mình, không biết tự xây dựng các nguyên tắc kỷ luật đầu tư cho mình, mà chỉ muốn trông cậy vào “lòng tốt” của người khác và sự may mắn.

Đã không dám tự chịu trách nhiệm, thì lại chỉ mong tìm kiếm người khác để đổ lỗi. Các bạn thường quy kết nguyên nhân gây ra thiệt hại trong

tài khoản của bạn cho đội lái, cho người phím hàng, cho môi giới, cho người nhận ủy thác, cho công ty chứng khoán..., ngoài bạn.

Hãy nhận thức lại. Không phải phân tích cơ bản, cũng không phải phân tích kỹ thuật quyết định sự thành bại của một nhà đầu tư, của các giao dịch trên thị trường (dù biết được thì đương nhiên tốt hơn chút).

Tâm lý đầu tư; yếu tố tâm lý của chính bạn mới quyết định sự thành bại của bạn.

Đừng tin có một hệ thống phân tích kỹ thuật nào có thể đánh bại thị trường. Cũng đừng nghĩ bạn có thể lạnh lùng với một hệ thống quy tắc tâm lý đầu tư không cảm xúc.

Hãy giữ lại những cảm xúc tích cực;

Hãy tự tin nhưng đừng tự kiêu mà thành ra mù quáng, bảo thủ;

Không quá tham lam và không quá sợ hãi;

Bạn hãy tự liệt kê tiếp đi và thực hành với nó.

Hãy quên mình là gà đi, hỏi các con gà.

27/3/2018

Hứng khởi nào bằng thị trường lên đỉnh

Chuyện chứng khoán, một trong những thứ thú vị nhất là lên đỉnh. Lên đỉnh - thú vị nhất là vượt đỉnh; Khó chịu nhất là không vượt được đỉnh rồi rơi khỏi đỉnh.

Vượt đỉnh này thì rồi lại tới đỉnh khác. Và chuyện không tránh khỏi, là phân phối ở đỉnh. Chuyện thường. Hỡi các con gà, đừng ngồi đó mà đoán bừa đâu là đỉnh, hay lo sợ gặp đỉnh. Thay vào đó, hãy trang bị cho mình một vài dấu hiệu nhận biết đỉnh thì hơn, đừng nghe trym lợn với bìm bịp mà loạn chương.

Làm sao biết được thị trường đang phân phối đỉnh. Cũng không quá khó. Giá và khối lượng, luôn là thế. Nên việc tham khảo TA là tốt để giúp nhận biết thông qua các chỉ báo, nhưng không quá quan trọng. Mà giá và khối lượng, chính là (cái gốc của) TA rồi.

Chứng khoán lên đỉnh cũng giống như là chuyện “lên đỉnh” ấy mà. Phải có cao trào. Phải trải qua một chặng đủ lâu. Phải có cảm xúc dâng tràn. Phải có khối lượng tăng ào ào. Phải có từng đợt, từng đợt sóng liên tiếp. Phải có đỉnh cao. Thậm chí còn muốn tạo ra vài nhịp hồi cao cao kiểu vẫn còn muốn lên nữa. Và phải có, tất nhiên rồi, khi đi qua đỉnh, sẽ ỉu xìu xuống như bánh đa ngâm nước, giá giảm sâu và giao dịch ẻo uột.

Việc lập đỉnh không phải ngày một ngày hai. Nó thường diễn ra trong khoảng 1, 2 tuần trở lên. Nhưng nếu không đầy đủ các dấu hiệu về giá và khối lượng, thì khả năng chỉ điều chỉnh vừa phải, rồi phá đỉnh và đi lên đỉnh cao mới. Nhầm lẫn mất hàng do mắc “bẫy giảm giá”, cũng đau như là bán hàng vùng đáy.

Giá và khối lượng luôn có ý nghĩa rất quan trọng ở cả đáy và đỉnh. Nếu phân phối ở đỉnh, hãy nhìn khối lượng giao dịch thường phải tăng đột biến so với giao dịch trung bình nhiều phiên trước đó, diễn ra trong vài phiên, có thể liên tiếp, hoặc cách nhau một vài ngày. Quan trọng nữa là dù trong phiên có lúc chỉ số tăng rất mạnh, nhưng sau cùng thì giá đóng cửa chỉ tăng nhẹ, hoặc đỏ, hoặc giảm mạnh. Cứ vài phiên khối lượng lớn (khối lượng bất thường này cần loại trừ các giao dịch thỏa thuận trao tay, khối lượng gia tăng đột biến của một công ty mới chào sàn...), mà giá không tăng được như vậy, thì thôi nhé, nhanh chóng mà chạy trước, kéo cáo ăn thịt. Bởi vì tiền đã có dấu hiệu rút lui, bán ra và không tiếp tục mua, không xoay vòng ở lại thị trường nữa, lực cầu sẽ giảm và thị trường không hấp thụ được hết cổ phiếu với mức giá đang còn rất cao.

Vậy 1170 đã phải đỉnh chưa? Còn khuya³⁸.

(Biểu đồ 4: Vùng đỉnh)

³⁸ Ngày 27/3/2018, VNI mở cửa đã tăng mạnh, đạt mức cao nhất trong ngày là 1187.42 điểm, sau đó giảm mạnh và đóng cửa ở ngưỡng 1171.73 điểm. Đến phiên ngày 30/3/2018 thì VNI đạt 1174.46 điểm và ngày 2/4/2018 thì VNI tăng rất mạnh, đạt 1196.61 điểm. Tính theo giá đóng cửa, VNI đạt đỉnh 1204.33 ngày 9/4/2018. Phiên ngày 10/4/2018 có lúc VNI đạt mức cao nhất 1211.34.

30/3/2018

Tiếp chuyện tâm lý đầu tư

Những lần trước đã nói nhiều về yếu tố tâm lý³⁹ của cá nhân nhà đầu tư có vai trò quan trọng quyết định thành công hay thất bại trong đầu tư chứng khoán.

Tâm lý nội tại bản thân mỗi nhà đầu tư, không phải là tâm lý đám đông.

Nhưng đầu tư chứng khoán thì cần có những am hiểu nhất định về tâm lý đám đông⁴⁰. Bởi vì, mặc dù một thị trường hiện đại ngày nay gần như “vô hình”, không có sự gặp gỡ tương tác trực tiếp giữa các cá nhân đơn lẻ, nó vẫn diễn hình cho một đám đông (ảo mà thật) không thuần nhất, và “đám đông tâm lý” này có những đặc điểm về tinh thần, có “tâm lý” của nó.

Đối với thị trường còn non trẻ, cận biên và chưa thực sự minh bạch, đám đông này dễ bị tác động bởi những nhóm dẫn dắt, dễ thay đổi, dễ bị tổn thương, dễ mất phương hướng, dễ mất niềm tin, dễ bị “lái” thao túng... và dễ thể hiện những mặt tiêu cực của tâm lý đám đông, hơn là mặt tích cực.

Những cá nhân nhà đầu tư ngồi giấu mặt sau bàn phím, vô tình hay hữu ý, tham gia vào đám đông chứng khoán này, gián tiếp thông qua các diễn đàn, mạng xã hội, nhóm đầu tư... bỗng có thể không còn là chính mình như vốn dĩ nữa. Họ bị tác động bởi tâm lý đám đông và chi phối lại

³⁹ Các khái niệm sử dụng trong bài viết chỉ là tương đối, có thể không chuẩn so với thuật ngữ chuyên môn của ngành tâm lý học, tác giả không có ý định đi sâu vào định nghĩa khái niệm.

⁴⁰ Nên tham khảo thêm cuốn sách nổi tiếng của Gustave Le Bon: “Tâm lý học đám đông”.

tâm lý cá nhân, gây ra những bất thường, xung đột tâm lý và đi đến những quyết định sai lầm.

Tò mò, không dám chịu trách nhiệm, sợ sai, ỷ lại, tâm lý bày đàn, dựa dẫm tin đồn, mù quáng, tham lam, ảo tưởng... đã tác động và làm cho cá nhân nhà đầu tư đánh mất mình, làm cho những nguyên tắc kỷ luật đầu tư bị phá vỡ dễ dàng.

Mặc dù vậy, đi ngược đám đông không phải lúc nào cũng đúng, bởi có khi, ở một khía cạnh, một thời điểm nào đó, đám đông vô thức lại trở nên “minh mẫn” và “đúng” hơn so với một số cá nhân. Vì thế, hãy cân nhắc kỹ, hiểu tâm lý đám đông để vận dụng linh hoạt trong đầu tư.

Trong chứng khoán, kinh nghiệm chính là vũ khí quan trọng để chế ngự lại những cám dỗ chạy theo đám đông vô thức ấy.

4/4/2018⁴¹

Bình tĩnh, kiên nhẫn và sáng suốt

Bây giờ thị trường chứng khoán có nhiều nhà đầu tư mới và càng trẻ tuổi, năng động, giỏi công nghệ hơn, dễ tiếp cận với các phân tích kỹ thuật hơn, tính cạnh tranh cao hơn nhiều.

Nếu không trang bị tốt các kiến thức đầu tư chứng khoán, các bạn gà, các bạn sẽ khó bảo toàn vốn chứ chưa nói tới có lãi. Hãy dành thời gian tự tìm hiểu chút về TA chẳng hạn, nhưng đừng bị lệ thuộc vào TA mà hãy sử dụng công cụ đó chừng mực, hiệu quả thì có ích đấy.

Bên cạnh mục tiêu tìm kiếm lợi nhuận, là vấn đề quản trị rủi ro. Thị trường càng ở vùng đỉnh cao, ru ngủ nhà đầu tư thì bạn càng cần cảnh giác. Danh mục chờ bạc và chờ vào may rủi, chờ người khác đánh lên cho mình chốt lời vì nghĩ mình sẽ “khôn hơn lái” chỉ là ảo tưởng, dễ đốt cháy tiền của bạn nhanh hơn, mà thôi.

Suốt ngày đêm ngồi canh bảng điện tử, canh chứng khoán Mỹ, Nhật, EU giúp bạn điều gì không? Suốt ngày phân tích kinh tế vĩ mô, phân tích chính trị xã hội, rồi chỉ để lướt sóng T+ dăm ba bữa, có đáng không?

Trừ khi bạn là nhân viên trong các công ty chứng khoán và nghề của bạn cần cập nhật thông tin để đáp ứng nhu cầu đa dạng của khách hàng..., còn ngược lại, bạn sẽ quá tốn thì giờ và tâm trí vào những việc này, mà dẫn đến bỏ bê công việc chính, và lại dễ mắc sai lầm khi ra quyết định, với một tâm lý bất ổn chạy theo đám đông vô nguyên tắc. Ôm đồm nhiều thứ quá rồi sẽ “xôi hỏng bỏng không”.

⁴¹ Bài viết này đã được gộp chung với bài viết ngày 29/3/2018 đăng trên f319.

Bạn chiến thắng là nhờ chọn được những cổ phiếu tốt, có độ an toàn cao, tăng trưởng theo thời gian, đáp ứng được kỳ vọng của số đông và dòng tiền lớn. Tất nhiên là luôn có những cổ phiếu tốt “bị lãng quên” bỗng chốc vụt sáng, nếu bạn may mắn, hoặc phải rất “tinh đời” để tìm thấy. Bằng không, chỉ là những canh bạc T0, T1 hay T3 với vài lần "có ăn" vụn vặt, nhất thời. Những người đang say với những con sóng nhỏ hàng ngày, chỉ quan tâm đến chênh lệch giá cổ phiếu mỗi ngày, nay mua mai bán, nay công ty này, mai công ty kia... thì thành công hay thất bại chỉ cách nhau một vài lần đặt lệnh, mà thôi.

“Bình tĩnh, kiên nhẫn và sáng suốt”. Đó là những đức tính cần thiết cho một nhà đầu tư giá trị, nhà đầu tư dài hạn, hay một nhà gì đó tùy bạn muốn gọi. Những người mua chứng khoán không hẳn đều muốn làm chủ doanh nghiệp, nhưng bạn hãy coi mình là những doanh nhân, những người kinh doanh thực thụ, thấu hiểu về doanh nghiệp mà bạn định mua cổ phiếu. Không quá quan tâm đến những biến động lên xuống ngắn hạn của giá, mà tập trung xem xét những yếu tố cốt lõi, giá trị doanh nghiệp, tiềm năng, triển vọng dài hạn...

Hãy tỉnh táo và tin vào những nguyên tắc đầu tư bạn đã xây dựng, kinh nghiệm của các bạn đã có, đừng chạy theo những thông tin đồn thổi mà bạn luôn bị động, luôn bị chậm nhịp khi phải đợi hàng về tài khoản, luôn tưởng như ăn được mà lại thua lỗ. Tại sao bạn có thể ngây thơ tin lời người khác mà không cần phân tích, kiểm định độ tin cậy. Tiền của chính các bạn cơ mà. Tại sao toàn là thông tin siêu tốt mà người ta dễ dàng tiết lộ cơ hội cho bạn, sao họ không dòn hết tiền mà tự mua. Hãy biết nghi ngờ, trước khi đặt niềm tin.

Tại sao các bạn không chọn mua những doanh nghiệp đầy tiềm năng, với mức giá mà biên độ an toàn cao, thị trường đang định giá thấp... rồi rong chơi chém gió chờ đợi thành quả, chẳng hơn việc hàng ngày cắm đầu vào bảng điện bán bán mua mua hay sao. Mua khi dòng tiền lớn đã âm thầm gom hàng trước đó từ lâu, không phải là mua khi giá đã, đang bị đẩy lên cao nhằm thoát hàng. Khi dòng tiền đủ lớn để các bạn nhìn thấy, đó là lúc phải cẩn thận, phải cân nhắc kỹ giữa lợi nhuận và rủi ro, đừng nhắm mắt lao theo và mua đúng đỉnh.

Hãy biết phân biệt lựa chọn những dòng tiền thông minh thực sự, chứ không phải dòng tiền “giả dối”.

12/4/2018

Tiếp chuyện phương pháp đầu tư

Nói chuyện thị trường vùng đỉnh đã nhiều, cảnh báo sớm cũng có, nhưng chắc chắn là không ai biết trước thị trường lập đỉnh ra sao cả, mà chỉ chém gió sau khi nó diễn ra.

Còn tiền là còn cơ hội. Và chuyện tài khoản luôn cần có tiền mặt quan trọng ra sao chắc nhiều bạn đã thấm.

Tiền vẫn đang thoát ra, muốn nó quay lại, cần có lý do thuyết phục.

(Biểu đồ 5: VNI ngày 12/4/2018)

Lan man thêm chút về phương pháp đầu tư, như đã nói, trừ khi bạn làm nghề liên quan trực tiếp đến chứng khoán, nếu bạn có công việc chính khác ngành nghề, bạn cũng cần dành thời gian để tận tâm với công việc đó. Nhưng rồi lún sâu vào chứng khoán đã làm cho bạn thay đổi, nhiều khả năng tích cực thì ít, mà tiêu cực thì nhiều.

Thói quen đeo bám bảng điện tử, đánh T +, lướt sóng mua bán mỗi ngày làm cho bạn thấy sáng khoái, thú vị, cuốn hút lúc đầu. Đi đâu cũng khoe mình là nhà đầu tư chứng khoán, quan hệ rộng, bàn toàn chuyện đại

sự quốc gia, kinh tế vĩ mô, vi mô, chính trị thời sự trong nước và quốc tế đủ cả, thuộc mã cổ phiếu như bảng cửu chương, kẻ cũng sang trọng... nhất là trong con sóng tăng lớn, mọi con mắt đổ dồn vào thị trường chứng khoán (mà sự thật có khi tài khoản bạn lại đang lỗ)...

Lâu dài bạn được gì. Nếu lãi thì chúc mừng bạn. Bạn nên chuyển nghề sang đầu tư chuyên nghiệp. Nhưng rất tiếc, đa phần sẽ lỗ vì nghiên cứu thống kê bảo khoảng 80%, thậm chí có nhiều người tin là 95% nhà đầu tư lỗ mà⁴².

Chìm đắm vào phân tích tìm kiếm thông tin hàng ngày, nhớ như in giàn khoan dịch chuyển mỗi ngày bao nhiêu m, Mỹ bán trượt bao nhiêu quả tên lửa, Dao Zôn tăng giảm mỗi đêm ra sao... ko giúp ích đc gì nhiều.

Khi bị lỗ do chọn sai cổ phiếu, sai thời điểm - lệch sóng, lướt nhầm... bạn có thể sẽ bị cuốn vào vòng xoáy lỗ - cắt lỗ - và lỗ. Tâm lý bi quan ngự trị, chỉ tính sao tìm được mã nào nhân tài khoản vài lần trong vài ngày. Vừa mua mã này lại thấy người khác nói mã khác “ngon”, lại muốn chuyển sang. Cổ phiếu vô biên mà nguồn lực có hạn. Tất tay vào 1 cổ phiếu thì không dám, mà chia tiền mua 10 mã nhằm giảm rủi ro thì không nhanh giàu...

Dần dà, sau vài cú vấp ngã, bạn nghi ngờ năng lực của mình, đi tìm cứu cánh bên ngoài, và đánh mất niềm tin. Tâm tính bị ảnh hưởng, vui buồn thất thường gắn hạn theo diễn biến VNI từng ngày.

Mua cổ phiếu về, lúc cần cắt lỗ thì không dám, lúc quyết định cắt thì đúng đấy. Lúc mua thì thấy giá cứ giảm tiếp. Tăng chút vội bán ra. Lúc

⁴² Thông tin này có thể chưa được kiểm chứng.

bán rồi giá vẫn tăng nhưng không dám mua lại, ngậm ngùi tiếc. Lúc đủ dũng khí nhân lệnh mua – đúng vùng đỉnh...

Cuối cùng vẫn là lỗ chồng lỗ. Chỉ béo phí hoa hồng môi giới và công ty chứng khoán cùng sở thuế hưởng lợi, tỷ lệ thuận với tần suất lướt sóng của bạn.

Trong khi đó, công việc chính thì bê trễ, kém hiệu quả. Còn cố căng ra mà hoàn thành 2 tay 2 việc thì phải làm đêm làm hôm, sức khỏe giảm sút, ít có thời gian quan tâm đến gia đình, bạn bè, cuộc sống thường nhật, các sở thích cá nhân và thậm chí là không dành thời gian thể dục nâng cao sức khỏe tinh thần, trí lực... Bạn sẽ như người tự kỷ đầu chỉ nghĩ đến bảng chữ cái lộn xộn của các mã cổ phiếu, và mong tìm ra cách lấy hết tiền của các công ty chứng khoán SSI, VND về làm của mình..., sức đề kháng với thị trường cũng yếu đi...

Bạn rút ra được những kinh nghiệm gì từ những thất bại?

Làm gì cũng vậy, đã làm cần chuyên nghiệp. Đầu tư tay ngang cũng vậy thôi. Cố mà chen chân vào nhóm 20% không lỗ.

Hãy có trách nhiệm với tài khoản ngay từ đầu vì học phí chứng khoán rất cao. Nhắc lại cho nhớ, kinh nghiệm trong chứng khoán được trả giá bằng rất nhiều tiền.

Hãy xây dựng phương pháp đầu tư phù hợp với mình và tuân thủ kỷ luật.

Hãy học chút TA. Lái cuộc gia “chọc” những thánh tôn sùng TA quá thể đáng, lòe người khác thôi, chứ TA rất hữu ích, để có thể (có thể thôi) chọn thời điểm mua bán hợp lý hơn, chủ động hơn.

Không theo dõi liên tục được thì hãy thiên về đầu tư dài hạn. Không cần ngồi canh bảng cả ngày giao dịch mà chỉ cần chọn lọc những khoảng thời gian hợp lý, hay phù hợp với bạn. Ngày chỉ cần dành khoảng một tiếng tổng hợp, xem lại diễn biến chung của thị trường, xem các thông tin liên quan đến mã cổ phiếu của mình và danh mục chính cần theo dõi là đủ.

Khi đã lựa chọn cổ phiếu, hãy đi dài hơi theo nó. Chia tiền và có chiến lược mua hợp lý. Không đua mua xanh, không tranh bán đỏ. Cổ phiếu tốt về vùng đáy thì mua mạnh. Lên đủ lãi, đủ kỳ vọng thì bán dần một tỷ lệ nhất định. Cũng đừng quá tham lam muốn ăn tất cả từ gốc đến ngọn. Điều đó không hề dễ dàng chút nào. Thu hồi dần vốn khi đã có lãi, và giữ lại một phần để đi dài hạn đến hết con sóng, đó là cách để bạn bảo vệ tài khoản lâu dài.

Luôn vui vẻ lạc quan... và kiên nhẫn chờ đợi, đừng lung lạc ý chí, đừng vội bán hết sạch cổ phiếu mà bạn đã nghiên cứu kỹ và kỳ vọng cao, đúng vào thời điểm trước khi giá bứt phá. Đau lắm đấy. Ví dụ, VIC cần 5 năm tích lũy, để bứt phá trong 5 tháng. Nên chuyện nắm giữ một cổ phiếu 6 tháng hay 1 năm không có gì ngạc nhiên. Chỉ cần 6 tuần đến 10 tuần là đủ, thậm chí có nhiều cổ phiếu, giá chỉ thực sự tăng mạnh trong vài ngày. Nhưng để có vài ngày, hay 6-10 tuần đó, thì rèn luyện việc nắm giữ 6 tháng đến 1 năm, dù chỉ vài lần, vài mã, lại là rất cần thiết. Tất nhiên, bạn luôn phải cân nhắc đến chi phí cơ hội của việc nắm giữ cổ phiếu, nhất là trường hợp chọn nhầm ngay từ đầu.

Nếu đang lỗ triền miên, hãy suy nghĩ và thay đổi phương pháp đi bạn.

XUÔNG ĐÁY

16/4/2018

Không vội vàng bắt đáy

Anh lại ngồi cafe và nhớ em, Mina

RomanticStory

Sau khi tạo đỉnh, thị trường rơi rơi, rồi bật lại, rồi rơi rơi.

Những cú hồi sau đỉnh thường đem lại sự hi vọng cho những người mua đúng đỉnh, và kích thích sự tham lam đối với những người đã may mắn bán đúng đỉnh trước đó. Họ thường mắc bẫy tăng giá, không bán ra mà có khi còn mua thêm nhiều hơn, vì nghĩ chỉ số sẽ tăng trở lại và vượt đỉnh dễ dàng⁴³. Những người ít kinh nghiệm, nhưng dễ dàng kiếm tiền trong giai đoạn sóng lên dài vừa qua, có thể sẽ phải “trả lại” thị trường phần lớn vốn liếng.

Mặc dù thực tế vẫn có những cổ phiếu tốt đi ngược xu hướng thị trường chung. Vẫn có những cổ phiếu, nhóm cổ phiếu tăng giá khi đa số các nhóm khác điều chỉnh giảm. Việc đoán chỉ số VNI tăng giảm chung chung mỗi ngày chẳng giúp ích gì nhiều lắm. Nhưng xu hướng thị trường chung toàn thị trường thì vẫn nên quan tâm.

Cho đến giờ thì vẫn GIẢM.

Đừng vội vàng lao vào bắt dao rơi, dính bẫy tăng giá trong phiên, hay trong 1, 2 phiên, thì cũng đau như mua đúng đỉnh. Không cần vội vàng làm gì.

Những lúc thế này chưa có gì rõ ràng. Đừng vội nghe và tin theo những chiên da nhận định thị trường hàng ngày, nhất là mấy công ty chứng

⁴³ Bài viết này đăng trên f319 lúc 9h29' ngày 16/4/2018. VNI giảm, đóng cửa ở ngưỡng 1148.49. Phiên 17/4/2018, VNI tăng lên 1153.28 điểm, nhưng sau đó tiếp tục chuỗi giảm điểm.

khoán khuyến nghị mua mua bán bán đều đặn mỗi ngày trên các trang mạng.

Hãy tranh thủ thời gian này, tìm đọc CANSLIM là gì, TA là thế nào đi bạn.

Hãy cố hiểu cách chọn cổ phiếu tốt. Hãy dựa vào FA, vào những lĩnh vực, ngành nghề mà bạn am hiểu và có nhiều kinh nghiệm thực tiễn,

Tại sao nên biết cách cắt lỗ.

Tại sao mua đúng thời điểm vẫn chưa đủ, mà còn cần bán đúng thời điểm mới thành công.

Tại sao khối lượng luôn là một chỉ báo rất quan trọng; tại sao vùng đáy và vùng đỉnh luôn có những thay đổi lớn hay diễn biến trái chiều về khối lượng giao dịch.

Biết sử dụng TA và không biết TA thì khác nhau như thế nào. Có lợi thế hơn không hay vẫn loạn chương.

Làm sao để rèn luyện tâm lý đầu tư vững vàng hơn.

Tại sao và vì sao...

17/4/2018

Bán vùng đỉnh

Phiên nay có bắt được “cá hồi” không, không quá quan trọng⁴⁴.

Quay lại chuyện bán cổ phiếu vùng đỉnh. Không có hệ thống TA nào ghi rõ ra được cho các bạn biết chữ Đỉnh khi ở trên Đỉnh hay trước khi lên Đỉnh đâu. Đừng lừa nhau.

Chỉ là các dấu hiệu để phán đoán, nghĩa là bạn cần có trực giác và kinh nghiệm để hiểu rõ diễn biến thị trường, không phải đợi đến khi mọi thứ đã rõ ràng. Đã nói từ khi VNI đang tạo đỉnh, còn trên đỉnh và khi đã lập đỉnh, nhưng với nhiều người thì việc nhận biết các dấu hiệu này hay bị bỏ qua, hoặc khó phân biệt, đó là:

Khối lượng giao dịch tăng liên tục, rồi đến thời điểm cao đột biến so với trung bình nhiều phiên trước đó, sau đó chỉ số không tăng mạnh được nữa, có thể kéo dài tình trạng này trong khoảng 1 đến 2 tuần, tùy cường độ sóng đã tăng mạnh hay vừa phải, kéo dài hay ngắn.

Những phiên hợt hơi xuất hiện nhiều lên, đó là, giá mở cửa là mức giá cao nhất trong phiên giao dịch, hoặc có thời điểm giá tăng cao nhất trong phiên sẽ cao hơn giá mở cửa rất nhiều, nhưng đến khi đóng phiên (ATC) thì giá đóng cửa thường lùi về gần tham chiếu, tham chiếu, hoặc đỡ nhẹ (nếu nhìn đồ thị nến thì sẽ thấy các cây nến hoặc mô hình nến đảo chiều xuất hiện). Sau đó đỉnh điểm là một (một vài) phiên điểm số sụt giảm mạnh trong khi khối lượng giao dịch vẫn cao - những phiên này là chính là dấu hiệu phân phối đã khá rõ; và các phiên liên sau thì chỉ số

⁴⁴ Bài viết này đăng trên f319 lúc 9:06 ngày 17/4/2018, khi bắt đầu phiên giao dịch. Thị trường đã tăng điểm và kết phiên ở ngưỡng 1153.28 điểm, so với 1148.49 điểm phiên trước đó. Nhưng liên tiếp sau đó là những phiên giảm điểm mạnh và thị trường lao dốc tìm đáy mới.

giảm, đồng thời khối lượng giao dịch có xu hướng giảm dần, dù cho những nỗ lực bắt đáy sớm vẫn xuất hiện, cho đến lúc giảm mạnh - xác nhận đã qua đỉnh.

Phải nghĩ ngay chuyện dòng tiền đang rút ra dù không rành TA. Vì các biểu hiện trên luôn cho dấu hiệu cần nghi ngờ về thị trường chung cũng như đối với riêng từng cổ phiếu, đang tạo đỉnh.

Cùng với đó, khi thị trường đi lên thì bạn sẽ thấy tin tốt cứ ra liên tục. Nhưng khi đạt đỉnh rồi rơi thì (không hiểu sao) tin xấu cứ ra liên tục. Thường là như thế thật (nhiều khi bạn sẽ thắc mắc không biết có phải sự ngẫu nhiên, hay cố ý).

Nhiều người thì đang cố nghĩ rằng tháng 4/2018 là thời điểm ra báo cáo quý với kết quả rất tốt nên thị trường chung sẽ không giảm được. Đừng tự lừa mình như thế.

Chứng khoán là mua bán sự kỳ vọng. Những kết quả tốt nhất đều đã được dự báo từ trước, nên nếu khi tin tức công bố rõ ràng mà không thể tốt hơn đến mức tạo nên sự bất ngờ, thì coi như đó chỉ là tin bình thường, xác thực điều đã biết/kỳ vọng trước đó.

Tin ra là bán. Lúc này đúng là như vậy. Trước khi tin ra cũng bán. Đương nhiên không phải lúc nào nguyên tắc này cũng đúng, mà còn phải xem xu hướng thị trường đang vận động như thế nào, đang đứng ở đâu. Khi thấy có dấu hiệu vùng đỉnh, hay thị trường đã tăng được một thời gian khá dài, thì bạn có lý do để nghi ngờ. Và nghe như nghịch lý là cổ phiếu tốt của công ty tốt mà giá vẫn điều chỉnh giảm. Bởi lẽ, đó là thời điểm vàng để dòng tiền thông minh hiện thực hóa lợi nhuận, khi mà đám đông vẫn đang “lên đồng”.

Trâu chậm uống nước đục. Hãy làm nhà đầu tư thông minh đi cùng dòng tiền thông minh.

Nhiều người sẽ nói vĩ mô vẫn tốt, mọi thứ đều tốt, không có lý do gì giảm. Vậy hãy tìm hiểu lại lý thuyết sóng. Sóng lớn tăng mạnh thì trong nó vẫn có sóng điều chỉnh đi ngược lại xu hướng chính. Cho dù 2017-2018 vẫn trong một kênh tăng trưởng dài hạn, không có nghĩa là thị trường không có những lúc điều chỉnh giảm.

Tất nhiên, sóng điều chỉnh chỉ là để tăng tiếp sau đó thôi, nên không có gì phải quá bi quan. Chưa hề có dấu hiệu của một cuộc khủng hoảng kinh tế lúc này, để mà dọa nhau về thời 2007-2009.

Việc cần làm là, kiên nhẫn chờ đợi đến đúng thời điểm, và sẵn sàng đi săn mồi cho một mùa săn bắn hái lượm mới. Nhưng lưu ý, tiền nhỏ đi săn sóng nhỏ, tiền lớn săn mồi sóng lớn. Muốn ra nhập dòng tiền nào, tùy các bạn.

(Biểu đồ 6: VNI ngày 17/4/2018 và những ngày tiếp sau)

20/4/2018

Trym lợn, bìm bịp, gà, và lướt sóng

Ai mới vào f319 cũng phát hoảng với các thuật ngữ trên này. Trong đó, có 2 từ quen thuộc là “trym lợn” và “bìm bịp”.

Thời trước, làm trym lợn cũng có cái giá của trym lợn. Đôi khi, giá của nó cao hơn bìm bịp. Đơn giản vì lúc đó là thị trường con gấu. Non tay mới đi hô tăng.

Còn 2016-2017 là thời của bìm bịp. Hô giảm luôn mồm mới đích thị là gà.

Thời thế thay đổi, 2015-2016, ông nào hô hàng lờm rồi cũng có ăn. Ông nào hô hàng xịn cũng ăn. Không ăn trước thì ăn sau. Hô 1 năm trước thì 1 năm sau tự nhiên thấy tăng bằng lần, lại vỗ ngực tưởng mình giỏi.

Mà ông nào cũng nghĩ mình giỏi cả. Mấy con gà vừa nhảy lên sàn cũng thành cáo. Mèo trắng mèo đen bắt được chuột hết.

Nhưng 2018 thì không còn dễ chơi như trước. Và những năm tới chắc cũng vậy thôi. Nó sẽ dần phân loại nhà đầu tư. Những con gà ăn may ở thời điểm bắt đầu con sóng lớn, cứ mua cổ phiếu là thắng, sẽ có thể lại say đòn, “ảo tưởng sức mạnh” về khả năng của mình, sinh ra tâm lý chủ quan. Rồi sẽ “nôn hết ra” trên đỉnh, trong các đợt sóng ngược chu kỳ. Cái gì lấy đi của thị trường, lại trả hết về cho thị trường, thậm chí còn lỗ nặng⁴⁵.

Không có kinh nghiệm mà không chịu học hỏi, thì đừng thắc mắc sao lại bị cứ coi là gà.

Nhưng trym lợn hay bìm bịp, hay gà cũng là cho vui mà thôi.

⁴⁵ Bài này viết ngày 20/4/2018, VNI đóng cửa xanh, tăng từ 1094.63 lên 1119.86 điểm. Ngay phiên sau đó, VNI lại giảm mạnh xuống còn 1076.78 điểm.

Thực tế chứng trường thì bạn phải luôn tỉnh táo và khách quan.

Khi tăng thì nói tăng. Khi giảm thì nói giảm. Tăng hay giảm là cái bạn đang thấy trên thị trường. Nó đang diễn ra và đừng có tự lừa mình.

Đừng bị tình cảm, cảm xúc cá nhân chi phối nếu nhận định chủ quan của bạn sai lệch với diễn biến thực tế. Đừng bao biện. Bạn sai là sai, không phải thị trường này hay bảng giá bị sai. Thái độ khách quan là như vậy. Làm người không xong, trym lộn với bìm bịp cái gì.

Bạn chơi chứng khoán hay gọi là nhà đầu tư cho sang mồm, thì nên khách quan phân tích kỹ cổ phiếu mình định mua hay bán. Nếu nó tốt thì không nói làm gì. Còn nếu như bạn thấy có điều gì không ổn, bạn chỉ ra, phân tích thuyết phục được thì là giúp mình, và có khi giúp cả người khác rồi.

Việc quan trọng nữa là hãy chọn giá đúng. Là chọn cả thời điểm mua, và thời điểm bán. Có nhiều người sẽ nói không thể mua đúng đáy và bán đúng đỉnh được vì quá khó. Hãy chọn lựa vùng giá an toàn mà mua bán. Nhiều người cho rằng mua khi giá đã tăng (có thể nhiều rồi) từ đáy lên và có phiên bùng nổ khối lượng xác nhận dòng tiền lớn vào, thì mua giá xanh hoặc giá trần cũng không sao. Có người thì đợi sau đó nếu có những phiên điều chỉnh giảm nữa thì mua. Còn bán thì đợi qua đỉnh hẳn đi thì bán cho chắc ăn. Có lý. Nhưng vấn đề là làm sao bạn biết được thế nào là vùng giá an toàn. Và nếu ai cũng mua ở vùng giá an toàn, thì ai sẽ mua lúc không an toàn cho bạn bán đây⁴⁶. Không dễ. Nhưng nên học chút TA đi. Nói mãi rồi, có ích đấy.

⁴⁶ Về chuyện mua hay bán khi nào, cũng đã có đề cập ở một số mục khác trong sách này.

Trên thực tế, ở một số diễn đàn chứng khoán, không ít người bảo thủ một cách máy móc, khi cổ phiếu tăng thì chỉ thích khen đã đành, nhưng khi cổ phiếu giảm, người khác nhờ chê hoặc nói cổ phiếu đang giảm và có thể sẽ giảm tiếp đây, thì họ quay ra đá người chứ không đá bóng nữa. Nên nhớ là, việc bảo vệ quan điểm một cách cố hữu trên mạng ảo không quan trọng bằng hiệu quả đầu tư thực tế của chính bạn.

Điều bạn nên làm, là hãy theo đúng sóng, nên là những sóng lớn chứ không phải biến động lên xuống giá trong ngày hay vài ngày ngắn hạn, để vào ra một cách hợp lý. Thị trường tăng thì mua và nắm giữ. Khi giảm thì liệu cơm gắp mắm, đừng gà cãi nước sôi. Cắt lỗ chậm, là lỗ. Đã sai thì đừng sai tiếp là bán đúng đây. Đau lắm. Nhưng để mua đúng đây, bán đúng đỉnh, lướt đúng sóng thì không dễ đâu, còn phải học dài dài.

Mỗi người có sự khác nhau về quan điểm, phương pháp đầu tư, người nhìn ngắn hạn và người nhìn dài hạn là khác nhau, tài khoản lớn và tài khoản nhỏ thì việc mua bán và mức độ chấp nhận rủi ro cũng khác nhau, thời điểm mua bán cũng có thể khác nhau. Không có gì tuyệt đối, cũng không nên cứng nhắc. Có người chuyên săn mua vùng đáy thì cũng có người chỉ canh mua khi vượt đỉnh. Cứ học chút TA đi thì sẽ hiểu vì sao.

Thị trường đa dạng mà. Lắm khi, người đầu tư dài hạn có thể lại chính là dân đầu cơ - đánh bạc theo nghĩa nào đó, nếu cổ phiếu họ nắm giữ với tỷ trọng lớn nhưng giá chỉ có giảm mà không tăng theo thời gian. Hay lúc cần bán thì không bán. Sai rồi còn gì nữa, mà đừng hễ cứ sai là bảo mình đầu tư dài hạn, hay chê người khác là “trym lợn”.

10/2/2018

Dấu hiệu vùng đáy

Các dấu hiệu thị trường ở vùng đáy và lập đáy đã được đề cập ở một số bài viết trước đây. Ngược lại với vùng đỉnh, những điểm thường thấy khi ở vùng đáy là: giao dịch vùng đáy thường trầm lắng, khối lượng, thanh khoản, giá cả đều giảm thấp. Tâm lý số đông cả bên mua và bên bán đều đi dần đến thời điểm chán nản không muốn mua vào hay bán ra.

Thường thì giá đi xuống sâu sau một thời gian giảm điểm, rồi có thể đi ngang thêm một thời gian dài âm ảm nữa, có xu hướng sẽ tạo thành đáy hình vòng cung, hay hình đáy cốc, hoặc gần giống như vậy tùy theo thời gian tích lũy dài hay ngắn, biên độ dao động rộng hay hẹp. Lác đác trong giai đoạn này có thể có phiên sụt giảm sâu bất ngờ, nhưng sau đó nhanh chóng quay lại mặt bằng giá trung bình nhiều phiên trước vì lực mua tăng mạnh ngay khi có giá thấp, nhưng cũng không muốn mua đuổi khi giá lên cao, chúng tỏ khối lượng tiền vẫn đang rình mua giá rẻ.

Cũng có khi giá rơi thẳng đứng, rồi lại tăng thẳng đứng tạo đáy chữ V. Kiểu đáy này cũng phụ thuộc vào giai đoạn trước đó, nếu thị trường giảm điểm sâu vì những lý do bất ngờ, gây hoảng loạn bán tháo, thì chỉ số VNI rất nhanh chóng đi xuống, rồi sau đó khi quay đầu thì cũng nhanh chóng tăng mạnh trở lại. Tuy nhiên kiểu tăng giảm này thường khó bền vì những người mua được vùng đáy sẽ sớm chốt lời vì khoản sinh lợi hấp dẫn sau thời gian ngắn và thị trường lại có những phiên đi ngang để chờ xu thế mới.

Một biến thể thường thấy hơn, là khi giá giảm khá sâu, lực mua vào bắt đáy rất mạnh thì thị trường sẽ tiếp nối đà tăng lên thêm vài phiên trong nghi ngờ, khi số lượng cổ phiếu về tài khoản sau đó đã cho một phân lãi,

hoặc có hàng “gói đầu” từ trước thì thường sẽ có hoạt động chốt lời diễn ra trên diện rộng. Thị trường lại giảm điểm trở về điểm cân bằng tương đương mức đáy trước đó, có thể cao hoặc thấp hơn chút, đủ hấp dẫn dòng tiền vào bắt đáy lần nữa thì sẽ tạo thành mô hình 2 đáy W, cũng có khi sẽ là mô hình 3 đáy...

Dù mô hình giá vùng đáy có thể khác nhau, nhưng có dấu hiệu tương tự là sự biến đổi nhanh từ chỗ giao dịch đang không mấy hào hứng, bỗng thấy dòng tiền vào thị trường rất mạnh, lực mua lớn mua thẳng vào bên dư bán, có thể đẩy giá tăng mạnh hết (hay gần hết) biên độ trong phiên bùng nổ, và cao hơn nhiều so với mức giá trung bình nhiều phiên trước đó. Thanh khoản tăng vọt, với tổng khối lượng giao dịch cao hơn rất nhiều so với mức trung bình nhiều phiên vùng đáy, thì có vẻ yên tâm lập đáy.

Cũng có khi, cổ phiếu tốt mà giá giảm sâu, thì tăng giá trở lại một đoạn rồi mới thấy nó sôi động dần, tiền cứ vào dần và giá “lâm lũ” đi lên thôi.

Khi đang ở vùng đáy, hoặc khi mức giảm đã đến vùng chấp nhận được của cổ phiếu riêng lẻ nào đó, thì có thể diễn ra hiện tượng đê gom kéo dài, hoặc có nhóm tạo lập muốn ngăn đà giảm, gom hàng, mua nâng đỡ dần để ổn định mặt bằng giá mới. Một cách tích cực thì có thể xem lúc này dòng tiền thông minh bắt đầu hoạt động trở lại, và đi trước đám đông. Số cổ phiếu giao dịch kéo dài tại một vùng giá sẽ giúp hình thành một mặt bằng giá tương đối ổn định. Có những cổ phiếu quá trình “xây móng” này khá dài, phụ thuộc vào tình hình kinh doanh của doanh nghiệp lúc đó, cũng như xu hướng của thị trường chung. Nếu triển vọng sáng sủa thì có khả năng là tích lũy tốt để bứt phá. Kiên nhẫn. Cổ phiếu tốt mà chạy, dù chậm,

thì so sánh tương đối với các cổ chạy trước, rồi mức tăng trung bình cũng ngang ngang nhau thôi.

Cách mua gom vùng đáy lại rất đa dạng. Nhiều trường hợp cổ phiếu riêng lẻ, gây nghi ngờ không biết là gom hàng hay là phân phối: ví dụ lặp lại hiện tượng này qua các phiên, là đầu phiên ATO xảy ra hiện tượng đặt bán bán mạnh với khối lượng lớn làm giá giảm mạnh, kích thích người chưa có hàng mua vào, nhưng lại giảm hưng phấn cho người sẵn hàng, có thể kéo theo tâm lý nhỏ lẻ chán nản bán ra, rất hiệu quả rũ T+. Rồi sau đó kéo giá về tham chiếu, thậm chí xanh nhẹ cuối phiên để tạo hiệu ứng mua tiếp ngày hôm sau.

Hoặc ngược lại, cứ trong phiên thì cầu vào có lúc mạnh, đẩy giá lên cao chút nhưng đến cuối phiên thì lại bán mạnh ATC để “đè giá” giảm xuống thấp hơn một ít so với mức giá tham chiếu. Hiện tượng này diễn ra trong nhiều phiên, cũng gây ra tâm lý chán nản cho cổ đông, kiểu giảm giá “bò tùng xèo”.

Lúc đó, phải xem khối lượng giao dịch có đột biến không, tính tổng liên tục nhiều phiên. Phải so sánh giá vùng đó có cao hay thấp so với trước đó 1 tuần, 1 tháng hay vài tháng. Phải liên hệ với triển vọng doanh nghiệp. Nếu không có gì xấu, thì chẳng có lý do gì là phân phối, thoát hàng một cách bất hợp lý, ở vùng giá đã cách xa đỉnh trước đó. Đó có thể là cách để mua gom được nhiều hàng giá rẻ hơn.

Phân phối một cách hợp lý, là phải ở đỉnh cao cao; hoặc ở thời điểm mà doanh nghiệp sắp phá sản. Nếu không, thì đó chỉ là dấu hiệu đè gom mua hàng ở vùng đáy.

13/5/2018

FA và TA đều cần thiết

Tranh cãi về TA và FA cái nào hơn cái nào là câu chuyện không đầu cuối. Cũng không nhất thiết phải trở thành một chuyên gia hàng đầu về TA hay FA mới có thể trở thành nhà đầu tư chứng khoán thành công.

Đôi khi, có những quyết định mua bán hợp lý vào những thời điểm may mắn, chỉ là nhanh chậm hơn nhau vài phút đặt lệnh, bạn lại thành công hơn cả mong đợi. Nhưng để đi cả một hành trình dài trong đầu tư, với thành công nhiều hơn, lớn hơn là so với thất bại, thì bạn không thể dựa mãi vào may mắn. Biết được cả FA và TA, trong hành trang của bạn, mỗi thứ một chút để sử dụng hiệu quả, cộng với kinh nghiệm tích lũy nhiều dần lên, thì chắc là tốt hơn.

FA, hay phân tích cơ bản doanh nghiệp, hay mở rộng thêm là hiểu biết kinh tế vĩ mô, kinh tế vi mô, kinh tế học hành vi... để đầu tư giá trị, hay đầu tư dài hạn, hay cái gì gì đi nữa... cuối cùng cũng dẫn bạn đến một cái đích, rất thực tế, cụ thể, là chọn doanh nghiệp nào, mã cổ phiếu nào và lý do để chọn cổ phiếu này, chứ không phải là cổ phiếu khác.

Nhưng quyết định mua bán vào thời điểm nào, biết làm sao gọi là lãi đủ hay lỗ đủ, biết khi nào giá cổ phiếu đó đang là vùng đáy hay vùng đỉnh, xu hướng biến động giá trong khoảng thời gian một ngày, vài tuần, vài tháng sẽ ra sao... thì tham khảo TA lúc này sẽ giúp bạn yên tâm hơn (dù không phải chắc chắn luôn đúng).

Có một vài giai đoạn trong quá khứ, thì những cổ phiếu vốn được xếp vào hàng rác, giấy, cờ bạc lên ngôi với kỳ vọng ăn bằng lần. Các nhà đầu tư ham hố lao vào, người nhanh chân ăn được cũng có, nhưng người trắng tay hoặc thua lỗ nặng, chắc nhiều hơn. Chẳng có cái gì gọi là phân

tích FA hay TA hiệu quả ở đây cả. Vấn đề chỉ là liều ăn nhiều, được ăn cả, ngã về không mà thôi.

Giờ đang là lúc mà nhiều người lại sốt sắng, có phải đến thời "móc công" lên ngôi. Có phải đến lúc cần quay lại với tâm thế "đánh bạc".

Trước khi mua, bạn hãy thử trả lời câu hỏi này:

- Có ai "lái" cổ phiếu cho vui không, để cho số đông ăn được hết tiền của lái không? Nếu dùng thị trường chứng khoán để "rửa tiền", họ cũng không đến nỗi hào phóng mãi như vậy.

- Có công thức vàng nào, hệ thống trading nào trăm trận trăm thắng để giúp bạn thắng luôn cả hàng có "lái" không? Đến giờ này vẫn chưa thấy ai dám tuyên bố với cả thế giới như vậy.

Cổ phiếu càng thanh khoản kém, trôi nổi thấp thì càng dễ bị kiểm soát và làm giá (nhưng không phải cứ thanh khoản thấp là "rác"...). Khi những loại cổ phiếu "rác" tăng giá một vài phiên, nếu hút được dòng tiền vào đặt mua số lượng nhiều lên, thì chỉ cần lượng gà đu bám theo đủ cân nặng để thịt, thì sẽ được rũ sạch vào nồi nước sôi. Khối lượng lớn cổ phiếu từ đâu bỗng nhiên sẽ được bán thẳng vào những tài khoản tranh mua, không chần chừ. Hãy cố mà khôn ngoan để thoát được. Hoặc tránh xa cho lành.

Còn như ko mấy ai đưa lệnh, loanh quanh chỉ là tự quay tay, thì việc quay lên 10 phiên trần hay quay xuống 10 phiên sàn cũng chẳng mấy ý nghĩa, vì không "lùa gà" được, mà không khéo lại hứng đạn của những nhà đầu tư có sẵn hàng từ trước. Dù bạn có hàng trước thì cũng khó thoát ra được giá cao với khối lượng lớn, vì lực cầu bên mua chỉ lèo tèo, hễ bán mạnh là giá có thể giảm sàn ngay được.

Thêm nữa là khi pháp luật chứng khoán đã hoàn thiện hơn, minh bạch hơn thì chẳng mấy "lái" nào dám làm giá thô thiển, thao túng cổ phiếu một cách ngang nhiên nữa đâu.

Còn đầu tư có vẻ nghiêm túc thì sao. Phần nhiều những bạn có vấn đề khủng hoảng tâm lý khi thị trường điều chỉnh, là do không bán ra cổ phiếu khi thị trường bắt đầu điều chỉnh giảm, không chốt lãi, không cắt lỗ kịp thời và ngưỡng tâm lý cũng cứ thay đổi tiêu cực dần khi chỉ số chung và giá cổ phiếu giảm sâu mỗi ngày. TA những lúc thế này có vẻ quan trọng hơn.

Nhiều người trong số đó đều nắm những cổ phiếu mà mới trước đó còn được kỳ vọng tăng giá mạnh hơn nữa, được nhiều nhà đầu tư săn đón, với những tin tốt về triển vọng doanh nghiệp, ngành nghề liên tục được bơm ra. Cũng vẫn là những doanh nghiệp đó, sau một (vài) tuần (hoặc tháng – tùy theo thời gian điều chỉnh giảm nhanh hay chậm), gần như cả thế giới chống lại nó, và nhiều nhà đầu tư cố gắng vứt bỏ nó, “ném” cổ phiếu đi bằng mọi giá, ngay cả khi giá đã ở vùng đáy. Chỉ vì lo ngại giá ngày mai thấp hơn ngày hôm nay, chỉ vì áp lực đòn bẩy tài chính do lạm dụng ở mức giá cao, hoặc nghĩ bán đi thì mua lại rẻ hơn sau đó... Đừng bị cuốn vào vòng xoáy đó mặc dù không dễ dàng đi ngược đám đông (một cách hợp lý). FA lúc này có vẻ cần hơn vì bạn có cơ sở để định giá một cổ phiếu, để “áng chừng” vào mức giá nào đó, bạn tự tin mua vào một cổ phiếu, vì sẽ có một món hời dưới giá trị thực.

Đánh bạc hay không đánh bạc, sai thời điểm thì thực tế cũng phải chịu thua lỗ nặng (dù có thể chỉ là tạm thời). Nhưng vội bán đi những cổ phiếu vẫn trong giai đoạn triển vọng "tốt", để vội mua lại những cổ phiếu

"cờ bạc" với hy vọng làm lại nhanh chóng, bạn dễ phải từ bỏ cuộc chơi đang ngày càng khốc liệt hơn đây.

Vì vậy, tranh thủ lúc thị trường đang loay hoay tìm điểm cân bằng, nhiều người còn mải mê đoán đáy đoán sóng VNI, lúc vàng thau lẫn lộn, kim cương còn lẫn với than đá, hãy đi tìm và nhặt lấy vàng và kim cương khi người ta nhỡ vứt bỏ (vấn đề là có chắc là vàng hay kim cương không, và kim cương sao lại vứt đi). FA và TA lúc này đều thấy cần cả.

9/5/2018

Lại chuyện ngắn hạn, dài hạn

Đầu tư chứng khoán thì mỗi người mỗi kiểu, chẳng ai giống ai.

Có những người ưa đầu tư dài hạn. Dài hạn với ý mua rồi thì để đó lâu lâu, tầm nhìn xa xa. Có thể mua một lần hoặc chia làm nhiều lần cho đủ số lượng dự kiến, với giá càng thấp càng tốt. Có người bắt đầu trở thành đầu tư dài hạn vì lỡ mua giá cao mà không chịu cắt lỗ, mua trung bình giá xuống quanh năm mà không thấy đáy, hoặc giá cũng không tăng mạnh trở lại.

Có những người lại chỉ ưa lướt sóng T+. Suốt ngày mơ mộng nhân đôi nhân ba tài khoản chỉ sau 3 ngày. Nói T+ thì không hẳn là chỉ có T0 hay T3, sau 5, 7 phiên mới bán cũng gọi là T+ được, nhưng kiểu T+ plus này mà khéo léo lại khỏe.

Có người nói giữ lâu, nhưng quá tam ba bận giữ ko quá 1 tuần, đứng núi này trông núi nọ thấy hay. Lúc mua thì thề là sẽ giữ đến lúc ăn bằng lần, mua về giảm cho 2 phiên, trong khi thấy cổ khác tăng thì lòng như lửa đốt, trong đầu vang lệnh phải bán, chỉ mong bán đi mua ngay mã khác như kiểu ko mua là nó trần, mất cơ hội.

Có người thì cặm cụi làm ăn vất vả cả tháng, cả năm kiếm được ít tiền tiết kiệm, đi chợ mua rau còn mặc cả lên mặc cả xuống, thế mà mới nạp tiền vào tài khoản, nghe người này người kia phím hàng cái là mắt sáng như sao lao ngay vào đỉnh bất kể giá nào. Thiệt đơn thiệt kép.

Người nhận mình là đầu tư dài hạn thì thường có xu hướng chê người thích đầu tư ngắn hạn, và ngược lại. Có nhóm ở giữa, chẳng tuyệt

đổi hóa ngắn hạn hay dài hạn gì cả. Cầm đến đâu hay đến đó, hoặc đánh đấm tùy thời. Cái này cũng hay, nhưng không dễ thành công.

Còn dài hạn mà máy móc, nguyên tắc quá, hoặc thiếu kiên nhẫn thì nhiều lúc cũng đau lăm đấy. Cổ phiếu có thời của nó. Giữ mãi chẳng tăng. Đến lúc không chịu nổi, chán nản hoặc chủ quan nghĩ chưa tăng ngay đâu, mã khác tăng nhiều nên cứ chuyển qua mua tạm, ăn sóng ngắn rồi quay lại chưa muộn. Nhưng đúng lúc bán đi rồi thì nó lại phi âm âm.

Có những mã thì bán ngay chân sóng lớn, hoặc bán ngay khi mới đi được một vài sóng nhỏ, và để trượt mất sóng lớn dài tưởng như vô tận mà vẫn ko dám, hoặc bảo thủ không muốn quay lại. Ngược lại, có mã thì lại thi gan cùng tuế nguyệt, qua đỉnh rồi vẫn không thèm bán, và ôm mãi cho đến lúc giá cổ phiếu đi về nơi xa lắm.

Mua bán lướt sóng liên tục, bạn sẽ nảy sinh tâm lý ăn sổi, nôn nóng, thiếu kiên nhẫn. Thường có ăn cũng chỉ là ăn được vài miếng nhỏ, vài món đã vội đứng dậy, bất kể là bạn vào lúc mới ăn món khai vị đầu bữa, hay lúc đang món chính, hay là lúc dùng món tráng miệng rồi.

Đổi từ T+ sang nắm giữ dài hơi ko dễ đâu, cái kiểu thói quen khó bỏ, ngấm vào máu đấy. Hôm nay giá tăng thì mừng vui ca hát, ngày mai giá giảm thì mặt dài như cái bom. Trong phiên mà có rung lắc không kịp bán thì buồn tê tái, không kịp mua cũng buồn tiếc nuối. Giá như.

Bạn rất dễ gặp những người lướt sóng vỗ ngực nói họ nhảy mã nào cũng đúng sóng, hàng về có lãi ngay, ăn toàn 15-45% sau vài phiên. Chém gió.

Nhưng ngược lại, giữ tâm lý dài hạn một cách gượng ép, máy móc, không chịu nhìn thấy sai lầm khi chọn sai thời điểm mua hoặc bán, cho rằng đã dài hạn thì không cần quan tâm đến giá, không cần vội vàng cắt

lỗi, không cần vội chốt lời, không quan tâm đến xu thế thị trường chung... thì hiệu quả đầu tư đa phần cũng thấp. Đơn giản thôi, cùng lượng tiền bỏ ra, mua vùng đáy thì số cổ phiếu bạn có luôn lớn hơn rất nhiều số cổ phiếu mua giá cao rồi mua trung bình giá xuống. Đó là chưa kể bạn đã chọn nhầm cổ phiếu ngay từ đầu. Khi đó thì chẳng còn là dài hạn gì nữa, chỉ là sự bảo thủ, không nhìn thấy sai lầm và không dám thừa nhận sai lầm mà thôi.

Sẽ có lúc nào đó, dù bạn nói cười vui vẻ, nhưng trong lòng phải ngậm ngùi thừa nhận, biết thế đừng vội vàng mua sớm, biết thế cắt lỗ ngay rồi theo dõi chờ mua lại, biết thế chốt lời luôn... thì đã tốt hơn rất, rất nhiều. Giá như.

Nắm giữ cổ phiếu qua được những con sóng nhỏ và chờ đi hết sóng lớn của một chu kỳ tăng giá rồi mới bán thì đã là rất siêu rồi⁴⁷. Còn siêu hơn nữa, nếu bạn nhảy vào nhảy ra một cách hợp lý với từng con sóng nhỏ, sóng vừa và sóng lớn, trong cả ngắn hạn, trung hạn và dài hạn. Mua bán chính cổ phiếu mình đã chọn lựa kỹ càng mà không phải bận tâm nhiều đến những mã khác, không tiếc rẻ mỗi khi thấy cổ A của anh B tăng trần khi cổ phiếu mình có không tăng. Khéo léo mua đi bán lại những mã có sẵn trong mỗi đợt sóng ngắn hạn và luôn nhắm đến mục tiêu trung và dài hạn, gia tăng lượng cổ phiếu khi giá ở mức thấp, bán ra khi đạt đỉnh mỗi sóng⁴⁸. Bán ra là để đợi mua lại. Làm được thế là siêu nhân rồi.

⁴⁷ Đây cũng là một trong những nội dung được nhấn mạnh trong ebook này.

⁴⁸ Trên thực tế, nên biết bỏ qua một số sóng nhỏ ngắn hạn, kéo say sóng.

22/5/2018

Xu hướng thị trường

Xu hướng thị trường là rất quan trọng. Nhiều người tin rằng nó như là quy tắc số 1 trong TA.

Nói về xu hướng, thì không thể không nhắc đến lý thuyết DOW⁴⁹ với các Xu thế cấp 1, xu thế cấp 2 và xu thế nhỏ của thị trường.

Thị trường con bò và Thị trường con gấu là những khái niệm cần hiểu để quyết định tham gia giao dịch. Cần có chiến lược đầu tư phù hợp với từng thị trường này. Gặp thị trường con gấu, điều nên làm là giữ nhiều tiền, và tập cách ngủ đông.

Một cách khác, rất phổ biến, chúng ta cũng có thể dễ dàng nhận thấy là thị trường có 3 xu hướng khác nhau: Xu hướng tăng (Uptrend), Xu hướng giảm (Downtrend), và Xu hướng đi ngang (Sideways Trend).

- Cách để phân biệt là khi xu hướng tăng, quá trình đi lên tạo ra những đỉnh mới cao hơn đỉnh cũ, đáy mới cao hơn đáy cũ.

- Xu hướng giảm, quá trình đi xuống tạo ra những đáy mới thấp hơn đáy cũ, đỉnh mới thấp hơn đỉnh cũ.

- Đi ngang không phải là đường giá bằng nhau qua các phiên, mà là nó tạo ra các đỉnh và đáy giao động trong biên độ hẹp và tương đối bằng nhau giữa các đỉnh (hoặc đáy) trong một thời kỳ.

Nói đến xu hướng thì xác định rõ xu hướng dài hạn đương nhiên là quan trọng. Nhưng các xu hướng ngắn hạn góp phần làm nên xu hướng

⁴⁹ Charles. H. Dow.

Nên tìm hiểu thêm các nguyên lý cơ bản của Lý thuyết Dow. Xin nhắc lại là trong ebook này, rất nhiều những nhận định, kinh nghiệm đúc kết có dựa trên cơ sở tham khảo lý thuyết Dow.

dài hạn. Và nhiều người thích lướt sóng ở những xu hướng ngắn hạn này. Phần đông trong số họ, mãi miết và quên mất các dấu hiệu đảo chiều xu hướng trung hạn và dài hạn. Đau quá vì trả sai giá.

Thông thường, với chứng khoán thì ngắn hạn được tính là 1 ngày - 1 tuần. Trung hạn thì 1- 6 tháng. Và dài hạn là trên 1 năm.

Muốn kiếm tiền, mà ở thị trường khi chưa có phái sinh hoặc phái sinh “nửa mùa”, thì uptrend đương nhiên là được yêu thích. Và bìm bịp hô tăng là giống chim ai cũng thích.

Xu hướng cũng là sự phản ánh cung cầu. Cầu lớn hơn cung thì giá tăng và ngược lại (tất nhiên là không kể tới mấy thứ dơi chuột như cầu tăng, cung tăng mà giá giảm, vì cầu giá thấp, cung cầu không gặp nhau nhé)

Nhiều người sẽ quan tâm nhất đến vấn đề đảo chiều xu hướng. Và giờ chắc nhiều người quan tâm đến vùng đáy và đảo chiều đi lên khi nào. Dễ biết thì ai cũng đã giàu.

Sau một đợt khối lượng/thanh khoản suy kiệt và giá đã giảm nhiều (giảm bao nhiêu là đủ thì vô cùng, đừng mua bán chỉ vì cảm thấy giá tăng đủ hay giảm đủ một cách đầy cảm tính - trừ khi bạn rất hiểu cổ phiếu của mình và đầy kinh nghiệm – nói lý thuyết vậy thôi, thực tế thì trực giác mách bạn mua bán vùng giá nào đó, có thể đúng, có thể sai nhưng thường là thế, chứ biết đúng giá đáy hay đỉnh để bán chỉ là ăn may thôi), khối lượng giao dịch vùng đáy bắt đầu tăng lên và giá tăng theo, thì đó là dấu hiệu cho thấy thị trường có vẻ không còn giảm thêm được nữa. Bởi lẽ, nếu nhà đầu tư bán ra nhiều cổ phiếu hơn, mà giá lại không giảm, thì điều đó cho thấy, lực cầu vào mua còn lớn hơn cung rất nhiều.

Lúc đó hãy tính chuyện xuống tiền mạnh mẽ.

27/5/2018

Lan man chuyện đầu tư

Nhiều người khi mới mua bán cổ phiếu, thường chủ quan không xây dựng cho mình một phương pháp với những nguyên tắc đầu tư ngay từ đầu, mà thường mua bán tùy hứng, ném đá dò đường, đến đâu hay đó.

Những hiểu biết căn bản FA, TA có khi cũng bị xem nhẹ. Mua bán chỉ thích nghe theo tin đồn, ham lãi nhanh, sợ lỗ, và luôn thiếu kiên nhẫn.

Lạ nhất là ở cái chợ vốn được xem là cao cấp này, mà người ta đối xử với nó cứ như cái chiếu bạc ở góc chợ cóc.

Với một số vốn hữu hạn, nhỏ lẻ thường muốn lao vào lướt sóng ngắn (chắc một phần do ảnh hưởng đọc không có chọn lọc trên f319, cứ tưởng chứng khoán chỉ có lướt sóng T+ mới gọi là chuyên nghiệp).

Mỗi con sóng, nhảy vào mã nào đó, nhất là hàng được xếp vào nhóm “giấy lộn”, thì cũng thường chỉ dám lướt 5-10-20% tổng số tiền. Và may mắn thì bạn lãi 5-10% trên phần vốn đó. Vài lần đúng sóng, rồi nhảm sóng thì chỗ bù chỗ kia, không lỗ là may⁵⁰.

Loay hoay được ly cafe thì mừng rơi nước mắt nhìn thời gian dần trôi. Mà thị trường thì đâu phải cứ tăng mãi. Nhỡ nhảy đúng đỉnh sóng, lúc giảm, nó giảm cho cạn nước mắt.

Có một điều thường thấy là các nhà đầu tư trên f319 rất thích ngày nào tài khoản cũng có cổ phiếu tăng trần để khoe nhau, những ngôn từ như “cướp tàu”, “xtk”, “ăn bằng lần” luôn có sức hấp dẫn kỳ lạ.

⁵⁰ Nhận định cá nhân, không có cơ sở thống kê kiểm chứng. Nếu ai đó rất thành công với nhóm hàng này thì không cần tham khảo ebook.

Khi có “tin” nào đó, họ sẵn sàng mua vào mức giá trần và mua đuổi lên mức giá cao với tâm lý mua cao bán cao hơn (nghe có vẻ rất giống những lời khuyên đầy tính học thuật và kinh nghiệm), khi tin rằng cổ phiếu đã vào trend tăng mạnh sau những phiên có vẻ như thanh khoản bùng nổ.

Trên thực tế, một cổ phiếu thỏa mãn với một số chỉ báo kỹ thuật nào đó, thường đều là có khối lượng giao dịch đột biến trước đó để lọt vào điều kiện phễu lọc, nếu thực sự diễn biến theo đủ một con sóng tăng thì không chỉ T+ vài ngày là đủ. Nên việc lướt sóng T0 hay T3 khó có hiệu quả cao. Chưa kể có rất nhiều trong số đó được “làm giá”, giăng bẫy TA như đúng rồi.

Thực tình, đa số đu tàu ấy lại không thể biết rõ được sóng sẽ dài hay ngắn, do “lái” hay do cung cầu thực của thị trường, khi nào thì đảo chiều xu hướng và việc mua cổ phiếu vùng đỉnh luôn kèm nguy cơ rủi ro cao.

Và bạn cũng nên nhớ cho là có hàng nghìn dân chơi TA khác cũng phát hiện ra những dấu hiệu đó, và rình để “chơi” nhau. Thị trường này, TA thôi thì khó mà đủ lắm. Chứng khoán không dễ như thế đâu, với đa số.

Chừng nào mà f319 còn nhận nhiệm vụ nhất là cảnh người hỏi nhờ phân giúp mua mã nọ mua mã kia, xin phím hàng, nhờ phân tích đồ thị gợi ý mua hay bán mỗi ngày đều như vắt chanh.... thì chừng đó, thị trường vẫn chỉ như là cái chợ cóc đối với đám đông hỗn độn chưa chịu trưởng thành, mà thôi.

Những lúc thị trường thế này, theo kinh nghiệm thì lại xuất hiện những cơ hội để bạn đầu tư dài hạn⁵¹.

Nhưng đa số lại không cân nhắc chọn mua lúc này, mà thường khuyên nhau rất “chiên da” là thị trường đang rất xấu, gãy trend rồi, nên cầm tiền mặt, qua đáy rồi mua cũng không sao, thà mua ở đỉnh còn hơn dò đáy... Khuyên nhau chung chung như thế quá đơn giản, vì đối với mỗi cổ phiếu lại là một câu chuyện riêng. Cứ nói kiểu vô thưởng vô phạt thì quá dễ, không đúng với cổ phiếu này thì lại gán cho cổ phiếu khác. Thực tế có mấy ai đầu tư theo phương pháp mua chỉ số chung VNI đâu (không bàn về phái sinh nhé). Nhỏ lẻ chỉ cần thực sự quan tâm đến vài mã cổ phiếu thôi là đủ.

Nhắc lại, những người mới chơi, nên ghi chép đầy đủ dưới dạng nhật ký đầu tư về diễn biến và thông tin đa chiều quanh những phiên giao dịch vừa qua. Ghi đầy đủ các dấu hiệu, các cú nảy của giá, tâm lý đầu tư, cũng như nguyên nhân chính trong những phiên giảm điểm sâu, hay khối lượng giao dịch tăng cao bất thường. Nó sẽ là tư liệu quý cho các bạn trong những con sóng về sau. Vì chỉ nhìn trên đồ thị, sẽ không thể hiểu hết được thực tế có những tin tức hay hoạt động gì tác động mạnh đến thị trường và giá cả trong ngày không. Đằng sau mỗi cây nến ngày luôn có những thông tin thú vị.

⁵¹ Bài viết này đăng ngày 27/5/2018 và phiên sau đó, ngày 28/5/2018 chính là đáy (ngắn hạn), phiên ngày 29/5/2018 thị trường tăng mạnh, xác lập đáy ngắn hạn của VNI với nhịp hồi đủ dài để có lợi nhuận cao nếu chọn đúng cổ phiếu.

1/6/2018

Nhắc lại chuyện đã có hàng vùng đáy

Sau một đợt điều chỉnh tương đối, làm thay đổi xu hướng trung hạn thì sẽ có những phiên “cá hồi”. Bao nay vẫn vậy. Xuống quá thì lên.

Cá hồi yếu thì nhảy vào mồm gấu và sớm bị ăn thịt. Nhưng cũng có những đợt sóng hồi mạnh mẽ, như thể sẽ xô ngã thị trường con gấu.

Còn để thực sự chuyển từ thị trường con gấu sang thị trường con bò thì lại cần nhiều điều kiện hơn nữa.

Những người mua đúng đỉnh, đã lỗ và không cắt lỗ trong đau khổ, sẽ như càng đau khổ hơn khi phân vân nên cầm hay nên bán ra cổ phiếu, kiểu như mấy phiên nay.

Khi thị trường chạm đáy (có thể chỉ là ngắn hạn). Những người đã tạm bắt đúng đáy thì không nói làm gì, vì dù sao họ chủ động hơn, tự tin hơn với giá vốn thấp hơn. Trong khi đó, những người kẹp hàng, thì chưa bị sức ép tâm lý, hoặc chưa bị buộc phải bán ra ở đáy đã là may mắn lắm rồi. Dù số ít có mua được đúng đáy để bình quân giá, thì vẫn hay ở trạng thái hoang mang, nghi ngờ. Nhiều người có thể rơi vào tâm trạng chỉ muốn thị trường hồi lại rồi nhanh chóng bán tháo tất cả và rời bỏ thị trường.

Bi quan, không tỉnh táo thì càng dễ đánh mất cơ hội.

Khi thị trường có những phiên tăng trở lại đủ T+3, dù là kẹp hàng thì bạn hãy lạc quan với ý nghĩ rằng chính bạn cũng đã mua được số cổ phiếu đang có sẵn trong tài khoản, từ đáy. Tạm quên lỗ đi. Bạn đang có lợi thế T+ để chủ động quyết định thời điểm bán hợp lý nhất có thể.

Kinh nghiệm là trong khi các bạn khư khư giữ cổ phiếu giảm từ vùng đỉnh về đến vùng đáy mà không chịu bán, thì khi giá đi lên, bạn lại

có tâm lý: hoặc là vội vàng bán ra ngay khi mới tăng 1, 2 phiên; hoặc lại tiếp tục giữ khư khư cho đến khi nào bằng hoặc hơn giá mua vào thì mới bán, để ít nhất cũng hoà vốn.

Vì thế, cái bạn cần là sự linh hoạt, cần tránh vội vàng bán quá sớm ngay trong phiên thị trường quay đầu, hoặc phiên liền sau đó khi quán tính thị trường còn lên nữa, để dễ bị mất hàng trong tiếc nuối.

Và bạn cũng không nên máy móc cố chờ cổ phiếu trong danh mục trở về giá mua vào trước đây hay thị trường chung tìm lại đỉnh cũ thì mới bán. Vì giá mua có thể rất cao, trong khi thực tế thị trường phải vận động khá lâu, biến động lên xuống nhiều mới có thể về vùng giá đỉnh cũ (hòa vốn), trừ một vài mã cổ phiếu “điên”. Mà một khi bạn đã dính vào cổ phiếu “điên” muốn ăn bằng lần, thì nó giảm cũng đã bằng lần.

Những người thực sự mua được từ đáy thường có tâm lý chốt lời T+, hoặc khi đã đạt kỳ vọng lãi 5-10% trong xu hướng điều chỉnh là họ sẵn sàng chốt lời.

Ai cũng muốn mình lãi, bán ra rồi chờ mua lại giá rẻ hơn, trong khi còn tranh tối tranh sáng.

Nếu sức mua áp đảo, giá tăng liên tục đến mức mà giá đã vượt mức mua ban đầu của bạn thì không nói làm gì nữa. Nhưng thông thường thì trong ngắn hạn, nó sẽ chỉ tăng đến mức độ nào đó, thấp hơn, và rồi bị chốt lời mạnh, lại giảm. Bạn cần quan sát, nếu có đột biến khối lượng giao dịch sau mấy phiên tăng nóng, thì hãy nghĩ đến đỉnh ngắn hạn và bán nhanh kéo muộn.

Có thêm lượng tiền mặt, đỡ lỗ hơn trước, bạn sẽ lạc quan và chủ động trong việc mua bán, tìm cơ hội mới.

Giá tăng rồi có thể lập đỉnh ngắn hạn, thậm chí có khi tạo đỉnh khá cao, rồi lại giảm sâu hơn⁵². Vì ngay sau khi rơi từ đỉnh xuống, dòng tiền khó mà lạc quan quay lại ngay lập tức. Cần có những phiên rũ cung thực sự, giá và lượng đều tăng mạnh ở ngay vùng đáy, với giao dịch suy kiệt trước đó, chứ không phải khi giá đã đi lên được vài phiên, nhiều mã đã lãi đến 20% rồi.

(Biểu đồ 7: Nhịp sóng hồi đáng kể)

Chỉ khi nào cơ hội vượt đỉnh rõ ràng nhất, các yếu tố thuận lợi cùng xuất hiện, các chỉ báo phân tích kỹ thuật đều cho thấy khả năng thay đổi xu hướng khá rõ ràng, thì khi đó, bạn mới nên yên tâm rằng không phải lúc bán, mà nên nắm giữ và mua thêm cổ phiếu nếu còn tiền.

Lưu ý là đối với một số cổ phiếu, dù thị trường chung có thể giảm tiếp thì mức giá của nó cũng đã ở vùng đáy rồi, thậm chí sẽ không thấp hơn nữa. Khi đã có những cổ phiếu như vậy trong tài khoản, bạn hãy kiên nhẫn nắm giữ với mục tiêu dài hơi hơn, để có thể có lợi nhuận cao hơn.

⁵² Trên thực tế, VNI đã từ mức thấp nhất ngày 29/5/2018 là 916 điểm, tăng lên đến mức cao nhất ngày 11/6/2018 là 1045.60 điểm. Sau đó VNI lại giảm sâu về mức thấp nhất ngày 12/7/2018 là 884.75 điểm. Nếu tính theo giá đóng cửa, VNI thấp nhất là 893.16 điểm ngày 11/7/2018.

4/6/2018

Lại chuyện TA

Không phải ngẫu nhiên, mỗi lần thị trường ở vùng đỉnh, hay vùng đáy, thì chúng ta lại bàn về vùng đỉnh, hay vùng đáy. Nhưng nếu lúc nào cũng luôn mua đúng đỉnh, bán đúng đáy được thật, thì còn khó hơn làm tổng thống Mỹ.

Nhắc lại, không có một hệ thống TA nào, ứng dụng công nghệ trí tuệ nhân tạo nào, cho đến nay, có thể ghi nhãn dán vào trán người dùng TA rằng hôm nay, hay ngày mai là đáy, hay là đỉnh đâu. Đừng đem ra lừa nhau. Nếu có hệ thống nào bách phát bách trúng, thì người phát minh ra xứng đáng được cho đi đánh nhau với gấu và bò tốt, trong rừng.

Việc nhìn vào giá và lượng trong quá khứ, để nói chắc như đinh đóng cột về tương lai, hay kể cả mấy bạn áp dụng chiêm tinh học, phong thủy học, linh tinh học... vào phân chứng khoán... thì cũng chẳng khác gì ông bạn đại học của tôi thường dùng Kinh tế lượng, Toán kinh tế, Xác suất thống kê... để tính lô đề mỗi ngày.

Nhưng tại sao vẫn có những người hay mua đúng đáy, bán đúng đỉnh và lướt đúng sóng. Họ có thể đơn giản là may mắn, hoặc có thể dùng TA, hoặc có thể chỉ dựa vào kinh nghiệm. Nhưng nếu vừa dùng FA, vừa dùng TA, và vừa có nhiều kinh nghiệm thì xác suất đúng sẽ cao hơn (ở đây không bàn đến FA, TA cái nào ưu việt hơn cái nào).

Đầu tư chứng khoán không nên máy móc, cứng nhắc, mà nên linh hoạt. Bởi lẽ, giá cổ phiếu chịu tác động của vô vàn yếu tố khách quan, kinh tế, chính trị... cộng với một yếu tố còn phức tạp hơn nhiều lần, đó là tâm lý của mỗi nhà đầu tư đơn lẻ, và tâm lý đám đông tác động đến hành vi mua bán. Các sự biến trong thực tế, và các yếu tố tâm lý hành vi đó, đến

lượt nó, lại được phản ánh lại trên đồ thị giá và lượng. Nên nhiều khi đồ thị giá còn được gọi là đồ thị tâm lý là vậy.

Và kiểu như chu kỳ kinh tế, thì đường giá cũng cứ lên lên xuống xuống theo sóng (nhưng không hiểu máy móc là diễn biến sẽ gần như giống nhau hay như hình sin, và có độ sớm, hoặc trễ hơn so với chu kỳ kinh tế). Bởi vì suy cho cùng, thằng người cũng chỉ có hoặc lo lắng sợ hãi, hoặc tham lam, hoặc thờ ơ kệ sự đời khi mua bán, và thường lặp lại những việc thành thói quen một cách cố hữu, nên các dấu hiệu để nhận biết có thể ghi nhận và áp dụng được trong thực tiễn (có sự tương đồng).

Đường xu hướng và các ngưỡng hỗ trợ, kháng cự được vẽ ra dựa vào các dữ liệu cũ trong quá khứ, rồi đến lượt nó, khi đa số những người dùng TA (nếu chiếm số lượng đủ đông trên thị trường minh bạch, hoặc ít nhất với cổ phiếu có cơ cấu cổ đông lành mạnh, độ minh bạch cao) tin vào nó, thì họ thường có khuynh hướng hành động mua hoặc bán ở điểm hỗ trợ, hay kháng cự đó⁵³.

Và như nhiều người đã nói, mọi thứ âm mưu, thao túng, làm giá hay cầu thật, cầu ảo sau cùng cũng để lại vết trên bảng điện, giá và khối lượng giao dịch, rồi được phản ánh lại, nhìn thấy bởi công cụ TA.

Do vậy, nếu nhìn vào các chỉ báo, với sự hội tụ các dấu hiệu của các chỉ báo thì người có kinh nghiệm thực tế, trải qua nhiều con sóng, sẽ có sự nhạy cảm nhất định để đưa ra những dự báo, nhận định về hiện tại và tương lai với độ tin cậy cao hơn.

Nhưng không ai dám chắc chắn luôn đúng. Đừng lừa nhau.

⁵³ Điều này cũng giải thích vì sao TA có thể áp dụng tương đối hiệu quả với một số mã cổ phiếu này, trong khi một số cổ phiếu khác thì không.

7/6/2018

Lại chuyện về phương pháp đầu tư

1. Không có duy nhất một đáp số đúng, một khuôn mẫu nhất định phù hợp với mọi nhà đầu tư cá nhân và tổ chức. Hãy tự đúc kết tìm ra phương pháp hiệu quả nhất cho bạn.

2. Đầu tư dài hạn, hiểu nôm na, là mua và nắm giữ một khoảng thời gian đủ dài, mà không cần quan tâm nhiều đến các biến động giá trong ngắn hạn (không cần mua bán liên tục theo từng phiên).

Tuy nhiên, việc yên tâm nắm giữ danh mục cổ phiếu trong dài hạn là rất khó, khi mà suốt ngày bạn ngồi xem bảng giá, đọc f319 thấy phím hàng khắp nơi, và ai cũng muốn mua bán T+ ngắn ngày khoe lãi cao.

3. Bên cạnh đó, đầu tư dài hạn vẫn tiềm ẩn rủi ro, khi mà bạn không chọn đúng thời điểm bán ra cổ phiếu mình nắm giữ ở vùng đỉnh, hoặc do quá bảo thủ và tin rằng giá cổ phiếu khó có thể giảm theo xu thế chung của thị trường, hoặc đánh giá không đúng khả năng giảm sâu của cổ phiếu dù các yếu tố cơ bản của doanh nghiệp vẫn rất tốt.

Cũng cần lưu ý là về lý thuyết, nếu chọn đúng cổ phiếu của doanh nghiệp rất tốt, bỏ qua cả những biến động ngắn hạn và trung hạn, thậm chí cả khủng hoảng kinh tế nếu có, thì lợi nhuận thu về trong 5 hay 10 năm có thể sẽ lớn hơn rất nhiều lần số vốn ban đầu. Nhưng không dễ để làm được điều này trên thực tế.

4. Tâm lý chỉ mong cổ phiếu tăng mãi không giảm, hay đứng núi này trông núi nọ cũng tác động tiêu cực. Cổ phiếu mình mua vào thì mãi không tăng giá, thậm chí còn giảm đi mỗi ngày một ít, trong khi các cổ phiếu khác cứ thấy tăng âm âm, thế là tâm lý sợ lỗ, chỉ muốn mau chóng

bán ngay cắt lỗ và tìm cổ phiếu khác. Mua cổ phiếu X thì giá không tăng. Quyết định bán X đi để mua cổ phiếu Y vì thấy người ta bảo tốt lắm, thì giá Y cứ giảm dần, còn X cứ tăng không có đỉnh... Tiếc mà không dám quay lại X, rồi loay hoay đi tìm Z... Sau cùng, “đầu tư dài hạn” chỉ là một khái niệm trang trí cho đẹp, vì tâm lý T+ lần át.

5. Nhiều người thường chờ đợi đến khi nào giá cổ phiếu bắt đầu “chạy” một vài phiên, thấy dòng tiền lớn vào thì yên tâm mua. Có thể chắc ăn, đợi mua chậm vài phiên, khi xu hướng tăng giá đã rõ ràng. Nếu không mua lúc đó, thì chờ đến khi giá vượt đỉnh cũ rồi mua, vì nhiều người cho rằng khi giá cổ phiếu vượt đỉnh cũ thì sẽ bứt phá đi lên tìm những đỉnh cao mới.

Nghe có vẻ dễ, nhưng thực tế không đơn giản vậy. Vấn đề cần lưu ý ở đây là, bao giờ thì giá thực sự chạy, chạy trong bao lâu, vượt đỉnh thì có đến đỉnh mới không hay lại là cái bẫy và tìm đáy mới, bạn có vượt qua áp lực chốt lời và biến động giá giảm ngắn hạn không khi luôn muốn T+, và mỗi một đợt sóng lên không chỉ trong vài ngày mà luôn có tăng giảm xen kẽ⁵⁴.

6. Hãy tự tin vào bản thân mình trước, đừng suốt ngày đi hỏi người này người kia mua gì, bán gì. Thấy mã nào người khác nói cũng hay, mã nào mình cảm cũng dở.

Không phải ai cũng luôn biết được, hiểu được hết diễn biến giao dịch, thông tin nội tại về sức khỏe các doanh nghiệp, cũng như các yếu tố kinh tế vĩ mô, vi mô ảnh hưởng đến mỗi ngành nghề khác nhau... Không phải ai cũng luôn biết được, hiểu được hết “tính cách” của bất kỳ mã cổ

⁵⁴ Nên tìm hiểu thêm về Lý thuyết Dow, Lý thuyết sóng Elliott và những ưu điểm, hạn chế của các lý thuyết này.

phiếu nào, và đủ tầm đập trải nghiệm để có thể biết chính xác giá sẽ “chạy” khi nào, và tăng bao lâu...

Chỉ nhìn vào mấy chỉ báo, bộ lọc TA để nhận định ngắn hạn hay dài hạn về bất kỳ một cổ phiếu thì ko bao giờ là đủ cả. Có chăng, là khoác lác về quá khứ.

7. Những người chơi mới, chưa quen một mã nào, có mua vào cũng sẽ ko đủ kiên nhẫn đi hết sóng, và ảnh hưởng bởi tâm lý T+ nên hay chốt lãi non.

Ngay cả nhiều người đã hiểu, đã quyết tâm giữ dài hạn, đã mua và chờ đợi suốt vùng đi ngang tích lũy của cổ phiếu rồi, thì cũng vội bán ra chỉ sau vài phiên tăng giá. T+ mà thôi. Nói dễ hơn làm.

8. Vì thế, trước hết, hãy tìm những doanh nghiệp tốt nhất, tiềm năng nhất có thể, mà bạn đã cân nhắc, tham khảo nhiều nguồn thông tin trước khi chọn lựa.

Có niềm tin và sự kiên nhẫn.

Chỉ bán ra toàn bộ khi đánh giá hoặc nhận thấy thị trường chung đạt đỉnh, hoặc giá cổ phiếu mình nắm giữ đã tăng mạnh trong khi ngắn hạn và trung hạn đều thiếu các động lực tăng giá bền vững, hay đã xuất hiện các yếu tố bất lợi. Đây cũng là điểm phân biệt với cái gọi là đầu tư dài hạn nhưng bảo thủ không quan tâm đến thời điểm bán.

9. Trong quá trình đầu tư, nếu có biến động ngắn hạn trên thị trường chung do sự kiện kinh tế, chính trị nhất thời, dẫn đến bán tháo diện rộng, làm cho cổ phiếu bất ngờ có giá thấp, hay bị bán giải chấp... trong khi các yếu tố cơ bản của doanh nghiệp vẫn tốt, mà bạn không kịp bán trước đó, thì hãy đợi mua thêm để giảm giá vốn sau một (một vài) phiên giảm sâu

(có thể giảm trên dưới 10%), đừng hoảng sợ mà bán ngay đúng đáy ngắn hạn.

10. Để hạn chế rủi ro khi cổ phiếu nắm giữ đã qua vùng đỉnh mà không bán chốt lãi, bạn đừng nghĩ đơn giản rằng đầu tư dài hạn nghĩa là mua xong để đó, không cần theo dõi diễn biến giá, không cần quan tâm đến thị trường chung, hay không được mua bán cổ phiếu đó.

Nếu thực sự đã tìm được một cổ phiếu tiềm năng tăng trưởng trong tương lai, là một nhà đầu tư cá nhân, hãy tính toán khối lượng bạn dự định nắm giữ dài hạn, mua dần cho đủ, chọn vùng giá thấp hoặc những phiên điều chỉnh sâu để gia tăng khối lượng.

Trong quá trình đó, hãy linh hoạt dùng một phần tiền mặt và một phần (1/4-1/3) cổ phiếu đó để lướt khi có sóng, vừa giúp hiểu “tính cách” cổ phiếu, theo kịp những diễn biến ngắn hạn và trung hạn của thị trường, vừa có thể hạ giá vốn cho đầu tư dài hạn, vừa có cảm giác là “dân chơi” T+.

8/9/2018

TA và lướt sóng

Thêm chút về lướt sóng cho những bạn hay bị say sóng.

Tâm lý các con gà thì chỉ muốn được người khác rắc thóc cho ăn. Cổ phiếu mình tự phân tích thì không tự tin, nhưng người khác rí tai là như bị thôi miên, chưa đến giờ giao dịch để xuống tiền là như bị kiến đốt.

Thị trường có nghìn mã, vào lúc sóng tăng dài dài, liếc mắt phán bừa 100 mã thì cũng trúng vài chục mã sẽ tăng trong một vài phiên. Nay bảo tăng chưa thấy tăng thì mai, kia, không thì sang tuần sẽ tăng thôi. Điều chỉnh rồi cũng sẽ lên vì thông thường khi cổ phiếu không tệ, giá không tăng mấy trong khi thị trường chung đã tăng nhiều, thì sẽ trở nên rẻ tương đối, dòng tiền rồi sẽ tự tìm đến. Cho nên sóng lên mạnh thì ai cũng nói phét được hết.

TA à, sóng lên thì lúc nào chẳng có chục cái kháng cự, hết MA5 thì 10, 20, 50, 100, 200, trăm trăm, rồi đỉnh trước, đáy trước (sóng xuống thì cũng thế, hết hỗ trợ này lại hỗ trợ khác, sâu thăm thăm). Có mà đoán. Chỉ khi sóng xuống sâu như đợt vừa qua, mới lòi đuôi chuột. Trò chơi tổng bằng âm, thì âm lũ lướt⁵⁵.

Lướt sóng với TA mà không tinh táo thì dễ lao vào hàng rác vì háms lời nhanh. Người ta đã gom đủ rồi mới đánh mạnh lên vài ba phiên, đồ thị trở nên đẹp lung linh, bộ lọc nào cũng phát hiện ra, thế là bắt đầu rí tai nhau. Con gà đi trước sẽ rĩa lông con gà đi sau, mỗi hôm ăn được ít rồi say cả đàn. Lúc đầu thì thường chỉ dám mua thăm dò vài đồng. Thấy lãi

⁵⁵ Cái hay là khi thị trường lập đáy và quay đầu đi lên, thì lại có những chiên da nói rằng họ đã biết từ trước, và chỉ ra hàng loạt lý do thị trường giảm hay tăng điểm - “Vuốt đuôi”.

thì tăng thêm vài đồng, rồi say mỗi nhảy vào, tất tay đúng ngay phải đỉnh. Kẹp và cắt lỗ liên miên.

Thường thì có mấy con gà mà ăn một chút rồi bỏ đi đâu. Thế nên, nếu ai thích lướt sóng, thấy mã nào có biểu hiện “đánh lên”, thì lẳng lẳng chia nhỏ lệnh mà mua, rồi khi đủ lãi, đợi lúc giá được đẩy lên cao thì vào lệnh bán MP, chốt lời xong rồi thì đừng quay lại, là khoẻ. Đừng tham, và cũng đừng la toáng lên làm giật mình cả gà và cáo.

Đã muốn chơi hàng có lãi, hãy tư duy như lái, hành động như lái, làm bạn với lái, và cùng lái “làm thật” những con gà khác.

Đất có thổ công, sông có hà bá. Không phải mã nào cũng thò mũi vào, dù biết thừa, và cũng nên nể các anh tài mỗi phương. Thế giới quá là rộng lớn, và có rất nhiều mã để chơi.

Nhớ nguyên tắc chung là trước hết phải quản trị rủi ro đã. Ném tiền mua rác thì không khéo được rác mang về. Hàng nào cũng tất tay canh bạc đời người, thì điếm đến là bờ đê, mà thôi.

Muốn TA cho đàng hoàng thì chọn những mã nào vốn hóa lớn, thanh khoản lớn, cơ cấu cổ đông đa dạng, lành mạnh, giao dịch có vẻ “tự nhiên” theo cung cầu... mà chơi và thực hành TA. So bó đũa chọn cột cờ. VNI để tham khảo, chứ xét cho cùng, mua mã nào mới thực sự quan trọng. Có một tài khoản hay vài tài khoản cũng như nhau thôi. Chưa quen thì mua riêng một tài khoản coi như giữ dài hơi. Còn một tài khoản thì có thể mua lướt ngắn hạn cho có cảm giác và rèn sự nhạy sóng. Tài khoản nào cũng phải luôn dư tiền mặt. Phải tính toán tỷ lệ tiền hợp lý trên tổng các tài khoản và lướt trên cùng một (hoặc một vài mã) cổ phiếu.

Nghĩa là mua cổ phiếu đã phân tích FA kỹ càng để chọn đầu tư dài hạn rồi, thì sẽ lướt ngắn hạn khoảng 1/5, 1/3, 1/2 hay thậm chí 100% chính

mã đó, tùy thời điểm. Bán đi là để mua lại nhằm tối đa hoá lợi nhuận, theo từng con sóng, chứ không phải một đi không trở lại sau T+, hoặc mua mua bán bán liên tục mỗi ngày, nhảy hết mã này sang mã khác. Chỉ bán hết khi nào đã đạt kỳ vọng, đã ăn bằng lần, hoặc có những biến động lớn trong doanh nghiệp, hoặc khi xu hướng chính của thị trường đã thay đổi...

Nói thì đơn giản, thực hành mới khó. Càng lâu ngày, cái nhạy cảm với diễn biến ngắn hạn của thị trường, giống như theo giác quan thứ 6 sẽ càng tốt lên. Nhìn TA cũng sẽ tự nhiên thấy đơn giản hơn. Người mới vào thị trường năm mơ cũng không có ngay được, mà sẽ phải trả học phí mua khôn thôi.

CƠ HỘI MỚI THÁCH THỨC MỚI

15/6/2018

Đầu tư và đầu cơ, đừng sợ chuyện đúng sai

Anh lại ngồi cafe và nhớ em, Mina *RomanticStory*

Anh vẫn hay nói với em, khi chọn cổ phiếu, hãy xem mình như là nhà đầu tư đích thực, có thể đồng hành cùng doanh nghiệp, có thể đặt mình vào vị trí những cổ đông sáng lập, kỳ vọng vào tương lai tươi sáng của công ty, có thể đánh giá đúng tiềm năng phát triển, có thể hiểu được tâm và tầm của người lãnh đạo, và có thể một ngày nào đó, như câu chuyện lãng mạn, mình sẽ tham gia quản lý, hay là người chủ nắm giữ cổ phần chi phối được hoạt động của công ty đó...

Nhưng thị trường thì luôn đúng, và thị trường biến động không ngừng. Ngoài yếu tố chu kỳ tăng trưởng, sự thay đổi linh hoạt trong điều hành chính sách kinh tế vĩ mô, vi mô, còn vô số những yếu tố bất định khác, mà một công ty hôm nay còn là điểm sáng, mai đã có thể lụi tàn...

Nhất là, trong môi trường kinh doanh còn thiếu minh bạch, pháp luật về doanh nghiệp và chứng khoán còn nhiều kẽ hở có thể lách qua, quyền lợi cổ đông thiểu số chưa được bảo vệ đích đáng... thì khái niệm đầu tư dài hạn, đầu tư giá trị theo đúng lý thuyết hay được lấy ví dụ từ những nước phát triển, từ những tấm gương thành công trên thế giới, vẫn còn nhiều điểm chưa phù hợp thực tế nước ta.

Mua cổ phiếu của một công ty nào đó để hưởng cổ tức và lãi suất kép. Nhìn công ty tăng trưởng từng ngày, nhìn món tiền đầu tư của mình cứ nở ra từng tháng, từng năm, nhân lên bội phần. Cuộc sống và việc đầu tư chứng khoán thật là đơn giản. Hãy lấy ví dụ của VNM, HPG, CTD, VCS, VIC, MSN... làm bài học đầu tư vào doanh nghiệp tăng trưởng theo

thời gian và luôn đồng hành cùng công ty. Giá mà chúng ta có thể nhìn thấy trước được tương lai.

Anh đã mua nhiều cổ phiếu khác nhau, nhưng cũng chưa khi nào có mong muốn sẽ được tham gia vào điều hành bất cứ công ty nào trên sàn, và chưa từng dự một cuộc họp cổ đông nào, dù đã tìm hiểu khá nhiều về doanh nghiệp trước khi nắm giữ cổ phiếu. Cũng không phân vân nghĩ mình là nhà đầu tư ngắn hạn hay dài hạn, hay là dân đầu cơ cứ chỗ nào thấy có cơ hội kiếm lời là tìm đến. Có sao đâu nếu có lợi nhuận chính đáng, từ việc mua bán cổ phiếu một cách công khai minh bạch và dựa trên phân tích bài bản của mình.

Nhìn lại quá khứ để nói về những gì đã xảy ra, để thêm dẹt thêm chút thành công, bao giờ cũng đơn giản. Anh đã từng mua VNM, HPG, VIC với ý định đầu tư lâu dài, nhưng cũng đã bán đi khi thấy có lãi nhiều chút, vì tâm lý rất người khi muốn hiện thực hóa lợi nhuận. Cũng đã từng cắt lỗ VNM, HPG một cách quyết đoán, khi mà những cổ phiếu tốt bị ném ra sàn mà chẳng ai, dù nhận mình là đầu cơ hay đầu tư, còn dám nhặt nữa. Anh cũng từng chán nản khi giữ VNM mãi mà không thấy có lãi mấy, khi mà nhiều cổ phiếu khác “lái” đánh lên ăn vài lần.

Nhưng đến giờ, anh cũng không dẫn vật mình vì sao không nắm giữ VNM liên tục 10 năm. Bởi lẽ, lần đầu tiên mua VNM, anh thực sự không thể tưởng tượng nổi sau 10 năm giá cổ phiếu sẽ ra sao, chênh lệch so với giá lúc mua vào là thế nào. Nên anh đi từng bước chắc chắn, không phải 10 năm thì nắm giữ một vài năm, hoặc chỉ là một vài tháng, rồi chốt lãi khi có lợi nhuận đủ hấp dẫn từ chênh lệch giá mua bán, hoặc cắt lỗ khi cần, và thấy hài lòng, an tâm với điều đó.

Nếu mình không thể viết nên những câu chuyện cổ tích như thế, thì cũng vui vẻ khi nghe những câu chuyện như thế, và có thể kể cho người khác cùng nghe những câu chuyện như thế.

Nếu không thể chắc chắn, thì hãy cố giảm thiểu rủi ro. Luôn có những phương án linh hoạt theo xu hướng thị trường trong từng giai đoạn.

Dù theo trường phái nào, hay trường phái không trường phái, thì việc đánh giá hiệu suất, hiệu quả đầu tư trên đồng vốn bỏ ra là rất quan trọng. Bảo toàn được số vốn và lãi đó để tái đầu tư cũng quan trọng không kém.

Năm ngoái, em đã từng mua và nắm giữ HVN với giá 30, rồi bán đi với giá 70. Bây giờ, nếu em mua lại với giá 30 và tiếp tục nắm giữ, thì với anh, em vẫn là một nhà đầu tư chứng khoán đích thực, và cũng là nhà đầu cơ “vĩ đại”.

26/6/2018

Giữ tiền mặt, kiên nhẫn chờ đợi

Thị trường đỏ lửa, nhưng anh không thấy bị quan chút gì cả.

Đoán chứng khoán theo ngày, thay đổi tâm trạng theo từng phiên, mua bán liên tục cũng là một cách chơi. Không có đúng sai, chỉ là phù hợp với người này mà không phù hợp với người kia. Nhưng đó không phải cách mà anh khuyến khích em trong các câu chuyện cổ phiếu. Cơ hội đã và đang đến cho những nhà đầu tư kinh nghiệm trong giai đoạn này. Thị trường có vẻ sẽ đến thời điểm thiết lập vùng đáy ngắn hạn, kể từ khi chúng ta nói chuyện về vùng đỉnh cách đây vài tháng. Hãy giữ tiền mặt và chờ đợi cơ hội giải ngân vào những cổ phiếu trong danh sách theo dõi từ lâu.

Mặc dù vậy, vùng 900 hay 700 (như e ngại của nhiều người) đi nữa cũng không quá quan trọng. Vì, dù theo thuyết âm mưu có bàn tay hữu hình điều khiển được chỉ số, thì để VNI giảm 100 điểm, cần không đầy 10 mã vốn hóa lớn nhất có thể làm được. Cũng như để lên 1200 ngay, cũng chỉ luân phiên VN30 là đủ. Nhưng để làm gì lúc này? Không có quá nhiều ý nghĩa, nếu không nói đó không phải là lựa chọn chính sách khôn ngoan.

Còn nếu có những tình huống tiêu cực bất ngờ từ các sự kiện quốc tế, thì đó lại là một cơ hội cực tốt cho cả người đầu cơ lẫn đầu tư. Chỉ cần luôn có tiền mặt trong tài khoản.

Những câu chuyện thoái vốn và vốn hóa lớn đã và đang được viết tiếp. Những câu chuyện cổ phiếu này sẽ lần lượt vào giai đoạn hấp dẫn nhất trong khoảng 6 tháng đến 2 năm nữa. Thay vì ngồi đếm từng phiên, từng ngày và buồn vui thay đổi như thời tiết theo những màu sắc đỏ xanh vàng tím, anh và em chỉ cần kiên nhẫn lắng nghe một vài câu chuyện cổ phiếu hay...

9/7/2018

“Lý thuyết chỉ là màu xám”

Anh thường nói với em rằng đầu tư chứng khoán ở xứ mình thì “lý thuyết chỉ là màu xám”...

VNM là mã anh hay lấy ví dụ. Nhiều người sớm nhận ra nó tốt, nhưng để hưởng trọn những quả ngọt bao năm qua thì không nhiều. Phải là những người quá giỏi, hoặc quá may mắn, hoặc là chính những cổ đông sáng lập, thành viên hội đồng quản trị... - những người thực sự gắn bó, điều hành hoặc làm việc tại công ty... qua thời gian dài. Những cổ đông trung thành theo suốt con đường với VNM (nếu có) thì đương nhiên họ xứng đáng được hưởng thành quả. Nếu không kể phần cổ tức, VNM cũng chỉ thực sự bứt phá về giá khi được thoái vốn và nước ngoài mua trên sàn 2017. Đa số nhỏ lẻ lướt sóng thì có thể lãi một vài đợt sóng nào đó, nhưng khó mà giữ VNM trong tài khoản 10 năm.

VIC cũng chỉ bứt phá gấp 3 lần về giá trong năm 2017. Người mua và nắm giữ VIC từ 2012 và người mua và nắm giữ VIC từ đầu năm 2017, ai giỏi hơn ai?

Nếu em thực sự kiên nhẫn để nắm giữ cổ phiếu nào đó thấy tốt (đơn giản nhất là tìm trong VN30 chẳng hạn), thì kiểu gì rồi nó cũng tăng một đến vài lần sau 5-10 năm nữa mà không cần làm gì cả. Rồi đừng quan tâm đến chứng khoán, đừng tò mò đoán VNI xanh hay đỏ mỗi ngày...

Trong khi đó, đa số nhỏ lẻ trên thị trường không hành động như vậy. Họ mua bán sự kỳ vọng vào tương lai gần, và mua bán thường xuyên như một nghề nghiệp hay một thói quen, hưởng lãi hoặc chịu lỗ từ việc mua vào bán ra sau một khoảng thời gian. Chẳng có gì xấu hay sai lầm ở

đây nếu như họ có thể mua thấp bán cao, mua đáy bán đỉnh. Nếu may mắn, họ cũng có thể lãi gấp 2 chỉ trong 1 tháng.

Sự hấp dẫn của chứng khoán xứ mình, là có tính cờ bạc (nhiều khi đậm đặc với một số cổ phiếu) trong đó, mà chẳng cần gì đến lý thuyết kinh tế, tài chính hay sự chuyên nghiệp trong phân tích, đầu tư...

“Chiến đấu” với những người/đối thủ chuyên nghiệp, những người dùng FA, TA (dù nửa mùa) với nhau thì dễ, nhưng với đám đông hỗn loạn bày đàn, không kỷ luật, không cần lý thuyết “màu xám”, không FA, không TA, và tâm lý mong manh, dễ dao động, lại vô hình trong thế giới mạng thì cực khó. Vì nếu không tinh đòn, tất cả sẽ kéo nhau chìm ngìm trong vòng xoáy những cơn sóng xuống của sự khinh thường, hoang mang, sợ hãi, giải chấp, hoảng loạn... Người đầu tư chuyên nghiệp có khi bị lái bởi người “đánh bạc” chuyên nghiệp. Đa số những cổ phiếu có vẻ tốt, tăng bằng lần rồi sẽ lại giảm bằng lần... Hoặc chính trong danh sách VN30, không ít cổ phiếu tăng 100% thì cũng có thể rất nhanh giảm 30-50% sau thời gian ngắn. VCB, CTG, BID, SSI, PLX, MSN... tăng mạnh rồi rơi mạnh vài chục % trong khoảng thời gian 3 tháng vừa qua. Có liên quan gì đến giá trị cổ phiếu không, có thay đổi về phương pháp định giá công ty hay cổ phiếu không?

Nên gọi là đầu cơ hay đầu tư, nếu như chỉ trong thời gian ngắn mà giá cổ phiếu biến động mạnh như vậy. Có lẽ thực tế trả lời, việc phân biệt rõ ràng theo lý thuyết là không quá quan trọng. Hiệu suất và hiệu quả đầu tư mới là yếu tố cần ưu tiên, thể hiện qua khoản lợi nhuận mang lại. Dĩ nhiên, chúng ta không bàn đến và không cổ vũ những cách kiếm tiền “mờ ám” trên thị trường.

18/7/2018

Hồi phục và lạc quan

Tâm lý thị trường cũng như thời tiết, bỗng nhiên lạc quan trở lại, như chưa hề có những bi quan trước đó.

Chứng khoán là vậy. Điều cần thiết cho mỗi nhà đầu tư là luôn phản ứng linh hoạt với các diễn biến thị trường để không bị bất ngờ. Cơ hội luôn có, xuống quá thì lên. Nếu sóng đủ dài, thì những cổ phiếu chạy trước sẽ chạy chậm lại. Những cổ phiếu chạy chậm trước đó thì sẽ tăng tốc về sau để xác lập một mặt bằng giá mới. Một số người giữ được cổ phiếu ở vùng đáy thì sẽ lại vội vàng bán đi khi vừa chớm tăng lại - lỗi rất phổ biến. Những ai kiên nhẫn thì sẽ đều có phần vui, trừ khi họ quá tham, hoặc mua phải tấm vé lên “tàu bay giấy”.

Điều dễ thấy ở đây là thời gian qua, hầu hết các cổ phiếu đã vẽ ra một khung biên độ đáy và đỉnh tạm thời ổn định, để người chơi có thể yên tâm mua bán ngắn hạn.

Em đã có những kinh nghiệm rất tốt về quá trình thị trường lập đỉnh. Và bây giờ là diễn hình của một thị trường đang trong quá trình tạo đáy. Nhưng hãy nhìn hình ảnh dưới vùng đáy đại dương, vẫn có núi cao và cả vực sâu, em ạ.

Chưa thể chắc chắn về việc thị trường đã tạo đáy xong và đi lên bền vững đâu. Nhưng có thể lạc quan kỳ vọng một đợt phục hồi kha khá để xoa dịu phần nào những tổn thương của đa số trong suốt 3 tháng vừa qua.

Cũng đừng chủ quan để biến thành món tráng miệng cho bày cáo lúc này, mà vẫn phải giữ lượng tiền mặt hợp lý trong tài khoản.

(Biểu đồ 8: VNI ngày 18/7/2018 và quá trình tạo đáy trong tháng 7/2018)

Chờ xem cây nến của tháng 7 xanh hay đỏ, và niềm vui từ báo cáo tài chính quý 2 dịu lại đã, khi đó có tạm thời kết luận thị trường đã đi qua vùng đáy cũng chưa muộn. Đáy (tạm thời là ngắn hạn) sau một sóng điều chỉnh trung hạn, trong xu hướng tăng dài hạn của thị trường.

(Biểu đồ 9: Tháng 7/2018, VNI tạo mẫu hình nền đảo chiều tăng giá Dragonfly Doji)

Hãy đợi đến khi nào mức độ lạc quan tăng cao dần và ổn định tâm lý, thị trường chung cần có phiên xác nhận đáy để không còn nghi ngờ uptrend, dòng tiền ngoại sẽ thực sự quay trở lại với VN30 và những mã thoái vốn tiềm năng, các quỹ đồng thuận giải ngân để chờ đợi giai đoạn mà VN trở thành thị trường ưu tiên trong nhóm cận biên, rồi tiếp đó là đích ngắm cho thị trường mới nổi... Vẫn chưa phải lúc này⁵⁶.

⁵⁶ Sau phiên tăng mạnh ngày 18/7/2018, VNI có những phiên tăng, giảm đi kèm với biên độ dao động hẹp trong vùng thân cây nến ngày 18/7/2018, cho đến phiên ngày 30/7/2018 và 31/7/2018 thì bút phá và đóng cửa tháng 7/2018, VNI đạt 956.39 điểm, với khối lượng giao dịch tăng mạnh.

6/8/2018

Không cần vội vàng

Thị trường chung đã đi được một chặng đường dài nhưng chỉ số lại không cao.

Dễ thấy sự lan tỏa ra một số mã ngoài VN30, có những câu chuyện cổ phiếu mà chúng ta hay nói, đã, và đang viết tiếp những chương hấp dẫn dài kỳ.

Khi mà sự lạc quan có vẻ như đang trở lại rộng khắp, thì anh lại muốn nhắc với em là, dù có lập đáy rồi chẳng nữa, thị trường cũng sẽ còn đồng đánh “cò cua” chán.

Bởi vì cần có thời gian để những người lỗ nhiều và bán đúng đáy, lại sẽ vét những đồng tiền còn lại mua vào đúng đỉnh sóng hồi, và... rồi một số sẽ chán nản rời bỏ thị trường.

Những người trụ lại được, đỡ lỗ đỡ buồn; những người may mắn hơn bắt đúng “đáy” sóng này cảm thấy đủ thỏa mãn và tin tưởng vào bản thân hơn; những người rất cẩn thận thấy yên tâm giải ngân, và những người hay sợ hãi cũng sẽ bình tâm lại và tham lam dần... Những điều này góp phần làm tăng khối lượng giao dịch.

Cho đến khi thực sự có điểm cân bằng, bỗng nhiên sẽ thấy hội tụ toàn thông tin tốt, hoặc ít ra là ko còn tin nào xấu hơn nữa, thì hứa hẹn một đợt tăng dài. Chưa thấy điểm cân bằng tạm thời đó ở đâu cả, nên ta cứ túc tắc thôi, em ạ. Hiện giờ thì cổ phiếu riêng lẻ vẫn đáng quan tâm hơn chỉ số chung.

Anh biết em cũng như một số người đã tạm “thắng” một chặng vừa qua. Nhưng đừng say men mà “ngủ quên”, vì có vẻ chúng ta vẫn chưa nói

xong câu chuyện dài lập đáy. Mặc dù mai kia có thể sẽ thấy lấp ló mốc 1000⁵⁷.

Đừng để rơi vào tình trạng vội cho là thị trường đã lập đáy và giải ngân mạnh vào đúng đỉnh sóng hồi, rồi dẫn đến thua lỗ kép.

Là anh cẩn thận nên chỉ nhắc em lưu ý chung ở thời điểm này để cân đối tài khoản. Đừng tham lam để bị tâm lý “lạc quan tếu” lấn át. Luôn phải biết vị trí cửa thoát hiểm.

Còn những câu chuyện cổ phiếu riêng, dù thế nào, sẽ vẫn hấp dẫn thôi.

11/8/2018

Nhưng đi trước một bước khi cần

Bây giờ em đã nhiều kinh nghiệm, tham gia thị trường đủ lâu để ngẫm lại, và có thể thấy mình trong đó.

Mua cổ phiếu, nhất là những người mới vào thị trường, chỉ muốn sau đó là chuỗi ngày tăng giá không ngừng nghỉ. Tăng thì thích hơn giảm. Ai nói chứng khoán sẽ tăng thì cũng thấy thiện cảm hơn.

Ai cũng muốn cổ phiếu của mình nắm giữ có dòng tiền vào vô tận, người đến sau hào hứng và hào phóng móc tiền trả cao hơn rất nhiều cho người mua trước.

⁵⁷ Thực tế đến phiên ngày 31/8/2018, VNI có lúc vượt 1000 điểm, đạt ngưỡng 1003.06, nhưng đóng phiên đã lùi về mức 989.54 và bắt đầu sóng điều chỉnh ngắn, giảm về mức thấp nhất là 955.50 ngày 7/9/2018. Đến ngày 20/9/2018, VNI mới chính thức vượt 1000 điểm, đóng cửa ở ngưỡng 1004.74.

Thời kỳ bong bóng có thể sẽ đến trong vài năm tới. Nhưng ngay cả khi đó, với đa số, kiếm tiền cũng không dễ được thế.

Trên khắp các diễn đàn, nhiều người hay nói chơi chứng khoán hãy đi theo dòng tiền, nhất là dòng tiền thông minh. Nhưng nếu đa số đều “thông minh” như vậy, thì ai là người thanh toán bữa-trưa-không-miễn-phí.

Khi đã quen dần, em sẽ có sự nhạy cảm và công cụ để nhận ra dòng tiền từ khi mới âm thầm vào gom hàng chờ sẵn, chứ không phải sau khi nó đã chủ động lộ diện. Vì lúc này, nó đủ thông minh để đánh bại những người đang cố tỏ ra thông minh hơn thị trường.

Em hãy nhớ luôn phải đi trước một bước, cả trong các quyết định mua và bán, nhưng chỉ khi thấy cần thiết để đảm bảo nguyên tắc an toàn, với các dấu hiệu vùng đáy hay vùng đỉnh thể hiện rõ.

Nếu không giữ được thế chủ động như thế, thì có xuống tiền, cũng chỉ xác định lãi lời nếu có, đủ mua cho anh ly cafe.

Thường người ta thua không phải vì không có cơ hội mua được giá thấp. Mà thua vì mua chậm, với giá quá cao và không chịu bán khi giá còn đủ cao. Hoặc vội vàng bán ngay khi giá ở vùng thấp nhất và không dám mua lại lúc vẫn còn đủ thấp. Cần phân biệt trường hợp này là sự hấp tấp vội vàng, chứ không phải đi trước thị trường. Và chỉ sau vài năm qua đi, nhìn lại để tiếc nuối, người ta mới nói rằng tôi đã chờ mấy năm để thấy cổ phiếu của tôi tăng giá. Mà có khi, nhiều trong số họ, đã bán hết khi giá chớm tăng, từ lâu rồi...

21/8/2018

Đầu tư hiệu quả

Anh chỉ nói lại những điều chắc em cũng thấy.

Khi thị trường lên, ai có sẵn và có nhiều cổ phiếu hơn, người đó có cơ hội chiến thắng; Khi thị trường xuống, ai ít cổ phiếu và nhiều tiền hơn, người đó có cơ hội chiến thắng; Cùng một lượng tiền ban đầu như nhau, ai có nhiều cổ phiếu hơn, người đó có cơ hội chiến thắng lớn hơn; Cùng một lượng cổ phiếu như nhau, ai đổi sang tiền mặt được nhiều hơn, nhanh hơn thì người đó đầu tư có hiệu suất và hiệu quả cao hơn.

Người đầu tư hiệu quả hơn không nhất thiết phải là người giỏi nhất, thông minh nhất, biết nhiều nhất, hay khoác lác nhất... Mà đơn giản, là biết nắm bắt và hiện thực hóa một cách tốt nhất các cơ hội trên thị trường. Ngắn hạn hay dài hạn, đầu cơ hay đầu tư nhiều khi là rất tương đối, có những cổ phiếu chỉ cần một, hai tuần để đạt được số % tăng giá mà với cổ phiếu khác thì vài năm cũng không đạt tới. Biết ai đã khôn hơn ai.

Mà cơ hội, dễ thấy nhất chính là những đợt sóng tăng mạnh mẽ của một cổ phiếu sau quá trình tích lũy tích cực - Những chương hay nhất của mỗi câu chuyện cổ phiếu. Không nắm được những cơ hội như thế, không thể nói thành công. Dù em đã đợi một tuần, một tháng, một quý, một năm hay lâu hơn nữa.

Mua đúng vùng đáy nhiều lần hơn, bán đúng vùng đỉnh nhiều lần hơn, nghĩa là em đã theo được nhiều đợt sóng hơn. Và hiệu quả hơn.

Muốn thế, cần một sự linh hoạt, tỉnh táo, nhạy bén, và cả chút may mắn. Cần biết buông bỏ bớt những thứ lý thuyết sách vở gây nhiễu. Phải kiểm nghiệm qua thực tế.

Đừng ôm đồm một danh mục quá nhiều cổ phiếu, mà không có mũi nhọn tại mỗi thời điểm. Nhưng đừng đánh canh bạc cuộc đời, chỉ với một quân bài.

Và với chứng khoán, không phải lúc nào chung thủy (một cách ngoan cố và bảo thủ với cổ phiếu mình đã chọn) cũng tốt, đừng nhầm lẫn cổ phiếu với tình đời.

Nhiều tin tức báo chí chỉ là một thứ dữ liệu thô hổ lốn chưa được xử lý, hoặc còn đậm tính chủ quan, hay là dạng truyền thông “dắt mũi”, “bơm thổi” cho một hoặc một nhóm cổ phiếu nào đó... Vấn đề còn lại là việc em cần lựa chọn, thu thập, phân tích, đánh giá dữ liệu đầu vào ra sao, để từ đó có thông tin chất lượng, phục vụ hiệu quả trong đầu tư ở vào mỗi thời điểm nhất định.

Không phải cho những mục tiêu xa vời, đầy cảm tính, ảo mộng và bảo thủ. Thực tế, khách quan, vừa tổng thể, vừa cụ thể, thuyết phục và hiệu quả... mới là điều em cần hướng đến.

Nhưng quyết định mua, hay bán, thì lại luôn có yếu tố chủ quan.

Mua giá thật thấp, bán giá thật cao.

Mua giá thấp, bán giá cao.

Mua giá nào bán giá đó.

Mua giá cao bán giá thấp.

Mua và không bán.

Không mua, không bán.

Chỉ loanh quanh thế thôi, tùy em chọn.

28/8/2018

Lý thuyết, thực tiễn, và kinh nghiệm

Khi anh hùng hực khí thể bước chân vào thị trường, anh rất tự tin với mớ kiến thức sách vở mình đã có. Và không hề nghĩ được rằng, số tiền anh từng trả học phí chứng khoán đủ để xây thư viện sách.

Lại một câu hỏi rất cũ, vài tháng qua VCB có gì xấu đi không, mà sao giá tăng giảm thất thường, có người tán gia bại sản và cũng có người hí hả vui cười với nó.

Anh từng phân tích cả đồng cổ phiếu, để chọn ra những mã mà đến giờ, nhìn lại còn thấy ngượng, không lẽ xé luôn bằng đại học.

Và từng đu theo trò chơi “mạo hiểm” với ROS từ lúc đôi mươi cho đến lúc đôi trăm, chẳng dựa gì vào kiến thức kinh tế vi mô hay vĩ mô gì cả.

Nếu chỉ cần giỏi kinh tế, giỏi kế toán, biết đọc báo cáo tài chính... thì sinh viên Mỹ, Úc, Nhật... họ sang “thôn tính” cả thị trường chứng khoán nước ta lâu rồi, chứ đâu cần đến các chuyên gia hàng đầu từ phương Tây, vẫn đau đầu vì thua lỗ.

Trăm hay không bằng tay quen. Cũng có lý đấy em. Cứ lý thuyết suông, chỉ là chém gió. Dù cho ai đó có thể thua lỗ lúc đầu, thì rồi kinh nghiệm tích lũy được qua thời gian thực hành nghiêm túc sẽ giúp họ lấy lại tiền thôi, chỉ là sớm hay muộn. Trừ khi họ từ bỏ thị trường quá sớm, hoặc đã dốc hết sức lực vào một trận đánh để đời đến mức không gượng dậy nổi, như trào lưu tất tay mua máy bay giấy trên f319.

Thị trường chứng khoán không phải là chỗ cho chỉ giới tinh hoa ngồi chơi bài với nhau chỉ bằng kiến thức kinh tế, tài chính. Nó là thị

trường vô hình với đủ loại người, loại tiền, loại âm mưu, loại thông minh và loại không thông minh.

Để chiến thắng những người có suy nghĩ luôn giống nhau không khó (giả sử thị trường chỉ có những người biết TA chơi với nhau thì thế nào, chắc giá chỉ luôn giao động trong một cái hộp chặn trên chặn dưới). Để chiến thắng đối phương có suy nghĩ luôn trái ngược mình cũng không khó.

Nhưng để thắng (hay thành công) trong một đám đông hỗn độn vô hình, lúc nào cũng có những cá nhân đơn lẻ nghĩ mình đúng trong một thời điểm hoặc luôn đúng, những người hay nghi ngờ nhau, suy bụng ta ra bụng người, vô hình nhưng lệnh mua bán hữu hình, muốn đồng hành cùng doanh nghiệp nhưng hay bán cổ phiếu đi chỉ sau 3 ngày, muốn hợp tác để thành công nhưng hay sợ chậm chân hơn người khác... thì ko dễ chút nào. Đám đông đó chẳng bao giờ hết được sự bày đàn, ko phải luôn có được sự tỉnh thức, cũng không có trí tuệ cấp số cộng của những cá nhân thông minh, vừa rất tham lam lại vừa luôn sợ hãi...

Lý thuyết chung đủ dùng, tích lũy nhiều kinh nghiệm, biết rút kinh nghiệm nhiều và liên tục để không lặp lại những sai lầm thì cũng tốt lắm rồi.

Khi khó định hướng, em hãy tự tin nhảy ra ngoài để quan sát đám đông, hơn là lên đồng với họ.

Bình tĩnh hơn để nhận ra xu hướng chung của thị trường, của dòng tiền thông minh muốn dẫn dắt đám đông (bầy đàn nên thường chạy theo). Cho dù có những cổ phiếu có thể đi con đường riêng trong một giai đoạn nhất định, thì đa phần còn lại sẽ không cưỡng được xu thế chung, giống

như VCB (và nhiều cổ phiếu khác) tăng giảm một cách “vô lý” trong vài tháng qua vậy.

Nhận ra xu hướng chung của thị trường - trên thực tế, và rất quan trọng, là học cách nhận biết dấu hiệu đảo chiều xu hướng. Việc còn lại sau đó là em chỉ cần tìm cổ phiếu tốt và đợi mua vào ở mức giá thấp nhất có thể. Đừng nguyên tắc cứng nhắc mà hãy linh hoạt điều chỉnh kế hoạch đầu tư theo các diễn biến chung của thị trường trong từng giai đoạn. Không cần phải là chuyên gia hay thiên da gì cả...

Những người lý thuyết suông và thất bại trong chứng khoán thường hay giải thích họ (và thị trường) cần thời gian (dài hạn) để đám đông nhận ra và chứng minh họ (lựa chọn) đúng. Nhưng cái họ phung phí cũng chính là thời gian và cơ hội. Đầu cơ hay đầu tư, giá trị hay không giá trị, thì thời gian cũng sẽ trả lời. Mà những cái ở thì tương lai trong chứng khoán, sao nhiều lúc thấy ỡm ờ.

Giỏi hay không giỏi, trước thời gian, chúng ta đều ngang bằng cơ hội.

3/9/2018

Cổ phiếu có thời

Trong thời gian qua, đã có những câu chuyện cổ phiếu khác nhau mà anh và em cùng theo dõi đủ dài, để thấy chúng ta đã đúng khi bán ra ở đỉnh cao, nhưng cũng có lúc đã "bảo thủ" đi theo vài con sóng giảm cho đến khi giá về tận đáy rồi quay đầu lại.

Nếu giá một cổ phiếu cứ lên đỉnh đều như trăng rằm tháng tỏ một lần thì tuyệt vời.

Mỗi cổ phiếu có thời của nó.

Khi cổ phiếu gặp thiên thời, địa lợi, thì nhân hòa sẽ lũ lượt kéo đến, dòng tiền đổ về và đẩy giá lên cao. Có những cổ phiếu đến thời, chỉ trong 1, 2 tuần, giá của nó đã có thể tăng 30-50% trở lên, cũng có những cổ phiếu tăng giá trường kỳ vài tháng, cao gấp vài lần. Nhất là khi chu kỳ tăng của một cổ phiếu lại phù hợp với xu hướng vận động đi lên của thị trường, tưởng như vô lý.

Giai đoạn trăm hoa đua nở trong chứng khoán thì kiếm tiền thật dễ, giỏi hơn hay kém hơn chỉ là ai chém gió mạnh hơn, hoặc thực tế ai may mắn vào đúng thời điểm và kiên trì nắm giữ lâu hơn, ít nhảy nhót lướt sóng hơn, mà thôi.

Thế nhưng, cũng chính vì tâm lý đám đông và cả lòng tham chi phối, mà khi một cổ phiếu tăng giá vài phiên, giá thậm chí tăng vài chục % rồi thì một số người mới chú ý đến và mua vào như thể tranh cướp. Rồi cho dù sau đó họ nhận thấy giá không tăng được nữa thì cũng nản nã không bán đi, nhiều người còn cố mua thêm chỉ vì thấy những thông tin tốt được tung ra liên tục, và không ai muốn tin một cổ phiếu tốt như vậy sẽ lại giảm

giá. Nếu như có cú giảm thêm khoảng 5-7% thôi thì dòng tiền bắt đáy lại vội ào vào. Rồi số người kẹp ở vùng đỉnh, với cổ phiếu được số đông đánh giá rất tốt, tăng dần lên. Em sẽ thấy người ta nói nhiều về chuyện bán cổ phiếu khi qua đỉnh, nhưng thực tế, không ít người sẽ lại mua vào. Sau đó, giá cổ phiếu giảm dần đi khi dòng tiền mới giảm dần, số người đến sớm đã rút ra, chỉ còn lại những người chậm chân và những người quay lại mua vì nghĩ giá còn lên nữa...

Rất nhiều cổ phiếu, khi giá ở vùng đỉnh, luôn tạo cho người mua sự kỳ vọng còn tăng cao nữa, với mọi thứ hứa hẹn tương lai hồng phía trước, đánh đúng vào lòng tham. Lượng hàng lớn sẽ thoát ra, trao tay rất nhiều lúc này. Cuộc chơi sẽ kết thúc khi mà lượng hàng lớn muốn bán đã được bán. Cổ phiếu hết thời.

Nhiều nhà đầu tư sẽ dần nhận ra họ đã vào đúng cái thời bên kia đỉnh dốc (đi xuống) của giá cổ phiếu. Chu kỳ giảm giá, chán nản, rồi tích lũy của một cổ phiếu có thể sẽ lại kéo dài, thậm chí rất dài. Có những cổ phiếu không bao giờ tăng trở lại giá đỉnh nữa.

Cũng có nhiều mã, do tiềm lực doanh nghiệp vẫn rất tốt, thì sau khi rũ bỏ, tích lũy và có những thông tin đủ tốt về tình hình kinh doanh, thì sau vài tháng hay một năm..., nó lại hút dòng tiền quay trở lại, và hứa hẹn lại đến thời mới.

Giống như sự thay đổi giữa quẻ bĩ và quẻ thái, sự luân phiên quẻ thủy hỏa ký tế và hỏa thủy vị tế trong Kinh Dịch vậy.

Anh lại nhắc với em câu rất cũ, hãy biết kiên nhẫn chờ thời. Tin tưởng với kế hoạch của mình và luôn tỉnh táo để nhìn thấy bức tranh tổng thể của thị trường, đặt mỗi câu chuyện riêng trong câu chuyện chung đó, không có gì vội vàng.

Đến sớm quá hoặc đến muộn quá trong chứng khoán đều không phải là những lựa chọn khôn ngoan, nhưng đến sớm thì vẫn dễ chịu hơn là đến muộn.

Thêm nữa, khi em đã chọn được những cổ phiếu cho riêng mình và kiên định chờ đợi đến thời của nó, thì trong thời gian rảnh rỗi, hãy đầu tư vào chính bản thân mình, làm giàu tri thức, kinh nghiệm của mình, tự “nâng” mình lên, chứ đừng bị phụ thuộc hay ảnh hưởng bởi nhận định mập mờ và ỡm ờ của người khác.

5/9/2018

Những kịch bản TA

Vậy là cái mốc 1000 như chúng ta đã nhắc trong những lần trước thì đã thấy, và VNI lại một lần nữa rơi rơi chưa hẹn ngày quay lại. Cộng với những “tin xấu” hội tụ, giờ lại là thời điểm thử thách tính kiên nhẫn của các nhà đầu tư kẹp hàng vùng đỉnh ngắn hạn, nhưng cũng là cơ hội của những người thận trọng thoát ra trước kỳ nghỉ lễ và đang cầm nhiều hơn tiền mặt.

Những câu chuyện cổ phiếu của chúng ta, vì thế lại hấp dẫn hơn, bởi đồ thị giá đang vẽ ra những đường cong nóng bỏng. Diễn biến này cũng là lý do mà anh vẫn nói với em, quản trị rủi ro phải được đặt lên hàng đầu. Hãy luôn cẩn thận tìm trước cửa thoát hiểm. Em sẽ lại thấy sự lạc quan và bi quan của đám đông đan xen, thay đổi chóng mặt. Nhưng không vô lý vì dù muốn hay không, thị trường luôn chịu tác động của vô số yếu tố, mà nếu chỉ dùng TA sẽ không bao giờ có thể bao quát và nhìn thấy trước hết được mọi vấn đề.

Chứng khoán là vậy. Những chiên da TA chỉ cần nhìn vào những gì đã xảy ra, sẽ luôn khoác lác đúng về tất cả. Nhưng hiện tại và tương lai thì lại rất mập mờ. Vì một lẽ đơn giản, họ cố tình quên một tính chất quan trọng của TA, là dự báo, thì luôn có ít nhất 2 kịch bản. Thay vì đưa ra tôi thiếu 2 kịch bản với các phương án đối phó hiệu quả, các chiên da, đặc biệt là trên f319, chỉ muốn thị trường đi theo ý nghĩ, nhận định chủ quan của họ. Họ muốn lái cả thế giới.

Cũng còn bởi một phần vì nhiều người đọc, và cả đội ngũ chuyên gia chứng khoán lại hay nghĩ mặc định theo lối mòn, rằng những chiên da TA mà nói nước đôi là trình độ kém. Không hẳn vậy. Chỗ này cần phân

biệt rõ, nếu nói nước đôi mặt mờ, ỡm ờ ra sao cũng được, gió chiều nào theo chiều đó... để dễ nói “vuốt đuôi” sau đó, thì không phải TA chuẩn mực.

Nhưng đưa ra từng kịch bản, có thứ tự ưu tiên, phân tích vì sao, như thế nào một cách thuyết phục, có bằng chứng cụ thể, với các khuyến nghị rõ ràng để ứng phó, lại là điều nên làm. Đó cũng chính là những thông tin chất lượng mà các nhà đầu tư nước ta còn đang thiếu. Các công ty chứng khoán và các bạn môi giới thân mến, hãy gửi những báo cáo phân tích và khuyến nghị có chất lượng cao để cạnh tranh lành mạnh và thu hút khách hàng hơn.

10/9/2018

Tin tức thời sự: tiếp cận tích cực

Chúng ta đang ở vào thời điểm mà các tin tức vĩ mô, quốc tế có ảnh hưởng mạnh đến toàn thị trường, và do đó, có thể tác động đến sức bền của một cổ phiếu riêng lẻ.

Khi mà tin tức tích cực và tiêu cực đan xen, gây nhiễu thì dù chỉ là cảm tính hay chủ quan, em hãy gạch đầu dòng một số tin chính và chấm điểm theo thứ tự quan trọng, có tác động đến thị trường trong ngắn hạn. Thông tin được chờ đợi về chiến tranh thương mại, dù không còn là bất ngờ, có thể gây ra biến động tức thời giảm điểm nếu được công bố là tiêu cực. Nhưng như thường lệ, thì đó lại là cơ hội mua vào xuất hiện. Hãy luôn có tiền mặt trong tài khoản, đơn giản vậy thôi.

Nhìn xa hơn thì chiến tranh thương mại có thể gây ra một số hệ lụy lâu dài, đó là thách thức cho nền kinh tế nước ta nói chung và một số nhóm

ngành riêng, nhưng với thời gian dài thì thị trường lại có thể tự thích ứng và cân bằng. Rồi những thách thức đó, rất nhanh, sẽ lại bị đám đông tạm quên đi, vì trong ngắn hạn, mọi thứ trên thực tế chưa thấy tệ và thậm chí lại được xem là tốt đối với một số ngành (cổ phiếu) khác. Trong khi đám đông (và cả giới báo chí), thì luôn đi tìm những tin mới hấp dẫn hơn, hoặc ly kỳ hơn... để làm điểm tựa, hoặc đơn giản, để giải thích cho hành vi mua bán ngắn hạn của họ.

So sánh giữa một số thông tin chính tác động đến thị trường giai đoạn này, thì điểm quan trọng là, tin tức, kỳ vọng nâng hạng thị trường mới nổi đang là động lực lớn để giữ và hút dòng tiền, cũ và mới. Nó hứa hẹn sẽ còn nâng đỡ chỉ số dài dài, và thực sự trở nên áp đảo, nếu tin tức tháng 9 có liên quan là tích cực.

Bằng không, khi mà những lo ngại về sự xấu đi của nền kinh tế toàn cầu, về chiến tranh thương mại ngầm dần, thì chỉ số sẽ ở dưới mức 1000 mà chúng ta hay nói đến, và còn lâu mới quay trở lại⁵⁸.

Như thế, việc của anh và em bây giờ, là lắng nghe một số câu chuyện cổ phiếu đang rất hay theo cách riêng của nó. Thành thoi và chờ đợi thành quả của sự kiên nhẫn.

Cùng với đó, em hãy giữ chút tiền mặt, có phương án phòng ngừa nếu giảm sâu thì lại mua, lại thành thoi vì rồi sẽ đến lúc bán ra chốt lãi khi thị trường hồi phục trở lại.

⁵⁸ Thị trường đã có lúc làm cho nhà đầu tư lạc quan hơn, nhưng sau đó thì lại xuất hiện sự lo lắng trên phạm vi toàn cầu, mà những phiên giữa tháng 10 phản ánh rất rõ. Thị trường chứng khoán Việt Nam cũng có phiên sụt giảm mạnh vào ngày 11/10/2018, VNI mở cửa ở mức 972.21 và đóng cửa mức 945.89 điểm.

17/9/2018

Triển vọng nâng hạng thị trường

BMI lại tím. Mỗi cổ phiếu có một câu chuyện riêng. BMI thì cứ đong đánh tăng nhiều, giảm nhiều, rồi lại tím. Và là ví dụ về những cổ phiếu mà có nhiều lúc dường như không liên quan đến chỉ số chung.

Những cổ phiếu mà em kiên định nắm giữ lâu lâu, đều vẫn duy trì được kết quả tốt trong thời gian này. Mặc dù đã có những phiên biến động trần và sàn trong những con sóng nhỏ, rồi cổ phiếu cũng lại lên mặt bằng giá mới. Tất nhiên, điều quan trọng là ban đầu, em đã chọn được những cổ phiếu không tệ.

Còn thị trường chung đang tỏ ra thận trọng trong tuần cơ cấu danh mục ETF. Có điều, cách mua bán của ETF cũng đã khác trước nhiều, và khó gây ra những xáo trộn tâm lý đáng kể. Cũng là dịp để quan sát tác động của VN30 và ETF đến thị trường chung.

Đây cũng là thời gian mà những thông tin về chiến tranh thương mại bắt đầu được hiện thực hóa. Tuy nhiên, cái cách chủ động làm nguôi bớt, giảm nhẹ gánh nặng và tác động của tin tức đối với thị trường tài chính đã giúp cho nhà đầu tư quen dần, và cũng đã phần nào phản ánh trước vào giá cổ phiếu. Tin xấu nhưng thực sự tạm thời không quá xấu, khi so sánh giữa thuế suất dự kiến chỉ là 10% so với 25% ban đầu. Nó có thể tức thời “xấu”, rồi lại từ đỡ xấu mà thành có vẻ tốt - sự “vô lý” trong chứng khoán.

Nhìn từ đây, có thể thấy cơ hội sẽ xuất hiện nếu số đông nhà đầu tư trên thị trường Việt Nam muốn té nước theo mưa, hay kiểu tâm lý nhanh chân chạy trước (không phải cổ phiếu nào cũng cần chạy, và không còn là lúc mà tất cả cổ phiếu đều bị vớt bỏ đáy sàn, ít nhất là thời điểm này). Như

lần trước anh nói với em, vẫn cần giữ một tỷ lệ tiền mặt hợp lý. Kiên nhẫn chờ khi thị trường hoảng loạn, để mua, không phải để bán.

Nhưng anh thì vẫn nghiêng về triển vọng lạc quan của dòng vốn ngoại sớm quay lại thị trường Việt Nam. Cho nên anh dành ưu tiên cho mục tiêu nâng hạng thị trường, và giờ vẫn là thời gian đi tìm những cổ phiếu thích hợp nhất. Đó có thể là những cổ phiếu có vốn hóa đủ lớn, thanh khoản đủ cao; những cổ phiếu có tiềm năng tăng trưởng mạnh mẽ sau tái cấu trúc, sau cổ phần hóa, sau thoái vốn nhà nước... và những ngành nghề hứa hẹn giúp cho Việt Nam đỡ thua thiệt - hệ quả từ cuộc chiến tranh thương mại giữa hai quốc gia mà nước ta đều muốn làm bạn tốt.

18/9/2018

Mua vùng đáy, từ câu chuyện ngành dệt may

May mặc nổi sóng trong một phiên thị trường chung tưởng như đỏ lửa⁵⁹. Và câu chuyện riêng của ngành dệt may cũng là một câu chuyện hay, hấp dẫn mà chúng ta kể cho nhau nghe, đã từ lâu. Không cần lướt sóng ngắn, chỉ cần mua, nắm giữ, và chờ đợi quả ngọt.

Còn nhiều câu chuyện khác nữa, mà một nhà đầu tư cá nhân nên tự tìm, chọn đọc. Cứ túc tắc mỗi tuần một chuyện, chứng khoán cũng nhàn nhã và thanh tao làm sao.

Hôm qua em nói với anh về chuyện em tìm mua cổ phiếu vùng đáy và chờ đợi. Đó là phương pháp mà chỉ khi đi qua nhiều lần lập đáy rồi, người ta mới lờ mờ nhận ra rằng, thực ra thì nó khá an toàn và cho lãi cao⁶⁰, nếu như những người chơi TA biết kết hợp với FA và những nền tảng kiến thức, kinh nghiệm, giúp cho họ nhận biết được xu hướng của thị trường, trước khi mà những chỉ báo TA kịp nhận ra. Không dễ để làm được điều đó.

Nó cũng có những điểm chung với việc đầu tư giá trị, tìm chọn cổ phiếu có giá thấp hơn giá trị vậy. Phân biệt, so sánh giữa giá trị với giá cả không dễ, nhưng người đầu tư chứng khoán có thể cảm được cái mức giá tương đối hợp, khi giá cổ phiếu giảm theo xu hướng chung của thị trường, hoặc vì một lý do riêng nào đó, đến một mức chấp nhận được - mức mà

⁵⁹ Bài viết này đăng trên f319 khi điểm số VNI đang giảm. Tuy nhiên, kết phiên thì VNI và VN30 đảo chiều tăng điểm và có chuỗi những phiên màu xanh sau đó.

⁶⁰ Luôn có những lời khuyên không nên bắt đáy, rằng rất khó để mua đúng đáy, hãy đợi khi giá đi qua đáy, đợi thị trường lập đáy và chuyển sang giai đoạn tăng trở lại mới mua. Vậy ai sẽ mua vùng đáy?

trước đó khi mọi thứ đều lạc quan, có năm mơ cũng không mua được. Chỉ cần như vậy thôi, rồi kê cao gối ngủ.

Nói thì dễ, thực hành mới khó. Vì trên một xu hướng tăng hay giảm luôn có những phiên đi ngược chiều, có thể là những cái bẫy giả nhiều người sẽ mắc phải, trước khi sập bẫy thật.

Để hạn chế rủi ro, hãy mở đồ thị giá của cổ phiếu đó, hay cả đồ thị VNI ra và đếm xem từng cây nến ngày xanh đỏ đan xen nhau, để hiểu rõ hơn về lịch sử giá, để thêm kinh nghiệm nhận biết về thói quen, trí nhớ, quán tính thị trường (hay mỗi cổ phiếu riêng lẻ) có thể lặp lại.

Không thể luôn đúng hết được các con sóng nhỏ, nhưng cần kiên định để theo đủ từng con sóng lớn. Đó là việc cần làm tiếp theo, khi đã mua được hàng từ đáy. Đừng để tâm lý lướt sóng ngắn hạn ảnh hưởng, lấn át đến tâm lý đầu tư dài hạn, nhất là trong những thời điểm mà chơi T+ có vẻ chiếm ưu thế khi thị trường lưỡng lự chờ khẳng định xu hướng.

20/9/18

Tầm nhìn dài hạn

Đạo quanh một số diễn đàn, thấy có cả lạc quan và sự thận trọng trước ngưỡng cản tâm lý 1000. Cũng phải thôi, tâm lý của người chốt lời, người đang còn hàng, và người mới mua hàng là khác nhau, tích cực và tiêu cực đan xen.

Câu chuyện dật may vẫn đang và sẽ tiếp diễn với phần hấp dẫn còn ở phía trước. Dù cho có sóng lớn, hay sau đó là những rung lắc điều chỉnh thông thường, thì cũng đều xuất hiện cơ hội cho nhà đầu tư dài hạn. Động lực tăng giá trung và dài hạn vẫn còn nguyên.

Cuối tuần này và tuần sau có thể có những lo ngại đến từ việc ETF cơ cấu danh mục, FED, hay số tin tức về chiến tranh thương mại sẽ tiếp tục tác động đến thị trường, gây ra sự ngập ngừng, và cả đôi đầu của dòng tiền vào và ra. Thị trường chung có lẽ cần những bước tích lũy vững chắc hơn, để không tạo ra những khoảng trống dễ sụt lún, khi mà áp lực chốt lời, cũng như bảo toàn vốn và vị thế, ngày càng gia tăng.

Em đã chọn được những cổ phiếu tốt cho dài hạn, và đã có ngay thành quả ngắn hạn giai đoạn này. Hãy biết cách bảo vệ nó bằng việc chốt lời từng phần, rút một phần vốn về để dự phòng. Giữ sự cân bằng tài khoản trong thời điểm nhạy cảm là cần thiết, cần quyết đoán.

Phần cổ phiếu còn lại, em hãy cứ để đó và chỉ hành động khi thị trường biến động mạnh.

Làm sao để biết thị trường sẽ biến động mạnh? Không ai biết trước được hiệu ứng tâm lý đám đông trước mỗi một sự biến. Hợp lý hơn là hãy nhận biết những dấu hiệu, và suy đoán dựa trên kinh nghiệm, chuẩn bị

trước các phương án dự phòng, cả tình huống tích cực và tiêu cực. Em hãy tập cho mình khả năng phản ứng chuyên nghiệp, nhanh chóng trước các diễn biến ngắn hạn khó lường của thị trường. Điều này là có thể làm được.

Nhìn xa hơn một chút, thì tháng 10 với những kỳ vọng kết quả kinh doanh quý 3 khả quan, với dòng vốn ngoại quay trở lại, sẽ hứa hẹn nâng đỡ thị trường chứng khoán.

Cho đến lúc này, khi chưa thấy có thông tin gì bất lợi, bất ngờ⁶¹... thì anh vẫn nghiêng về khả năng tăng trưởng đến cuối năm nay và sang 2019, chúng ta sẽ không thấy lại mốc 1000 hay được nhắc đến⁶².

⁶¹ Khi thấy có những thông tin bất lợi cho thị trường chứng khoán, dù tin tức quốc tế hay trong nước, thì bạn cũng đều phải xem xét cẩn trọng và đánh giá lại tình hình để điều chỉnh kế hoạch, phương án đầu tư cho thích hợp, vì lúc đó, tin tức sẽ “lái” thị trường, TA chỉ ghi nhận, phản ánh mà không thể “nhìn thấy” trước được.

⁶² Ngày 20/9/2018 VNI đóng cửa vượt ngưỡng 1000, nhưng cho đến ngày 8/10/2018 thì VNI đóng cửa giảm, ở ngưỡng 996.12.

24/9/2018

Chọn cổ phiếu đón thời nâng hạng

Thời 4.0, mạng xã hội, diễn đàn, room, nhóm chứng khoán... đủ thứ ứng dụng tiện ích mời gọi nhà đầu tư tham gia, như là một kênh thông tin tham khảo, tư vấn trực tiếp về TA, FA, tin nội bộ... cùng hợp tác đầu tư chia sẻ lợi ích.

Sẽ là tích cực với những hội nhóm có tổ chức tốt, nghiên cứu sâu, nhiều kinh nghiệm, chuyên nghiệp... mà ta không bàn đến ở đây. Chỉ lưu ý những mặt hạn chế mà những người chưa có kinh nghiệm nên biết.

Với những cổ phiếu vốn hoá lớn, thanh khoản cao, minh bạch... thì sử dụng TA là hữu ích.

Nhưng với cổ phiếu mệnh giá nhỏ, vốn hoá thấp, cổ phiếu trôi nổi ít, có lịch sử phát hành thêm không mấy thuyết phục, có “đội lái”... thì vài chục đến vài trăm người tham gia đặt lệnh mua bán theo nhóm là đã có thể tác động đến giá cổ phiếu, nhất là khi người ta “rủ nhau” mua vì nghe tin đồn đánh lên, vì thấy TA đẹp, trong khi thực chất là không thỏa mãn được các điều kiện khách quan để áp dụng TA vào dự báo dao động giá.

Những khuyến nghị mua bán theo nhau kiểu đa cấp có thể tức thời tạo ra chuỗi hiệu ứng đẩy giá. Một vài “con chim đến sớm” có thể được ăn mồi, kích thích lòng tham của những người không muốn mình đến muộn. Nhưng rồi có thể nhiều trong số đó sẽ kẹt hàng ở đỉnh bất cứ lúc nào, nếu dòng tiền gom hàng trước đó rút ra, thường hay vào những thời điểm giao dịch đột biến và tương như giá sẽ bứt phá không gì cản nổi. Hay những lúc đánh vượt đỉnh cũ rồi mới phân phối giá sàn (hoặc gần sàn - sau khi đẩy giá cổ phiếu tăng trần thì lực bán tăng mạnh, giá cổ phiếu giảm về tham chiếu, đồ rồi nằm sàn (dù có sàn 1, 2 phiên thì giá vẫn còn cao so

với trước đó), bắt đầu xuất hiện lực mua giá sàn liên tục, tạo cảm giác có lượng tiền lớn bắt đáy. Nhưng lực bán đối ứng sau đó cũng rất mạnh. Lượng mua bắt đáy giá sàn đưa vào nhiều thì có thể đẩy giá tăng lên một chút, nhưng sau đó lại nhanh chóng nằm sàn do cung giá sàn quá lớn), hoặc khi giá đã giảm đáng kể sau đỉnh... Những cái bẫy tăng giá được giăng sẵn chờ sập xuống vào thời điểm chủ quan và tham lam nhất.

Ngược lại, nếu không tạo được hiệu ứng, tiền mới không vào, lực cầu mới không có sau đó thì ai sẽ “đổ vỡ”, hay chính những người “cùng hội cùng thuyền” sẽ tự mua bán, hoặc cùng chìm xuống khi rơi vào vòng xoáy rút giá, trung bình giá, cắt lỗ. Chỉ cần một số “khôn lỏi” chạy trước là sẽ phá vỡ đội hình.

Vì thế, hãy chọn lọc cổ phiếu trước khi quyết định mua. Những cổ phiếu đã không đủ điều kiện TA, đừng nên mang TA ra để phân tích và đặt cược niềm tin. Nghe theo TA kiểu rí tai, nghĩa là đang đánh theo TA một cách thụ động, nắm nhiều phần thua. Vì những người nắm lượng lớn tiền và cổ phiếu riêng lẻ nào đó mới là người có thể tác động, điều khiển cuộc chơi.

Cho dù đúng vài sóng, chọn được cổ phiếu tốt, nhưng cứ mua đi bán lại liên tục, vào ra T+ liên tục theo những mã chia sẻ trong nhóm thì cũng khó mà làm giàu nhanh được, và trượt sóng lớn thì còn “đau” hơn mỗi lần nhìn lại thấy cổ phiếu bán đi đã lại vượt lên mặt bằng giá mới.

Với những cổ phiếu lỗ cỡ nửa vời, TA cũng có tác động khi mà nhiều người chơi theo nguyên tắc TA có thể mua vào hoặc bán ra khi đến các ngưỡng hỗ trợ hoặc kháng cự. Nhưng đã biết thế, đừng đặt cửa tất cả vào nó bởi độ tin cậy không quá cao. Mua theo nhóm lúc này vẫn luôn tiềm ẩn rủi ro làm người mua cuối trong một chuỗi.

Những lời mời gọi hấp dẫn về một hệ thống TA khác biệt, độc đáo, duy nhất có... chỉ là những lời quảng cáo sáo rỗng. Chỉ báo TA chỉ có hiệu quả cao khi nó được đa số cá nhân tổ chức tham gia sử dụng. Vì thế mà MACD, RSI hay MFI, Stochastics... luôn là những chỉ báo có độ tin cậy cao, đơn giản và hiệu quả. Vấn đề nằm ở người sử dụng TA.

Quay lại với thị trường chung, sau phiên cơ cấu danh mục ETF tuần trước, đã có những tín hiệu tâm lý lạc quan rộng khắp, dù cho nhiều thông tin tiêu cực vẫn treo lơ lửng, nhưng thị trường như muốn vào giai đoạn miễn nhiễm với tin xấu (đã cũ). Em sẽ thấy có những giai đoạn, tin xấu ra mà giá vẫn tăng, báo hiệu kết thúc vùng đáy. Mặc dù nhìn lại lúc này, điểm đáy đã ở khá xa, và nhiều cổ phiếu đã có mức tăng trên 10%. Vẫn cần giữ vị thế và tiếp tục theo dõi sát diễn biến thị trường, không cần vội vàng mua bán trong giai đoạn này⁶³.

Nhiều người có thể đã hi vọng thị trường trở lại giai đoạn mua gì cũng thắng. Nhưng chúng ta đều biết, không phải câu chuyện cổ phiếu nào cũng hay.

Nhìn xa hơn, hãy theo dõi và chọn lựa những cổ phiếu đáp ứng tốt tiêu chuẩn dòng tiền vào một thị trường có cơ hội được xem xét chờ nâng hạng. Ai cũng có thể tự làm tốt việc này.

⁶³ Thị trường cũng đã có những dấu hiệu nghi ngờ tạo đỉnh ngắn hạn, như khối lượng tăng cao liên tục, những phiên tăng giảm đan xen nhưng giá thì không tăng được mấy, thậm chí giảm nhiều ở nhiều cổ phiếu VN30. Chỉ số chung cho cảm giác đuối về cuối phiên...

27/9/2018

Cơ hội “mới nổi”

Thông tin về việc thị trường chứng khoán Việt Nam được FTSE đưa vào danh sách theo dõi nâng hạng 2 (thứ cấp) thị trường mới nổi là một tin tốt⁶⁴. Mặc dù có được dự đoán trước, không phải tin ra là bán ngay lúc này.

Những thất vọng về việc Việt Nam chưa được MSCI “để mắt” đến hồi đầu năm 2018 đã góp phần không nhỏ làm cho thị trường chứng khoán điều chỉnh sâu khi dòng tiền nóng đầu cơ từ khối ngoại tạm rút ra. Và bây giờ, nó có lý do tốt để trở lại. Sẽ tốt hơn nữa khi chúng ta đáp ứng được những điều kiện của MSCI trong một tương lai gần.

Cho dù mới chỉ là một trong những dấu mốc đầu tiên trên chặng đường dài phía trước, điều này cũng ghi nhận những nỗ lực cải thiện chất lượng thị trường chứng khoán nước ta. Những nỗ lực này vẫn đang tiếp diễn, mà tới đây, em sẽ thấy nhiều hơn những thông tin liên quan về sàn giao dịch, quản lý vốn nhà nước, cổ phần hóa và thoái vốn, về tính minh bạch của thị trường, sửa đổi Luật Chứng khoán...

Nó là cơ hội cho những nhà đầu tư trong giai đoạn này. Cũng là lý do vì sao anh vẫn nói “đánh cược” vào khả năng sớm có tin tức tích cực về quá trình nâng hạng, sẽ nâng đỡ thị trường. Mốc VNI 1000, sớm hay muộn rồi cũng sẽ không còn là mối bận tâm nhiều trong những câu chuyện cổ phiếu của chúng ta, giống như một thời những năm 1990, trẻ em VN thường hát, “em mong sớm đến năm 2000”.

⁶⁴ Ngày 27/9/2018, thị trường chứng khoán Việt Nam được FTSE Russell thêm vào danh sách theo dõi nâng hạng lên thị trường mới nổi loại 2.

Lạc quan chút, để thấy cơ hội là có thực khi dòng vốn ngoại tìm đến ngày một nhiều hơn, chất lượng hơn, nhìn dưới góc độ của nhà đầu tư chứng khoán. Cho dù có kiểm định lại mốc 1000, đó cũng chỉ là cơ hội⁶⁵. Còn những thách thức là việc khác, nhưng cũng là yếu tố để chúng ta có sự đánh giá cẩn trọng hơn, đi từng bước vững chắc hơn.

Giờ là lúc em hãy nghĩ dần đến việc cơ cấu danh mục hợp lý trong trung hạn và dài hạn, phù hợp với lộ trình nâng hạng; đi theo dòng tiền thông minh tìm đến, hay tiếp tục nắm giữ, những cổ phiếu vốn đã là những món ngon, giờ được thêm vào gia vị hấp dẫn, sẽ dần trở nên đắt đỏ hơn theo quy luật cung cầu. Đương nhiên, danh sách cổ phiếu trong “tầm ngắm” của FTSE và MSCI luôn được ưu tiên theo dõi.

Bên cạnh đó, những món ăn được nấu bởi đầu bếp dở nhưng giới lập liêm sẽ ít dần đi theo độ minh bạch của thị trường tăng dần, theo sự “trưởng thành” của những nhà đầu tư cũ và mới, thời 4.0.

⁶⁵ Sau một vài phiên tăng điểm, VNI tạo đỉnh ngắn hạn ngày 4/10/2018 với mức giá đóng cửa 1023.83, và xuyên thủng ngưỡng 1000 ngày 8/10/2018, còn rơi sâu xuống mức 945.89 điểm ngày 11/10/2018.

Dành cho người mới “khởi nghiệp” với chứng khoán

Nhà đầu tư tham gia thị trường chứng khoán căn bản là theo đuổi lợi ích. Muốn có lãi càng nhiều càng tốt, càng nhanh càng tốt. Nhưng nhiều người lại có ít thông tin chất lượng, dễ bị lôi kéo theo tâm lý đám đông, bốc đồng và thiếu kiên nhẫn, càng ít kinh nghiệm càng dễ mắc sai lầm. Đầu tư thiếu hiệu quả do thiếu kỹ năng, thiếu hiểu biết, thiếu kiên nhẫn, nhưng lại luôn chỉ nghĩ là do họ thiếu may mắn.

Các chỉ báo, mô hình TA dù đơn giản hay phức tạp, cũng chủ yếu được suy ra từ lượng và giá. Đằng sau sự vận động của lượng và giá chính là tâm lý thị trường. Vấn đề hiệu quả đầu tư, vì thế ko phải chỉ là nhìn đồ thị, mà còn phụ thuộc rất lớn vào kinh nghiệm đọc đồ thị, hiểu tâm lý thị trường được phản ánh trên đồ thị - chính điều này có thể dẫn tới những nhận định trái chiều khi dự báo thị trường, cần được kiểm nghiệm, thử sai và tự rút ra những bài học cho mình.

Cổ phiếu có thời của nó, cần tích lũy đủ, rồi mới đến giai đoạn bùng nổ, tăng tốc mạnh mẽ trước khi đạt đỉnh và thoái trào. Quá trình này nhanh hay chậm, dài hay ngắn phụ thuộc vào rất nhiều yếu tố, trong đó quan trọng chính là nền tảng cơ bản, các giai đoạn tăng trưởng, phát triển của doanh nghiệp, cũng như đặt trong mối quan hệ với nền kinh tế nói chung. Vì thế, cần xem xét xu hướng thị trường chung trong dài hạn, xu hướng trung hạn và đến xu hướng ngắn hạn, ít nhiều sẽ có tác động đến quá trình tăng trưởng của mỗi doanh nghiệp và xu hướng giá của mỗi cổ phiếu riêng lẻ. Trên thực tế, chu kỳ của cổ phiếu nói riêng và thị trường chứng khoán nói chung không đồng nhất với chu kỳ phát triển của doanh nghiệp, mỗi nhóm ngành, và nền kinh tế, mà thường đi trước bởi sự kỳ vọng của nhà đầu tư thường dẫn đến phản ứng sớm, nhanh nhạy hơn.

Thay vì lý thuyết suông, hãy thực hành với tài khoản của bạn, tuân thủ kỷ luật đầu tư, ghi chép lại mỗi ngày, so sánh giữa các phân tích, dự đoán của riêng bạn với thực tế diễn biến thị trường, theo đuổi phương pháp đầu tư mà bạn thấy phù hợp, hiệu quả nhất. Lâu dần, bạn sẽ thấy tự tin hơn rất nhiều.

1. Mỗi cổ phiếu là một câu chuyện riêng. Tìm hiểu cổ phiếu cho kỹ trước khi mua, bằng cả FA và TA. Hãy ưu tiên cho những doanh nghiệp có sự tăng trưởng mạnh mẽ, chiếm lĩnh, dẫn đạo thị trường, hay hứa hẹn sự thành công vượt bậc trong hiện tại và tương lai. Doanh nghiệp có câu chuyện phát triển hay, thì cổ phiếu sẽ có những câu chuyện hay.

Nếu cần, khi mới phát hiện ra cổ phiếu nào đó, bạn có thể mua thử 100 hay 1000 cổ phần tùy theo mức giá của cổ phiếu đó để hiểu cách giao dịch, biên độ giao động của giá trong phiên... (có thể bỏ qua giai đoạn này, chỉ cần tìm hiểu trên đồ thị giá). Khi đã quen thì chọn thời điểm để mua nhiều hơn. Đừng mua chỉ vì người khác khen hay. Khi đã cân nhắc và chọn lựa rồi, thì dù hay dở thế nào, cũng có ích vì nó cho bạn kinh nghiệm. Kinh nghiệm có thể phải trả bằng rất nhiều tiền.

2. Quản trị rủi ro phải đặt hàng đầu. Khi mới chơi, nên chia tiền vốn ra làm 3-5 phần, tùy theo quy mô vốn và số mã trong danh mục. Thông thường ở quy mô vừa và nhỏ, chỉ nên duy trì mua từ 3-5 mã cổ phiếu, khi đã quen, dù có mua đi bán lại và mở rộng sang các cổ phiếu khác, cũng chỉ nên có 3-5 mã gỏi đầu mà không mua tràn lan, nghĩa là bán một cổ phiếu đi rồi thì mới mua cổ phiếu khác. Mỗi cổ phiếu không nên mua quá 1 phần tiền vốn, nếu thực sự tin tưởng và thấy cơ hội thì có thể gia tăng lên khoảng 2 phần tiền để mua cho 1 cổ phiếu, nhưng phải nghĩ đến chuyện

giảm tỷ trọng cổ phiếu khác lúc thích hợp. Tát tay vào chỉ 1 cổ phiếu quá nguy hiểm. Đừng mơ một trận đánh để đời hay đời người.

Nếu quy mô vốn lớn hơn, thì nghĩ đến đa dạng danh mục, nhưng đừng quá 10 mã vì sẽ khó quản lý nhất là khi cần phản ứng nhanh. Năng lực quản lý vốn theo quy mô rất quan trọng. Bạn phải tự điều chỉnh chính mình cho phù hợp với lợi nhuận thu được và quy mô của tài khoản qua thời gian. Nhiều người hồn nhiên giao cho môi giới hay người nhận uỷ thác đầu tư được quản lý tài khoản mà không biết rõ năng lực của họ. Đầu tư mua bán cho một vài người với quy mô vốn nhỏ và vừa thì có thể dễ thành công. Nhưng khi họ nhận quản lý nhiều tài khoản khác nhau và đạt đến một quy mô vốn nhất định nào đó thì lại không còn đơn giản nữa.

3. Luôn giữ lại ít nhất 10% tiền vốn trong tài khoản. Ngay cả khi thị trường thuận lợi nhất cũng không mua hết tiền mặt (không nói về trường hợp dùng đòn bẩy vì không khuyến khích). Những người mới chơi thường mắc lỗi nhanh chóng mua hết sạch tiền để mong sớm có lãi nhiều. Khi cần tiền mặt thì không có để xoay sở.

Khi thị trường không rõ xu hướng và bắt đầu có những nghi ngại khả năng giảm ngắn hạn, cần chủ động chuyển tài khoản về mức tỷ lệ xoay quanh 50/50 tiền và cổ phiếu. Những người chơi kinh nghiệm ko ai “full cổ” - mua toàn bộ cổ phiếu ở sóng điều chỉnh/sóng hồi mà đều có sẵn cả cổ phiếu lẫn tiền mặt để luôn chủ động. Sau đó nếu diễn biến thị trường tốt, tín hiệu tăng mạnh là mua thêm; xấu thì bán ra tiếp rồi chờ giá thấp hẳn mới xem xét mua lại. Hạn chế mua trung bình giá xuống khi chưa rõ xu hướng giảm trung hạn hay chỉ là điều chỉnh ngắn hạn. Nếu tự tin, hãy thử lướt sóng (không khuyến khích hàng ngày) trên danh mục dài hạn sẵn có để tối đa hóa lợi nhuận.

4. Số tiền mặt tối thiểu 10% chính là dự phòng biến động giá sụt giảm mạnh khi điều chỉnh hoặc các trường hợp bất ngờ ngoài dự đoán mà chưa kịp bán cổ phiếu, hay sai lầm vì cố giữ mà không cắt lỗ... thì có tiền sẵn để mua cổ phiếu vùng đáy nhằm đảo hàng, giảm giá vốn. Thường những tình huống này ưu tiên mua hàng có sẵn trong danh mục, và phải nhanh chóng trở về trạng thái sẵn tiền mặt sau đó để giữ đúng nguyên tắc. Lưu ý tránh tâm lý luôn muốn lướt sóng mỗi ngày để “ăn nhanh”, dễ mua đúng đỉnh, bán đúng đáy, tham sóng nhỏ mà bỏ lỡ sóng lớn, cũng không chủ động được lượng tiền dự phòng.

5. Khi thị trường không diễn biến như kế hoạch dự kiến, ví dụ thấy cầu yếu, giá cổ phiếu không tăng được, khối lượng giao dịch tăng cao bất thường... thì luôn bán ra ngay ít nhất 1/3 danh mục. Nếu sau vài phiên mà thấy đó là dấu hiệu kết thúc một xu hướng dài hạn, một con sóng lớn, thì hãy bán ra toàn bộ danh mục và chờ đợi một thời gian.

6. Bán khó hơn mua. Bán cắt lỗ khó hơn bán chốt lãi.

Cắt lỗ là bán. Bán cắt lỗ là phép thử cực hình. Đừng AQ rằng chưa bán là chưa lỗ. Giữ được tiền vốn thì dễ làm lại nhanh hơn dù bị lỗ trước đó, vẫn tốt hơn rất nhiều so với việc chỉ giữ được toàn cổ phiếu giảm xuống đáy mà không có tiền mặt để xoay sở. Dù cho sau đó giá sẽ tăng lên từ vùng đáy, với nhiều cổ phiếu, sẽ rất mất thời gian để may mắn trở lại điểm hòa vốn, thời gian đó có thể tính bằng nhiều năm khi kinh tế vĩ mô, hoặc tình hình kinh doanh của doanh nghiệp không còn thuận lợi.

Trong khi đó, đã xác định đầu tư dài hạn và cổ phiếu có lãi rồi, bán cổ phiếu chốt lãi tưởng dễ, mà có khi thời điểm bán qua lâu rồi vẫn giữ lại cổ phiếu. Cứ “ôm hận” vài lần rồi mới thấm. Ví dụ vui: Mua VCB giá 55, giữ lên 75 không bán vì nghĩ còn tăng, giảm về 65 thì nghĩ giảm quá rồi

ko bán, kỳ vọng nó sẽ lên giá trở lại. Giảm về 60 nghĩ chẳng lãi mấy, không bán nữa. Giảm về 55, nghĩ vẫn hòa vốn, không lo. Giảm về 50 rồi 48 thì lo sợ và bán... Đúng đấy. Không dám mua lại, sau đó VCB đã tăng lại lên vùng giá trên 60.

7. Cần giữ được nhiều tiền mặt hơn trong xu hướng giảm (downtrend), có nhiều cổ phiếu hơn trong xu hướng tăng (uptrend). Không phải lúc nào cũng phải có cổ phiếu trong tài khoản mới là đầu tư chứng khoán, mà phải nhìn vào xu hướng. Thị trường xấu, xu hướng giảm thì bán hết (hay gần hết) cổ phiếu, giữ tiền mặt cũng là đầu tư. Đợi giá giảm sâu, có các dấu hiệu vùng đáy lại mua vào, sẽ mua được nhiều cổ phiếu hơn với cùng một lượng vốn bỏ ra.

8. Mỗi nhà đầu tư là một phần của cuộc chơi, không phải người tạo lập cuộc chơi. Đừng cố gắng chứng tỏ mình bất bại, lúc nào cũng khôn ngoan hơn thị trường, mà hãy linh hoạt với các kịch bản khác nhau. Có thể dự đoán thị trường, nhưng không thể cứng nhắc, bảo thủ và chủ quan tin vào những điều chỉ là dự đoán, mà phủ nhận những gì ta thấy đang diễn ra trong thực tế. Chúng ta đi theo dòng chảy thị trường, không phải thị trường đi theo ta.

9. Đừng bị phân tâm rằng mình đang là nhà đầu tư hay đầu cơ, ngắn hạn hay dài hạn, như thế nào thì đúng đắn hơn, chuyên nghiệp hơn.

Trên thực tế, dù cách tiếp cận nào cũng chỉ là duy trì những tỷ lệ khác nhau về tiền mặt và cổ phiếu trong những thời điểm khác nhau cho hợp lý mà thôi. Thường thì số đông mua cổ phiếu để nhằm kiếm lời bằng cách mua đi bán lại hưởng chênh lệch giá, dù cho bạn lướt sóng ngắn bán ngay sau vài phiên, hay bán sau một vài tháng, một vài năm. Ít người có nhu cầu làm chủ doanh nghiệp, can thiệp vào hoạt động kinh doanh của

doanh nghiệp, trừ khi bạn muốn chuyển sang làm kinh doanh, muốn thâm tóm hay lãnh đạo doanh nghiệp đó. Đầu tư dài hạn mà chọn sai cổ phiếu, chọn nhầm doanh nghiệp thì còn nguy hiểm hơn nhiều lần.

Nhà đầu tư mới thường nghĩ là họ có tiền và có thời gian nên đầu tư dài hạn và đầu tư giá trị sẽ rất nhàn và an toàn. Nhưng khi nhà đầu tư mắc sai lầm, thì sự kiên nhẫn sẽ trở thành bảo thủ, cái mà họ mất rất nhiều chính là tiền và thời gian. Chỉ cần chọn sai cổ phiếu và vào “thời” thị trường không thuận lợi, sẽ mất rất lâu để quay lại điểm hòa vốn, chứ chưa nói tới có lãi. Thật khó để nhận ra mình chọn sai cổ phiếu, đôi khi, phải nhờ đến trực giác, kinh nghiệm và cả sự may mắn.

10. Câu chuyện chứng khoán còn dài, những câu chuyện cổ phiếu hay vẫn luôn được viết tiếp. Nói cho vui thì “bí kíp” chơi chứng thành công có thể gói gọn trong mấy chữ dưới đây:

Chọn hàng chất, (phân tích cơ bản - FA và tham khảo TA);
vào thật sâu, (mua giá thấp nhất có thể, vùng đáy - thời điểm mua);
ở thật lâu, (kiên trì nắm giữ - theo xu hướng trung hạn, dài hạn);
ôm thật chặt, (bỏ qua sóng nhỏ - vượt qua rung lắc ngắn hạn);
lên đỉnh là rút! (kết thúc xu hướng tăng, vùng đỉnh - thời điểm bán).

Đương nhiên chưa phải tất cả, nhưng những gì được chia sẻ trong ebook này⁶⁶ trên thực tế đã có thể giúp cho một số nhà đầu tư, dù không chuyên nghiệp, cũng tự tin hơn để nhiều lần may mắn *mua đúng đáy, bán đúng đỉnh, lướt đúng sóng.*

RomanticStory

⁶⁶ Ngoài những nhận định về diễn biến chung của thị trường trong giai đoạn vừa qua, việc mua bán một số cổ phiếu cụ thể cũng đã được khuyến nghị công khai, khách quan trên f319.

Cùng bạn đọc

Cảm ơn các bạn đã kiên nhẫn đọc hết ebook này.

Chỉ là những quan điểm riêng, có thể đúng, có thể sai, có thể không phù hợp với phong cách, phương pháp đầu tư của nhiều bạn, nhưng tin rằng chúng ta sẽ tìm được một số điểm chung, cùng tôn trọng sự đa dạng, và sẵn sàng chia sẻ kinh nghiệm, kiến thức đến với nhiều người hơn.

Thị trường chứng khoán nước ta đang có cơ hội tốt để tăng trưởng cao hơn cả về chất và lượng. Một số nội dung kinh nghiệm thực tiễn mang hơi hướng tiêu cực từ *quá khứ* đến *hiện tại*, được viết trong sách này, chắc sẽ lạc hậu, không còn là hiện tượng dễ thấy (nhưng có thể sẽ là tinh vi hơn) trong *tương lai* gần, phù hợp với quá trình cải cách, phát triển, nâng cao tính minh bạch, hiệu lực pháp luật về chứng khoán, và nâng hạng thị trường...

Mong nhận được những phản hồi, góp ý của các bạn để chúng tôi có thể chỉnh sửa, bổ sung và “tái bản” cuốn sách vào một dịp khác, mở ra những trang mới chất lượng hơn, thuyết phục hơn và lạc quan hơn trong câu chuyện chứng khoán Việt Nam.

Trân trọng.

RomanticStory & Mina